

Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
Møtested:	Annis spisested, Ringebu
Dato:	06.02.2026
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Lenker til plandokumentene i "Forvaltningsplan på nett" er sendt til styremedlemmene i egen e-post, datert 29.01.26.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 4/2026	Godkjenning av innkalling og valg av medlem til å skrive under protokoll		
ST 5/2026	Sak - Forslag til forvaltningsplaner for Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende verneområder og Hemmeldalen naturreservat - 2026 - høring		2020/12316
ST 6/2026	Sak - Hemmeldalen NR - dispensasjon - motorferdsel - 2026 - 2029 - barmark - snødekt mark - Øvre Hemmeldalen - Andreas Hartz		2025/13643
ST 7/2026	Delegerte vedtak		
DS 1/2026	Delegert vedtak - dispensasjon - Rondane NP - Myldingi NR - snødekt mark - drift og tilsyn - Bjørnhollia turisthytte - DNT Oslo og Omegn		2025/12827
DS 2/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Frydalen LVO - snødekt mark - drift og tilsyn - Rondvassbu turisthytte - DNT Oslo og Omegn		2025/12829
DS 3/2026	Delegert sak - dispensasjon - ekstratur 2026 - Hemmeldalen NR - snødekt mark - Dambua - Prestsetra - Jakob Mo Sanderød		2024/4428
DS 4/2026	Delegert sak - dispensasjon og avslag - Rondane NP - organisert ferdsel - Mathias Sletten Grindstuen		2025/12967
DS 5/2026	Delegert sak - dispensasjon - Hemmeldalen NR - lisensjakt og kvotejakt på gaupe - løs hund - Bjørn Sønsteby		2025/13476
DS 6/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Frydalen LVO - snødekt mark - drift av Eldåbu turisthytte - DNT Oslo og Omegn		2025/14070
DS 7/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Frydalen LVO - Dørålen LVO - Grimsdalen LVO - Myldingi NR - snødekt mark - kvisting av skiløyper - Bjørnhollia - Eldåbu - Rondvassbu - DNT Oslo og Omegn		2025/13371
DS 8/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Frydalen LVO - snødekt mark - merking og preparering av skiløyper - Mysusæter og Raphamn løypelag		2025/14293
DS 9/2026	Delegert sak - dispensasjon - Hemmeldalen NR - snødekt mark - transport av utstyr - drenering av løypetrase - Birken AS		2025/14308
DS 10/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - snødekt mark - preparering av skiløyper - mindre løypejustering - Høvringen Sti og Løypelag		2025/9743
DS 11/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovre NP - organisert ferdsel - rideturer - Kvistli Islandshester		2025/14460

DS 12/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Marius Voll	2026/189
DS 13/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Eivind Haugom	2026/249
DS 14/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Rune Sletten	2026/251
DS 15/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Nina Kristin Holum	2026/282
DS 16/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Amund Storengen	2026/317
DS 17/2026	Delegert sak - omgjøring etter klage - Rondane NP - snødekt mark - preparering av skiløyper - mindre løypejustering - Høvringen Sti og Løypelag	2025/9743
DS 18/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Bård Snerlebakken	2026/606
DS 19/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - snødekt mark - Korstadbu ved fremre Vulutjønn - Anders Anne	2026/611
DS 20/2026	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Oline Vorkinnslien	2026/725
DS 21/2026	Delegert sak - dispensasjon - Hemmeldalen NR - snødekt mark - Godlidalshytta - Pihl AS	2026/923
DS 22/2026	Delegert sak - dispensasjon - Hemmeldalen NR - snødekt mark - transport til Ajersetra - Jonny Brodalen	2026/998
DS 23/2026	Delegert sak - dispensasjon - Dovre NP - snødekt mark - utkjøring av saltstein - Hardbakken-Einbuggdalen beitelag	2026/1098
ST 8/2026	Referatsaker	
RS	Grimsdalen LVO - skjøtselsplan - rapport - Organisasjone Grimsdalen	2020/6272
RS	Innspill til referansegruppe FoU Rondane, møte 16.12.25	2022/11933
RS	NINA-rapport Fragmentering av Rondane villreinområde	2022/11933
RS	FoU Rondane, møtereferat 16.12.25	2022/11933
RS	Orientering - hovedprosjekt - reiseliv og forvaltning - en pilot i Innlandet - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2025/12831

RS	Referat - Rondane - Dovre - årlig kontaktmøte mellom forvaltningen - DNT - hytteverter - drivere / eiere av private turisthytter i verneområdene - 2025	2022/12149
RS	Tilbakemelding - Hemmeldalen NR - Hovdsjømyrene NR - skadefelling av store rovdyr - Hamar - Ringsaker - Åmot - Hedmarken landbrukskontor	2025/14320
RS	Kvittering for levert rapport - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - midler til tiltak i verneområder - naturrestaurering - SNO-ressurser - 2025	2024/11327
RS	Kvittering for levert søknad - midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31) - 2026	2025/11700
RS	Kvittering for levert søknad - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - driftsmidler og forvaltningsplan - 2026	2025/11700
RS	Tilbakemelding - Frydalen LVO - snødekt mark - ervervsmessig transport til hytter og setre - Gjetsiden Sæter Parkering og Scootertransport	2025/14484
RS	Oppstart - gjennomføring av tiltak - tiltaksplaner etter kvalitetsnormen for villrein - Knutshø - Snøhetta - Rondane villreinområder	2025/2968
RS	Vedtak - statlig investering i egen merkevare - Norges nasjonalparker - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2026/917
RS	Årsrapport og rekneskap - Rondane NP - Dovre NP - villtiltak 2025 - Normann-prosjektet - Nord-Fron - Sør-Fron	2025/748
RS	Referat møte 12.november 2025	2024/8553
RS	Rapport - Frydalen LVO - skilting av tursti - Frybrua - Fryos-brua - Kvamsfjellet Vel	2025/2509
ST 9/2026	Eventuelt	

ST 4/2026 Godkjenning av innkalling og valg av medlem til å skrive under protokoll

Arkivsaksnummer: 2020/12316-275

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 29.01.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	5/2026	06.02.2026

Sak - Forslag til forvaltningsplaner for Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende verneområder og Hemmeldalen naturreservat - 2026 - høring

Innstilling fra forvalter

A.

Med henvisning til vedtektene for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre (2024) pkt. 6.5, og brev fra Miljødirektoratet datert 09.01.26 blir forslag til forvaltningsplaner for

Verneområdeid.	Verneområde
VV00001873	Rondane nasjonalpark
VV00002230	Dovre nasjonalpark
VV00002233	Grimsdalen landskapsvernområde
VV00002229	Frydalen landskapsvernområde
VV00002234	Dørålen landskapsvernområde
VV00002232	Vesle Hjerkin landskapsvernområde
VV00002231	Mesæternyre naturreservat
VV00001880	Myldingi naturreservat
VV00000794	Flakkstjønn naturreservat
VV00000493	Veslehjerkinn tjønn naturreservat
VV00000378	Kattuglehøi naturreservat

VV00000879	Grimsdalsmyrene naturreservat
VV00002583	Hovdsjømyrene naturreservat
VV00002440	Hemmeldalen naturreservat

uten unødvendig opphold lagt ut til offentlig høring. Frist for å uttale seg blir satt til 1. juli 2026.

B.

Nasjonalparkstyret slutter seg til vedlagte utkast til høringsbrev.

C.

Sekretariatet skal:

- gjennomføre høringen ved å kunngjøre planen på nasjonalparkstyrets hjemmeside, og med varsel i et høringsbrev til kommuner og berørte parter.
- sørge for å opprette og ha møter med referansegrupper i de berørte kommunene, så langt kommunene ønsker det.
- likeledes holde åpne møter om saken i hver kommune, eventuelt felles for flere kommuner der kommunene ønsker det.
- gjennomføre partsmøter for dialog og i nødvendig grad opplyse saken.
- ta saken opp på møter i rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg.

D.

Saken legges fram for nasjonalparkstyret på nytt, ved første høve etter at høringsfristen er ute.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Kartmappe forvaltningsplan Rondane - Dovre - Hemmeldalen 28.01.26
- 2 Logg endringer pr. 28.01.26
- 3 Logg forvaltningsplan per 28.januar 2026
- 4 Utkast til høringsbrev

Plandokumentene er lagt ut på Forvaltningsplan på nett:

Høringsutkast - forvaltningsplaner	Lenke
Rondane nasjonalpark	Lenker er sendt til styremedlemmene i egen e-post, 29.01.26.
Dovre nasjonalpark	
Grimsdalen landskapsvernområde	
Frydalen landskapsvernområde	
Dørålen landskapsvernområde	
Vesle Hjerkin landskapsvernområde	
Veslehjerkintjønnin naturreservat	

Kattuglehøi naturreservat	
Grimsdalsmyrene naturreservat	
Mesætemyre naturreservat	
Myldingi naturreservat	
Flakkstjønna naturreservat	
Hovdsjømyrene naturreservat	
Hemmeldalen naturreservat	

Saksopplysninger

Sakens gang

Viktige hendelser i løpet av sakens gang er vist i tabell 1.

Tabell 1. Sakens gang.

Dato	Hendelse	Part
30.11.20	Vedtak om igangsetting av arbeidet.	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
10.02.21	Vedtak – prosjektplan – høring oppstartsvarsel.	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
2021	Høring og involvering – oppstartsvarsel.	Brev til ca. 700 parter. Åpne møter - referansegruppe i kommuner, partsmøter. (På TEAMS p.g.a. pandemien) Til sammen ca. 30 møter.
01.12.21	Gjennomgang av innspill – videre planarbeid.	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
03.11.23	Arbeidsmøte.	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
02.12.22	Vedtak – utkast til faglig godkjenning.	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
27.04.23	Brev – utsatt faglig gjennomgang.	Miljødirektoratet
28.05.25	2. gang – utkast til faglig godkjenning.	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
14.08.25	Møte med Miljødirektoratet.	Styreleder, forvaltere
12.09.25	2. gang – utkast til faglig godkjenning.	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
09.01.26	Brev - faglig godkjenning.	Miljødirektoratet
Januar – 26	Oppdatering av plandokumentene.	Sekretariatet
06.02.26	Sak – Forslag til forvaltningsplaner – høring.	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Miljødirektoratet skriver bl.a. i sitt brev datert 09.01.26:

«Når styret har foretatt de endringer og vurderinger som fremgår over og i kommentarer i vedlegg, er planene å anse som faglig godkjent av Miljødirektoratet og kan sendes på høring.

Minste varighet på høringstid er seks uker.»

I tillegg til tidligere og vedlagte logger, blir det forslått vesentlige endringer i forvaltningsplanenes høringsutkast som vist i tabell 2.

Tabell 2. Foreslåtte vesentlige endringer i høringsutkast til forvaltningsplaner.

Verneområde	Endring
Alle	Utarbeidet tiltaksplan, herunder beskrivelse av oppfølging tiltaksplan for villrein, tiltakene 24, 34, 36, 39, 44, 46 og 52.
Flere	I tillegg til BRA, skal BYA (byggets ytre mål/fotavtrykk) oppgis i m2 - for før og etter det planlagte tiltaket.
	Tatt ut retningslinjer som gjelder terrasse, uteplass.
Rondane	Tatt ut soner for organisert ferdsel ved Mysusæter og Høvringen. Ikke lenger tillate å sykle på merka stier her. Organisert ferdsel uten om merka stier og løyper blir søknadspliktig.
	Innført soner med retningslinjer for organisert ferdsel – sommer og vintersesong. Veslesmeden, Rondeslottet, Høgronden – Digerronden.
	Senket terskelen for søknadsplikt for organisert ferdsel utenfor merka stier og løyper. Ikke lenger knyttet til grupperstørrelse eller gjentatte turer.
	Ikke lenger tillatt å sykle på vegen til Rondvassbu.
	Ta ut merka stier: 14 Kvanntjønn - Dørålsvatnet 27 Rondvassbu - Peer Gynt hytta 43 Mot Storberget 11 Haverdalen-Sletthøe - Høvringen
	Ta ut skiløypene: 15 Klopptjønn - Klopptjønnhøgda - Indre Uksan 24 Koltjønnhaugen - Fryvollan 25 Fryvollan - Trolløypa (ved Glugga) 48 Skogseter - Langtjønn - Knartbua - Skogseter (Knartbuløypa) (beholde den kortere Vabuløypa)
	Lagt om skiløype nr 41, tidligere vedtak.
	Oppdatert besøksstrategien for Rondane nasjonalpark.
Dovre NR	Tatt ut soner for organisert ferdsel i området Dombås - Hardbakken. Ikke lenger tillatt å sykle på merka stier her. Organisert ferdsel utenom merka stier og løyper blir søknadspliktig.

Grimsdalen NR	Kartfesta fjellcampplassene ved Bjørnsgardssætre, Løken og Grønbakken.
Frydalen	Lagt om skiløype 26 , tidligere vedtak
Flakkstjønnna	Lagt om skiløype 26 , tidligere vedtak
Dørålen NR	Kartfestet tre plasser for korttidsparkering, i tråd med gjeldende forvaltningsplan
Hemmeldalen NR	Ny skiløypetrase i Søkkunddalen.
	Ny trase for bruk av hest til Søkkundsetra. Lik sykkeltraseen.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Styrets vedtekter (2024)

6.5 Utarbeide og revidere forvaltningsplaner

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide og revidere forvaltningsplan for verneområdet. Oppstart av planarbeidet skal skje i dialog med Miljødirektoratet.

Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene. Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Før forvaltningsplanen sendes på høring skal endelig utkast sendes Miljødirektoratet for faglig gjennomgang. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Forvaltningsplaner - gjeldende

- Forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane (Fylkesmannen i Oppland, 2009)
- Forvaltningsplan for Hemmeldalen (Fylkesmannen i Hedmark, 2011)

Naturmangfoldloven, §§ 35 og 36

For nasjonalpark og landskapsvernområder:

Utkast til forvaltningsplan skal legges frem samtidig med vernevedtaket. Der det også er aktuelt med skjøtselsplan, skal den inngå i forvaltningsplanen.

M106-2014 VEILEDER Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter

Ved skjønnsutøvelsen er det også viktig å være oppmerksom på de instruks/retningslinjer som overordnet forvaltningsmyndighet gir. Slike instruks vil ofte inneholde retningslinjer om hvilke hensyn som skal tas i betraktning og hvilken vekt de forskjellige hensyn skal tillegges. Slike retningslinjer kan også være trukket opp i **forvaltningsplan** for verneområdet.

Fra miljødirektoratets nettside

En forvaltningsplan er en plan for å forvalte verneområdet. Verneforskriften gir de juridiske bestemmelsene for et verneområde og setter restriksjonsnivået. En forvaltningsplan gir utfyllende retningslinjer om forvaltning, tilrettelegging og skjøtsel. Tiltak for å opprettholde eller oppnå ønsket natur- eller kulturtilstand, for eksempel tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerne vegetasjon eller fremmede treslag eller restaurere etter naturinngrep og bidrar til å beskrive bestemmelsenes praktiske betydning.

Forvaltningsplaner for alle verneområder skal lages digitalt i systemet **Forvaltningsplaner på nett for verneområder** (FPNV).

Vurdering

I **prosjektplanen fra 2021** har nasjonalparkstyret lagt til grunn at målet med forvaltningsplanarbeidet er å oppdatere gjeldende forvaltningsplan i tråd med:

- ny måte for framstilling og distribusjon av plandokumentene – «Forvaltningsplan på nett» -
- FPNV (versjon 2.0).
- endret kunnskapsgrunnlag
- endret bruk av verneområdene
- at besøksforvaltning skal være et eget tema i forvaltningsplanene.
- at behovet for informasjon har økt, og skjer på flere plattformer.

Det blir særlig lagt vekt på følgende forhold som viktige i revidering av forvaltningsplanen:

- fastsette bevaringsmål og status for verneverdiene.
- lage entydige og samordnede retningslinjer for organisert ferdsel.
- lage entydige og samordnede retningslinjer for byggesaker i verneområdene.
- ha ny vurdering av godkjente løyper og stier.
- skjøtsel og bruk av seterlandskapet
- ha lik praksis knyttet til tillatelser for motorferdsel i utmark.
- ha lik praksis og gjennomgang av praksis knyttet til ulike typer turmål innenfor verneområdene.

Det er aktuelt å knytte bevaringsmål til

- leveområde for villrein
- urørthet
- økosystem og biologisk mangfold
- naturtyper
- landskap
- kulturminne.

Vi har **etablert bevaringsmål** fagsystemet Naturoppdrag, i tilknytning til skjøtselstiltak i Grimsdalen landskapsvernområde og Frydalen landskapsvernområde. Derfor er det ikke lenger aktuelt å ta dette inn i forvaltningsplanen.

Senere er det utarbeidet **kvalitetsnorm for villrein**, der Rondane har fått rød farge = dårlig tilstand, se tabell 3.

Tabell 3. Klassifisering av Rondane etter hver enkelt delnorm, og en samlet helhetsvurdering. (NINA rapport 2126)

Delnorm 1	Delnorm 2	Delnorm 3	Helhetsvurdering
Bestandsforhold	Lavbeiter	Leveområde og menneskelig påvirkning	

5. april 2024 la regjeringa fram **Meld. St. 18 (2023–2024) Ein forbetra tilstand for villrein** for Stortinget. Stortinget behandla saka 13. juni 2024. Regjeringa arbeider på fem strategiske område:

1. Heilskapleg og restriktiv arealforvaltning i villreinfeltet.
2. Auka tilrettelegging for villreinvennleg ferdsel.
3. Betre villreinhelse.
4. Meir berekraftig bestandsforvaltning.
5. Målretta restaurering av leveområde.

Videre har Klima og miljødirektoratet 19.09.25 vedtatt en **tiltaksplan for villrein i Rondane**. Nasjonalparkstyret er nevnt som ansvarlig for tiltakene listet opp i tabell 4.

Tabell 4. Nasjonalparkstyret er nevnt som ansvarlig for følgende tiltak:

Nr	Hovedansvar	Delansvar
11	Ferdselsrelaterte informasjons og veiledningstiltak i villreinområdet.	
16	Målrettet informasjon om villreinvennlig ferdsel til tilreisende fra utlandet	
17	Reduksjon og tilpasning av motorferdsel i utmark i villreinområder ved vurdering av søknader om motorferdsel etter motorferdselloven eller verneforskrift	
19		Økt kunnskap og bedre samordning av motorferdsel i utmark i villreinområder
20		Digital saksbehandling og rapportering for motorferdsel i utmark.
24		Vurdere regulering av sykling på veier og stier i Rondane villreinområde.
34	Sykling forbys på Kongevegen/ pilegrimsleden på strekningen fra Åteigen i Dovre kommune til Fokstugu.	
35		Reduksjon av allmenn motorferdsel og sykling (motorisert og ikke motorisert) på Grimsdalsvegen og Haverdalsvegen.
36	Vurdere reduksjon av fjellcamper i området rundt Grimsdalsvegen og Haverdalsvegen, samt vurdering av camping- og fjellteltforbud i en sone på begge sider av veiene.	
37	Dialog om markedsføring og tilrettelegging for sykkelturisme i Grimsdalen og Haverdalen.	
39	Skiløype fra Eftansåe mot Vegaskillet prepareres først en uke før påske.	
40	Kanalisering av ferdsel i området rundt Grimsdalshytta og informasjonstiltak på Kattuglhø.	
42	Fjerning av T-merking og rutebeskrivelser på kart og nett for sti fra Høvringen over Sletthø til	

	Grimsdalshytta (stisegment 11). Gjelder frem til stikrysset ved Storrvatnet.	
43	Skiløype 3 og 4 ved Haverdalen kvistes ikke de vintrene Haverdalsseter ikke har åpent.	
44	Fjerning av T-merking og rutebeskrivelser på kart og nett for sti fra Høvringen gjennom Kvannslådalen til Dørålen (stisegment 14).	
46	Fjerning av T-merking og rutebeskrivelser på kart og nett for sti fra Peer Gynt til Rondvassbu over Randen.	
47		Fjerning av parkeringsplass på Spranget og utvikling av parkeringstilbudet på Mysusæter, samt regulering av motorferdsel på veien fra Tjønnbakken inn til Spranget.
52	Vurdere prøveordning med fjerning av T-merking og rutebeskrivelser på kart og nett for stien fra Bjørnhollia til Eldåbu.	
53	Fortsette dialog om mulighet for overvåkning av trafikkutvikling på Peer Gynt seterveg.	
54	Det bør ikke gis dispensasjon til tidligere brøyting av Peer Gynt seterveg enn 1. juni.	

Nasjonalparkforvalterens vurdering er at de foreslåtte endringene i forvaltningsplaner, jf. tabell 2, i hovedsak følger opp føringene som er lagt i prosjektplanen fra 2021 når det gjelder:

- ny måte for framstilling og distribusjon av plandokumentene – «Forvaltningsplan på nett» - FPNV (versjon 2.0).
- ta hensyn til endret kunnskapsgrunnlag
- ta hensyn til endret bruk av verneområdene
- at besøksforvaltning skal være et eget tema i forvaltningsplanene.
- lage entydige og samordnede retningslinjer for organisert ferdsel.
- lage entydige og samordnede retningslinjer for byggesaker i verneområdene.
- ha ny vurdering av godkjente løyper og stier.

For motorferdsel i utmark og regulering av turmål er det en begrenset bruk, i tråd med verneformålet og vernebestemmelsene. Det er neppe behov for, eller mulig å gjøre vesentlige innstramminger i retningslinjene her.

Etter nasjonalparkforvalterens vurdering er de foreslåtte endringene også en målrettet oppfølging av storingsmeldingen «Ein forbetra tilstand for villrein» når det gjelder:

1. Heilskapleg og restriktiv arealforvaltning i villrein fjellet.
2. Auka tilrettelegging for villreinvennleg ferdsel.

Det same gjelder oppfølging av tiltaksplan for villrein, der forslaget til forvaltningsplaner treffer særlig godt for tiltakene: 24, 34, 42, 44 og 46.

Når det gjelder tiltak 39 må vi først ta dette opp med løypelaget. For tiltak 52 har vi avtalt med DNT å overvåke ferdsele på stien, for senere å vurdere eventuelle tiltak. For tiltak 53 og 54 har vi allereie god dialog med berørte kommuner og brukerinteresser, og gjennomfører tiltak i tråd med gjeldende forvaltningsplan og verneforskrift.

For tiltake 11, 16 og 37 vil vi etablere dialog med partene.

Konsekvenser

De foreslåtte endringene i forvaltningsplanene vil etter nasjonalparkforvalterens vurdering være til gagn for verneverdiene, og en vurdering etter naturmangfoldlovens §§ 8-12 er derfor neppe nødvendig.

Enkelte brukerinteresser blir berørte av forslagene:

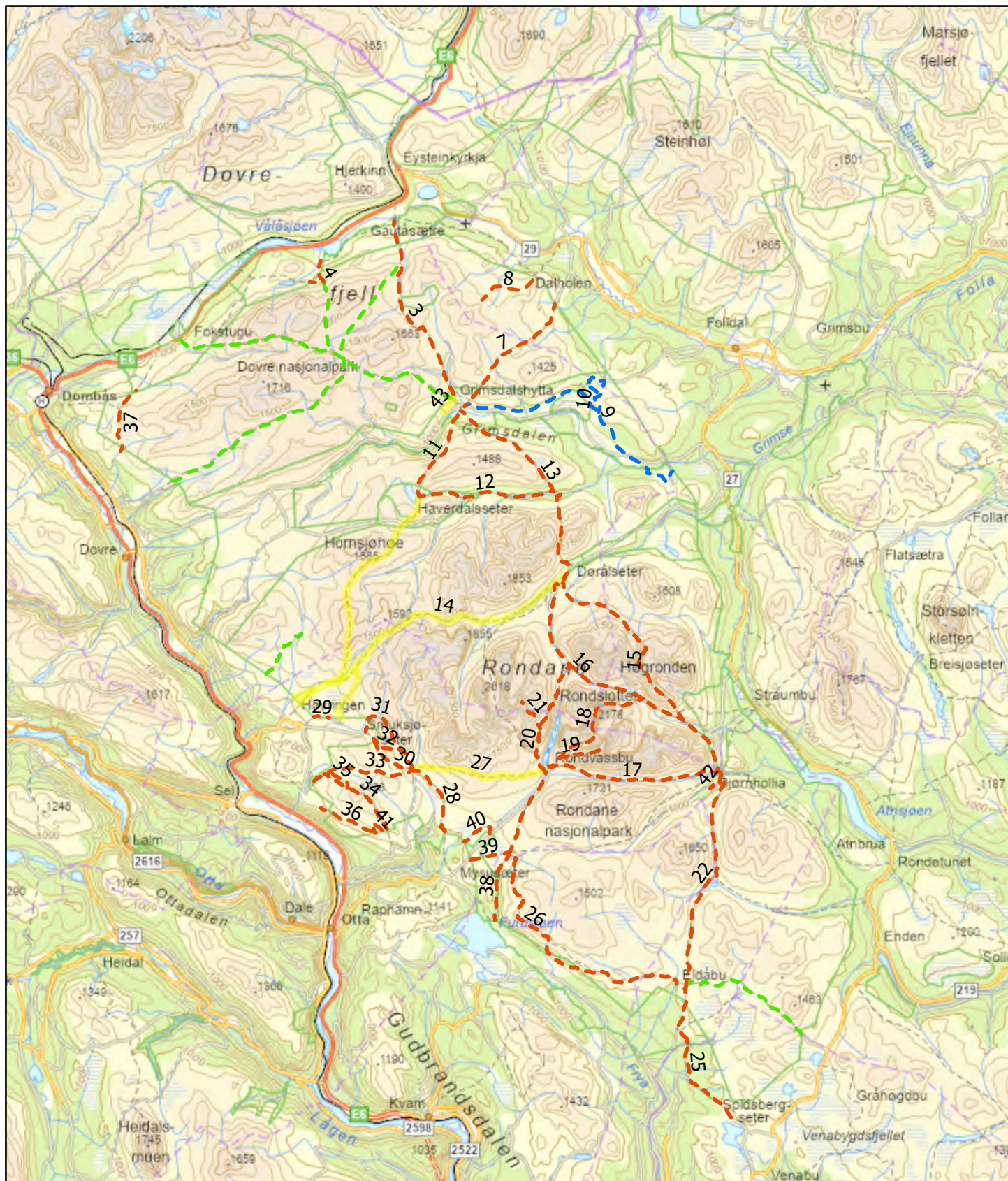
Rondvassbu for redusert tilgjengelighet for allmenheten som følge av forbudet mot sykling. Dette vil også kunne gi redusert antall dagsbesøk og omsetning for turisthytta. I tillegg vil det ikke lenger være mulig å drive sykkelutleie som i dag, og dette vil medføre et inntektstap for turisthytta. Dette er likevel begrensninger som allerede ligger i verneforskriften, og endringer som må kunne forventes med beliggenhet i en nasjonalpark.

Fjerning av merking av stier og løyper vil også gi allmenheten redusert tilgang til områder i verneområdene. Tiltakene er gjort forutsigbare gjennom avtaler med DNT Oslo og Omegn, og er ellers endringer som allmenheten må forvente å møte i en nasjonalpark.

Planprosess

Nasjonalparkforvalteren vil innstille på ha en lang høringsperiode som gir god til nødvendig involvering og informasjon, og tid for partene til å behandle og uttale seg til planforslagene. Høringsfristen foreslås derfor å settes så sent som 1. juli 2026.

Merka stier Rondane - Dovre kart

26.1.2026

- Eksisterende sti
- Tas ut ved rullering 2026
- Nedlagt tursti ikke bemerk

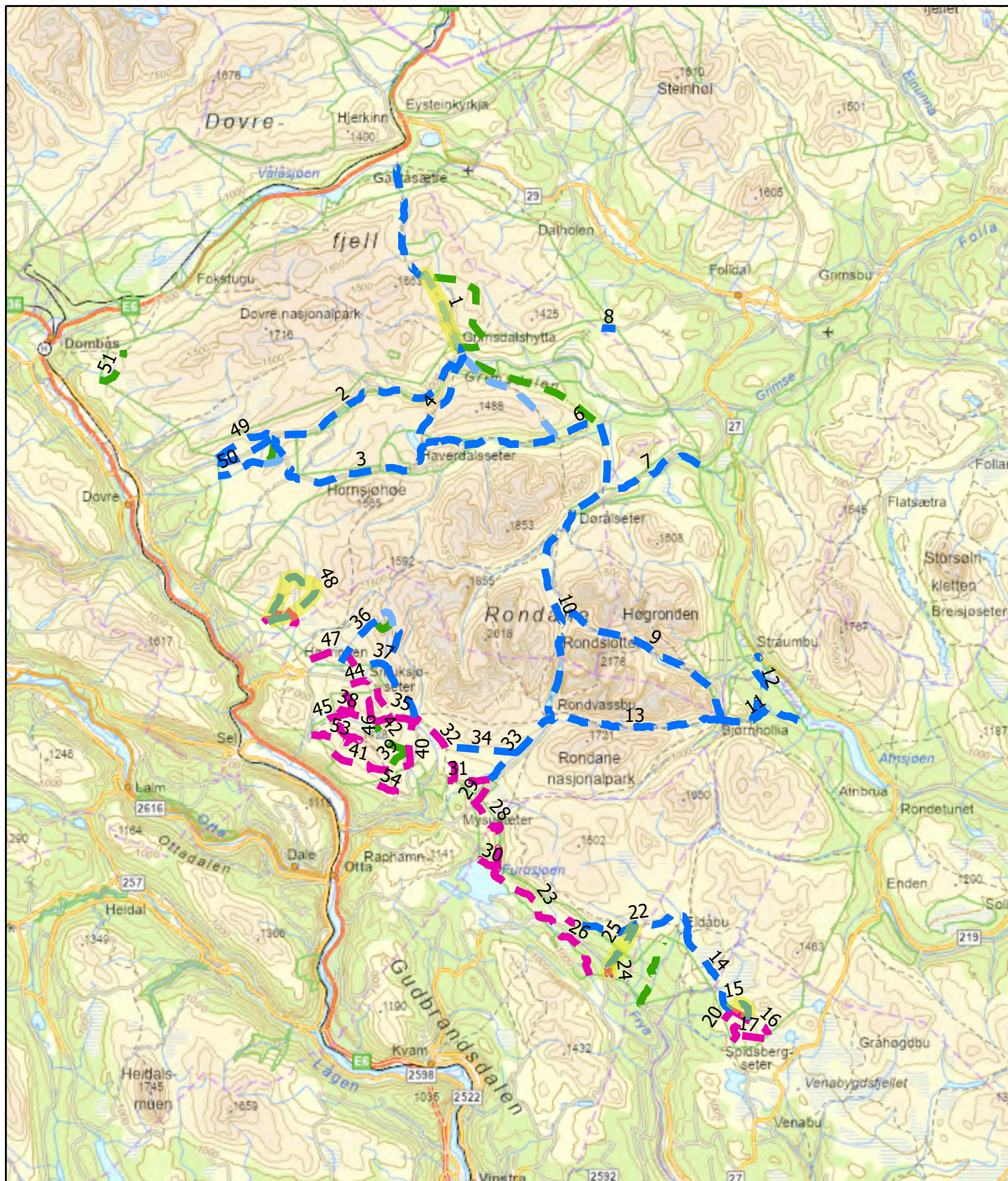
- Foreslått ny sti vurderes
- Geocache

1:349,457
0 3 6 12 mi
0 4.75 9.5 19 km

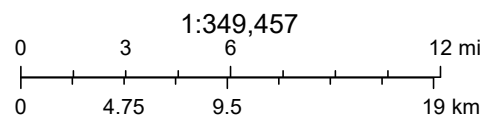
© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, Norsk Polarinstitutt, Lantmäteriet, Lantmäteriverket/NLS, OpenStreetMap

Skiløyper Rondane - Dovre - kart

26.1.2026

- Tas ut ved rullering 2022
- Stikka eller preparert skiløype
- Stikka skiløype trase
- Preparert skiløype
- Omlagt skiløype tidligere trase
- Godkjent ny omlagt stikka skiløype
- Godkjent ny preparert skiløype
- Geocache

© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, Norsk Polarinstitutt, Lantmäteriet, Lantmäteriverket/NLS, OpenStreetMap

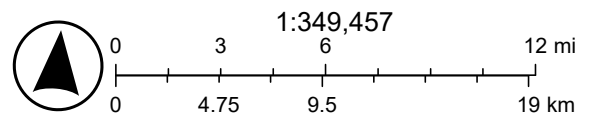
Transportruter til turisthytter- Rondane - Dovre - kart

26.1.2026

— Transportruter til turisthytter Rondane

Geocache

© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, Norsk Polarinstitutt, Lantmäteriet, Lantmäteriverket/NLS, OpenStreetMap

Rondane organisert ferdsel retningslinjer sommer

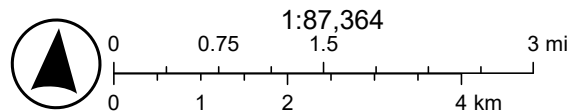

26.1.2026

 Sommer organisertferdsel høgsesong

 Sommer organisertferdsel høglåg sesong

Geocache

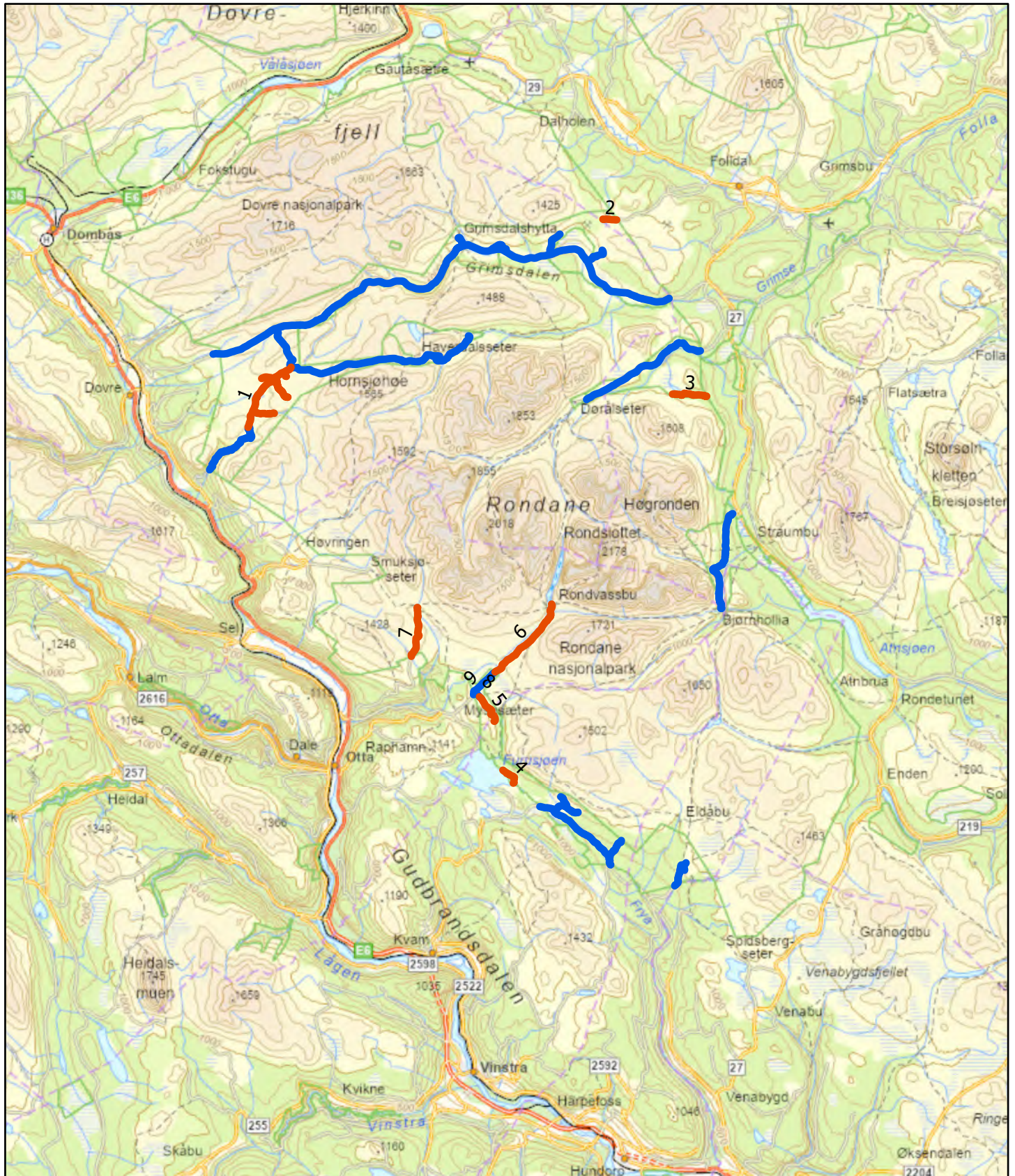
© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, Norsk Polarinstitutt, Lantmåteriet, Lantmåteriverket/NLS, OpenStreetMap

This topographic map shows the Rondanene National Park area in Norway. The park boundary is marked with a green line. The map includes contour lines indicating elevation, with peaks reaching over 2000 meters. Key geographical features include the Rondvasshøgda mountain range, the Rondvassvatn lake, and several smaller lakes and streams such as Kaldbekkbotn, Klaratjønn, and Fjellelvi. The map also shows the surrounding municipalities of Nordre and Austre, and the nearby towns of Smedhamran and Tjønnbotn.

 Vinter organisertferdsel låghøgsesong

20

Veger og kjørespor - Rondane - Dovre - kart

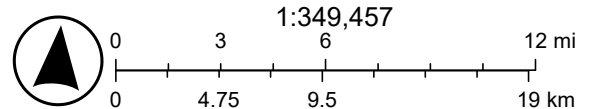

26.1.2026

— Kjørespor

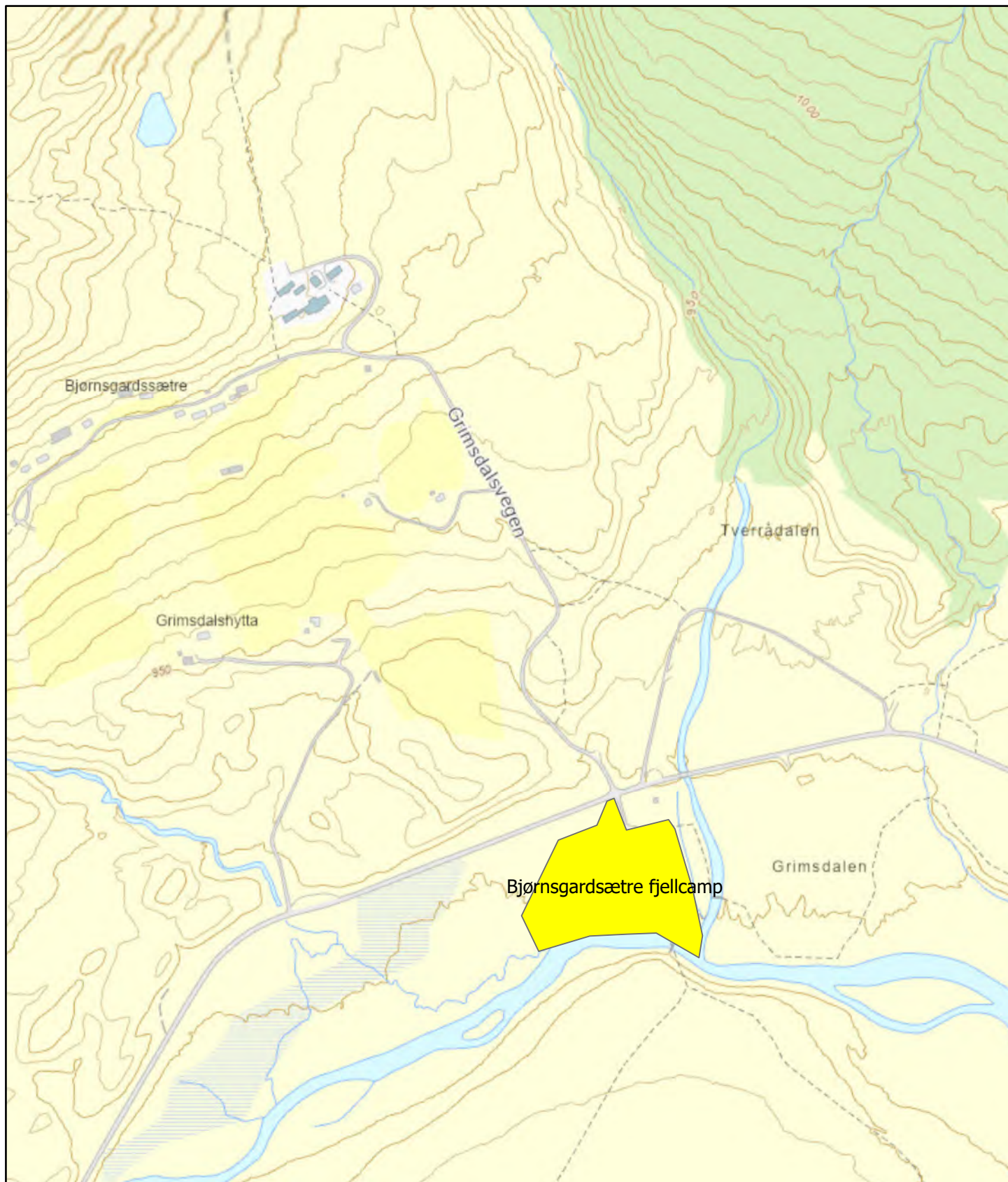
— Veger

Geocache

© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, Norsk Polarinstitutt, Lantmåteriet, Lantmåteriverket/NLS, OpenStreetMap

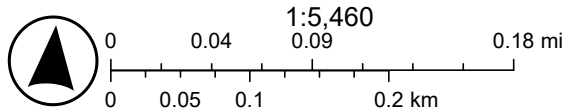
Grimsdalen LVO - Bjørnsgardssætre fjellcamp

26.1.2026

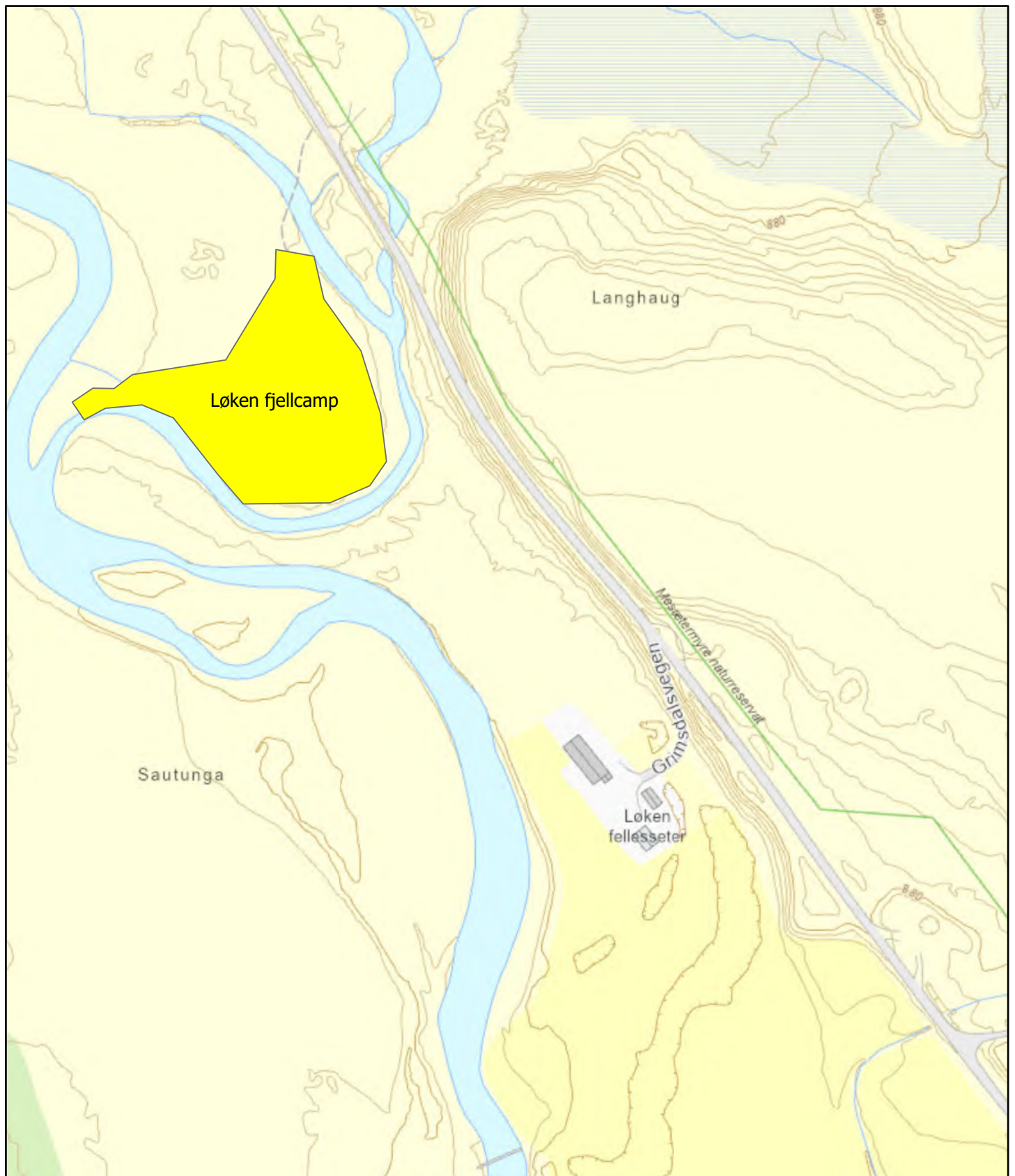
 Grimsdalen LVO fjellcamp

Geocache

© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, Norsk Polarinstitutt, Lantmåteriet, Lantmåteriverket/NLS, OpenStreetMap

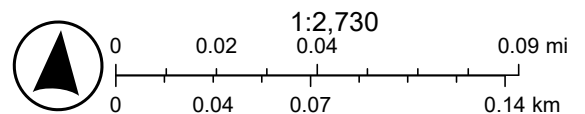
Grimsdalen LVO -- Løken fjellcamp

26.1.2026

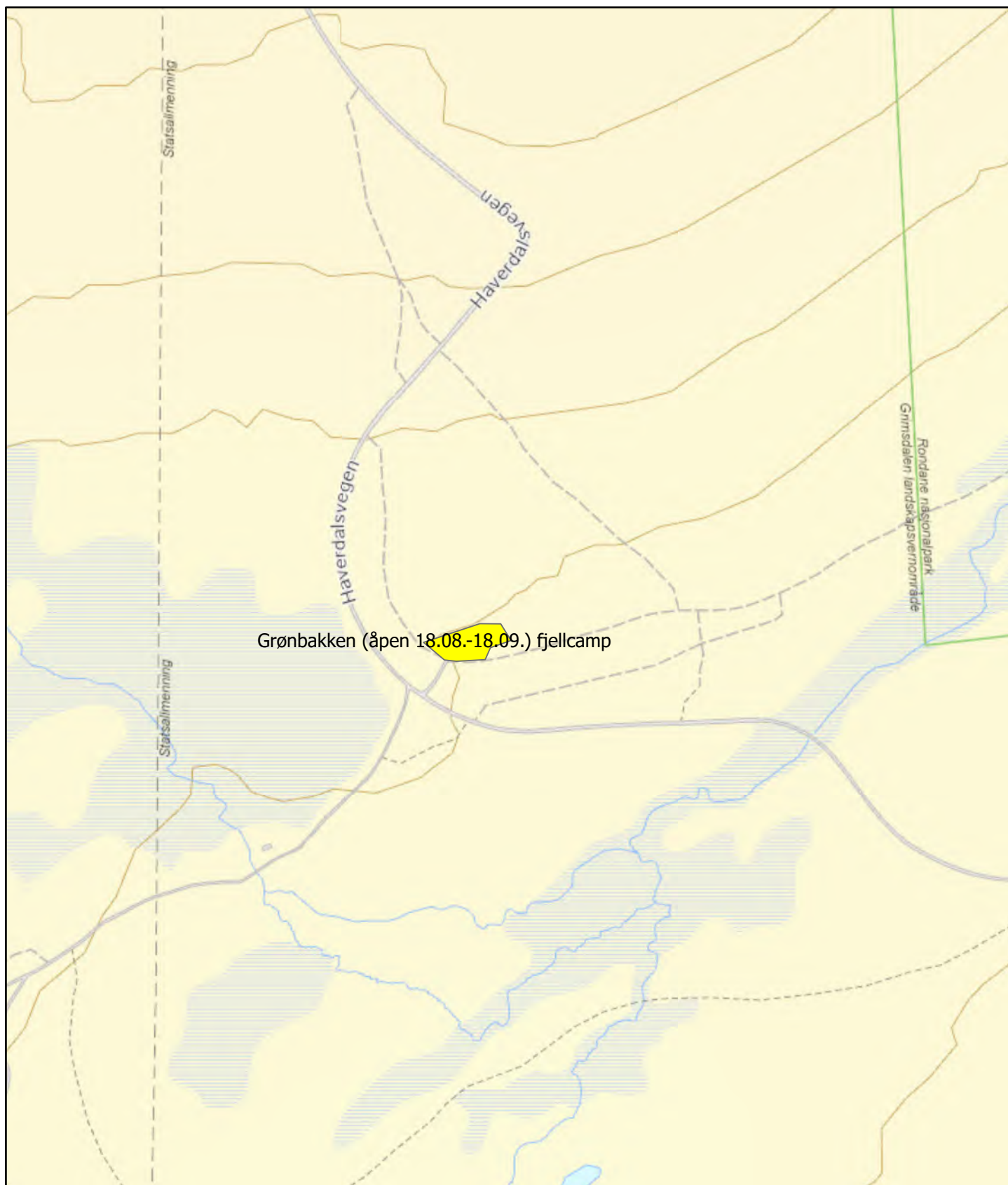
 Grimsdalen LVO fjellcamp

Geocache

© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, Norsk Polarinstitutt, Lantmäteriet, Lantmäteriverket/NLS, OpenStreetMap

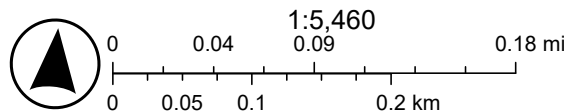
Grimsdalen LVO - Grønbakken fjellcamp

26.1.2026

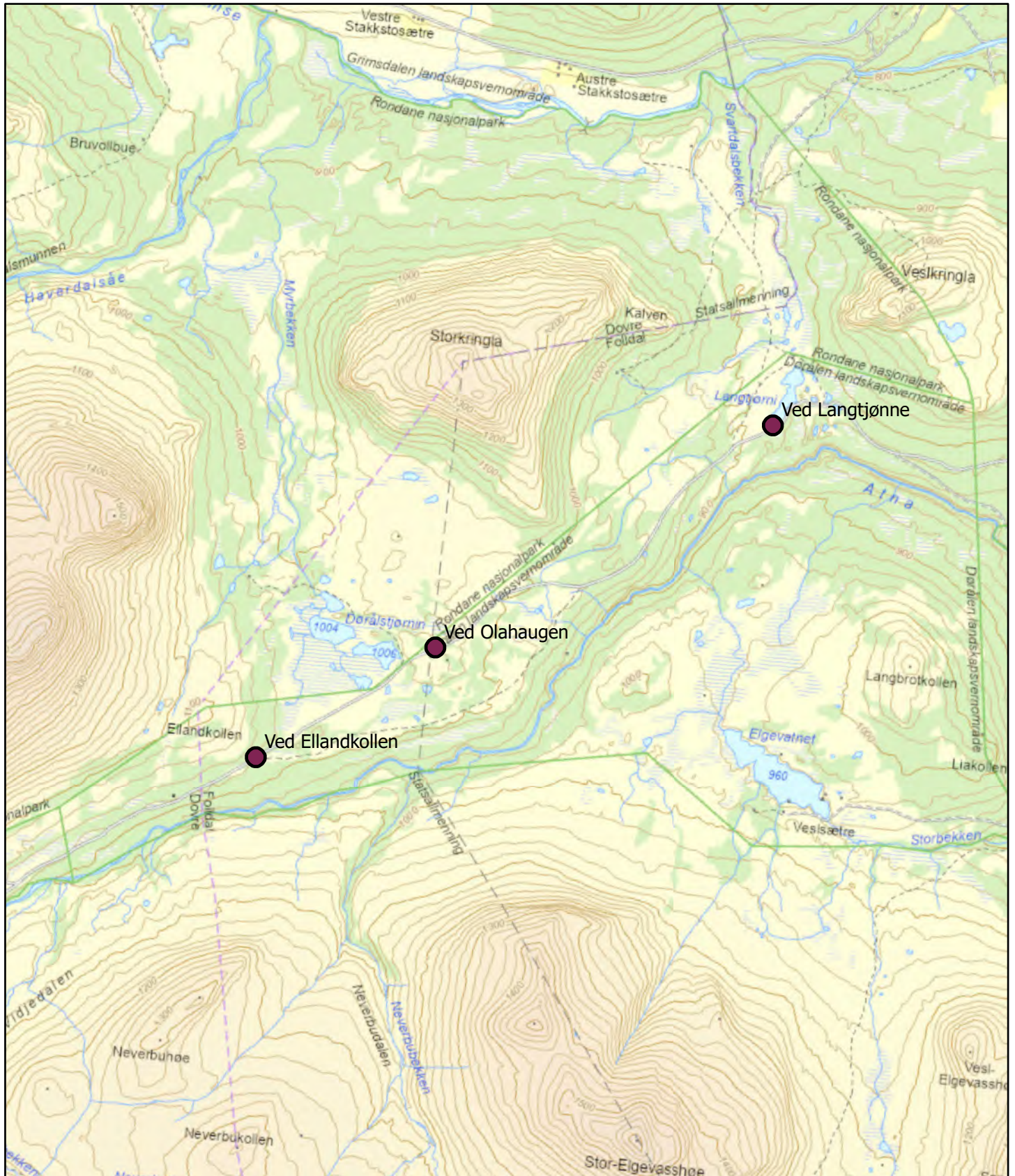
 Grimsdalen LVO fjellcamp

Geocache

© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, Norsk Polarinstitutt, Lantmåteriet, Lantmåteriverket/NLS, OpenStreetMap

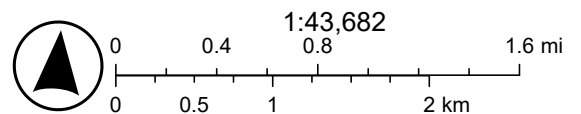
Dørålen LVO - korttidsparkering

26.1.2026

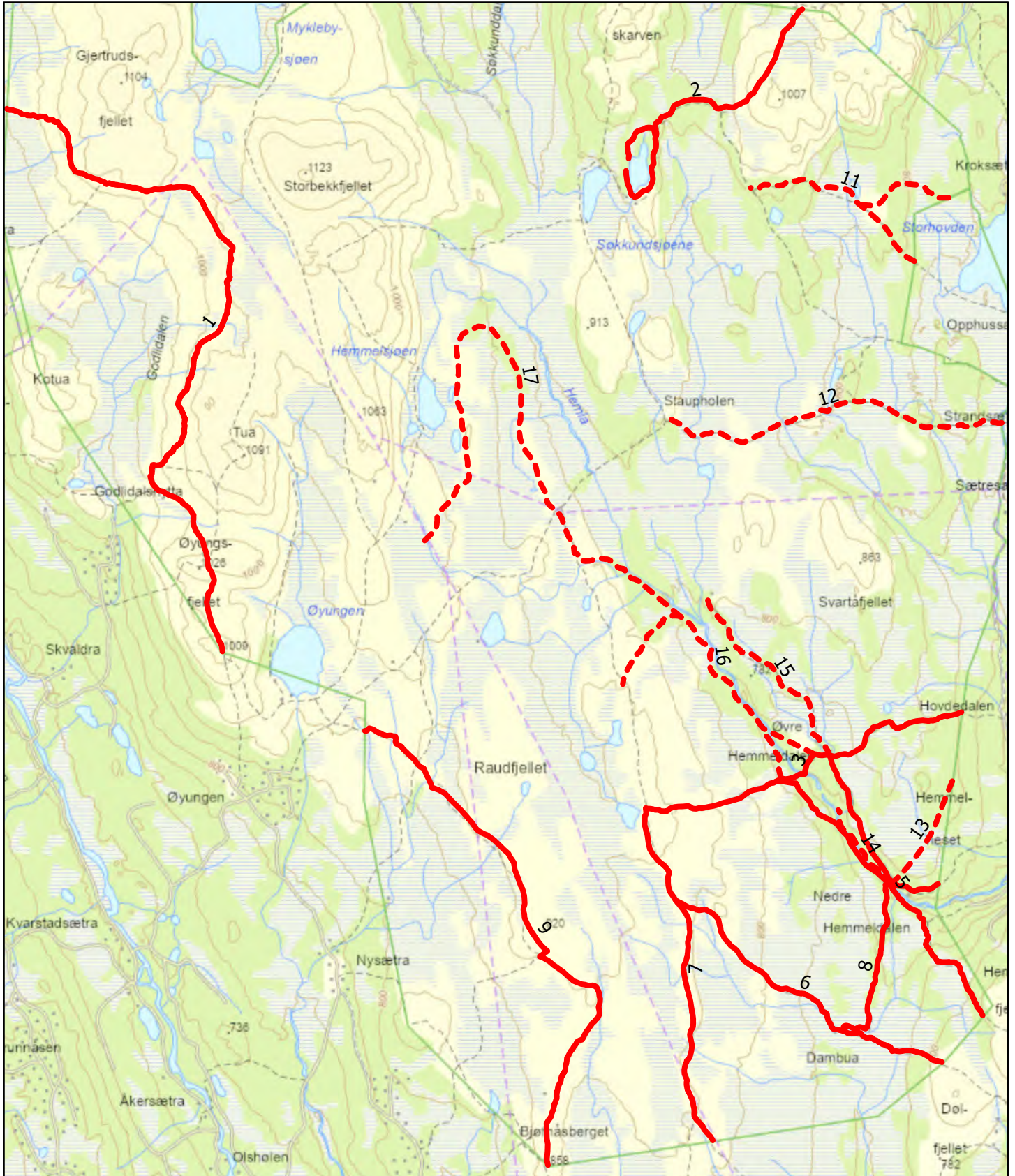
● Dørålen LVO - korttids parkering

Geocache

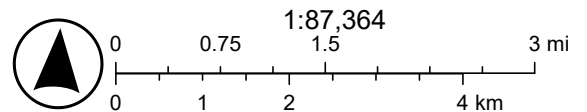
© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, OpenStreetMap

Merka stier Hemmeldalen - kart

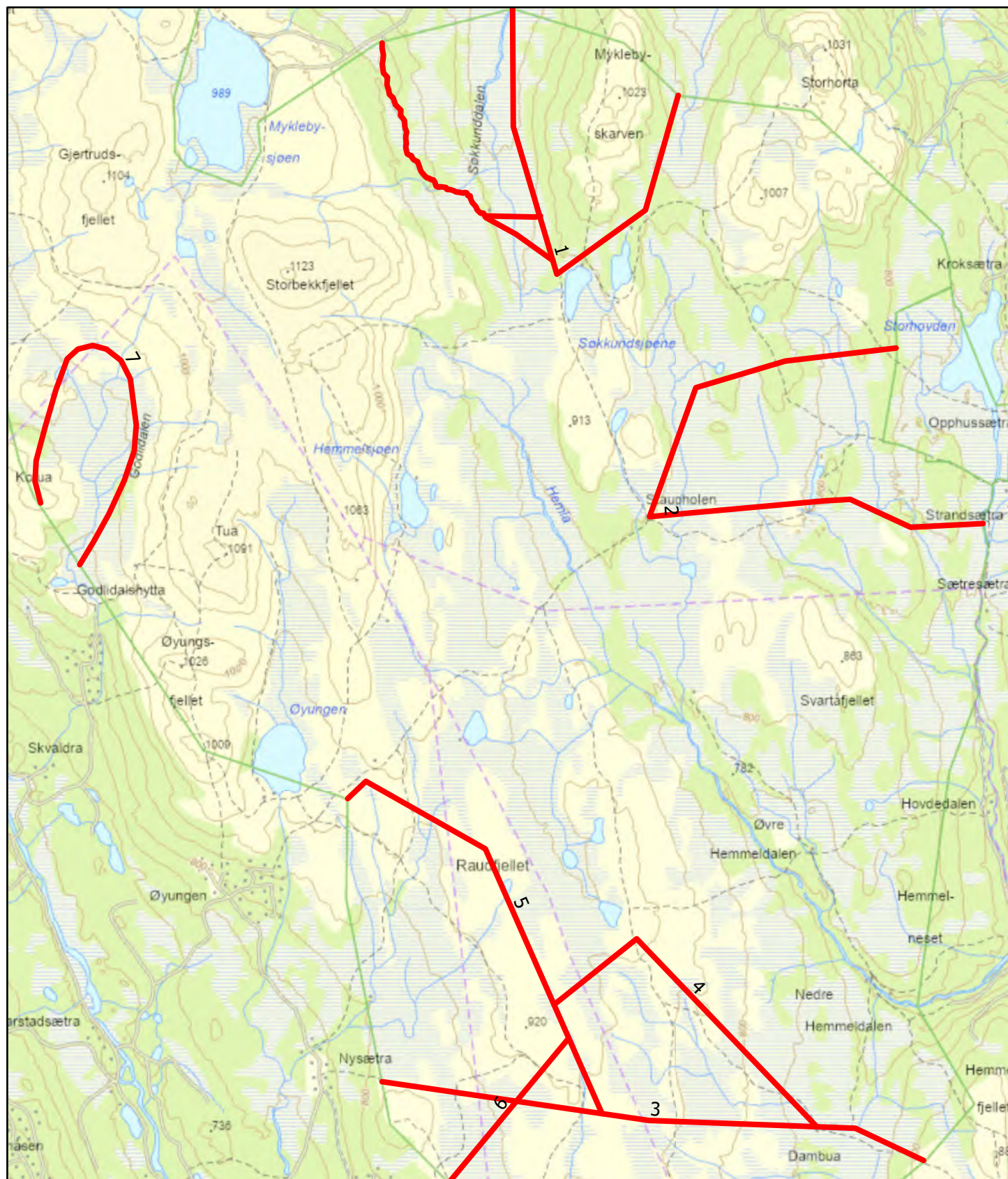
26.1.2026

- StierAndre
- StierTurlag forening
- Geocache

© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, Norsk Polarinstitutt, Lantmäteriet, Lantmäteriverket/NLS, OpenStreetMap

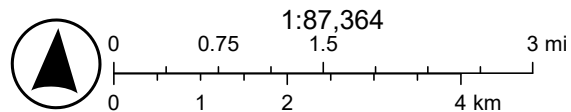
Skiløyper Hemmeldalen - kart

26.1.2026

— Skiløyper Hemmeldalen

Geocache

© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, Norsk Polarinstitutt, Lantmåteriet, Lantmåteriverket/NLS, OpenStreetMap

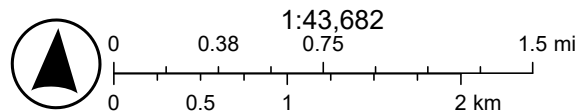
Sykeltrase Hemmeldalen

26.1.2026

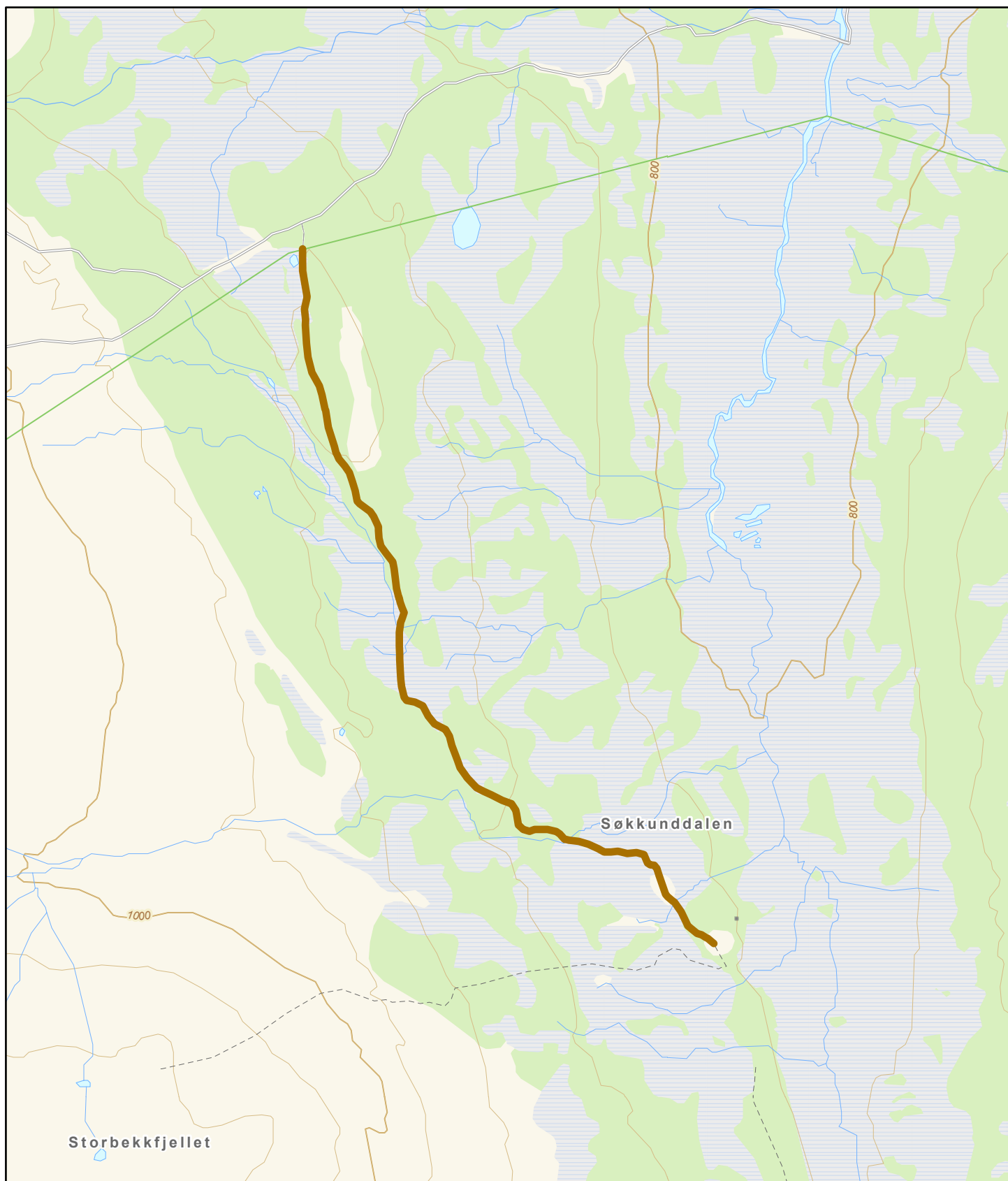
 Hemmeldalen sykkel

Geocache

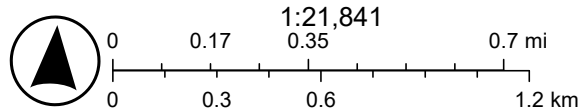
© Geodata AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, Norsk Polarinstitutt, Lantmåteriet, Lantmåteriverket/NLS, OpenStreetMap

Hemmeldalen - trase for organisert bruk av hest

27.1.2026

 Trase for organisert bruk av hest

Logg 26.01.26

Nr	Verneområde	Logg
1	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen	Endret omtale av bruk, friluftsliv, avsnitt flyttet til retningslinje § 3, pkt. 5.2
2	Rondane, Dovre	Endret retningslinje § 3, pkt. 5.2, begrunnelse.
3	Rondane	§ 3, pkt. 5.3, ikke hjemmel for: « <i>Forbud mot sykling omfatter ikke de med bruksrett og beitebrukere ved tilsyn, sanking m.m. av beitedyr.</i> » Tatt ut av forslaget.
4	Rondane, Dovre, Grimsdalen	Presisering § 3, pkt. 1.2 b: Nye bruer og klopper krever tillatelse.
5	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt. 1.1 Tatt ut retningslinje om «Oppsynsbuer»
6	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt. 1.3 b. Terrasser og verandaer: Ta ut retningslinjer om terrasser og verandaer, det er ikke åpnet for dette etter verneforskriften.
7	Rondane, Dovre	§ 3 pkt 2.1. tatt ut formulering om skog, ikke hjemmel for hogst.
8	Rondane, Dovre, Hemmeldalen	§ 3 pkt. 2.4 endret til: En eventuell regulering av beite krever en forskriftsendring som må vedtas av Kongen i Statsråd.
9	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt. 5.1, tatt ut: Aktiviteter som ikke er å betrakte som det tradisjonelle friluftslivet inngår egentlig ikke i det friluftslivet som er en del av formålet med opprettelsen av verneområdene, men vil kunne tillates så lenge det ikke kommer i konflikt med verneverdiene, i tillegg til det tradisjonelle friluftslivet.
10	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt 5.1 endret til: Bruk av vanlig elektrisk rullestol i verneområdene reguleres ikke spesielt.
11	Rondane, Dovre, Grimsdalen	§ 3 pkt. 5.6 endret til: Hvis eksisterende stier eller løyper kommer i konflikt med villreinens arealbruk, eller på andre måter kommer i konflikt med verneformålet, kan forvaltningsmyndigheten med hjemmel i naturmangfoldloven § 47

		fjerne merkinga eller legge om traséen.
12	Rondane, Dovre	§ 3 pkt. 5.7 endret til: Telting utover en uke på samme sted i nasjonalparken trenger tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Dette gjelder ikke vanlige vandrertelt.
13	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	§ 3 pkt. 6.1, tatt ut: Når det gjelder ren persontransport til egen hytte vil det generelle regelverket for motorferdsel i utmark være utgangspunktet. Slik transport omfatter kun de som er varig bevegelseshemmede. (setningen er misvisende)
14	Rondane, Dovre, Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	§ 3, pkt 6.2 a, endret til: Bruk av terrenggående kjøretøy bør ikke benyttes under oppsynsvirksomhet
15	Ikke utført, p.g.a. manglende samsvar med verneforskriftene.	Gjelder fleire: § 3, pkt 1.2 b merking av skiløyper flyttet til § 3 pkt 6.3 b
16	Rondane, Dovre, Frydalen, Grimsdalen, Dørålen, Vesle Hjerkin, Hemmeldalen, Veslehjerkinntjønnin, Kattuglehøi, Grimsdalsmyrene, Mesætermyre, Mydingi, Flakkstjønna	Under sentral føringer, endret formulering: Tiltak som ikke kan foretas med hjemmel i naturmangfoldloven § 47 krever avtale med grunneier. Det kreves også dispensasjon/tillatelse etter forskriften dersom tiltaket er forbudt eller krever tillatelse.
17	Rondane, Dovre, Frydalen, Grimsdalen, Dørålen	§ 3 pkt. 1.1 avsnitt endret til: Verneforskriften åpner ikke for å gi tillatelse til nye bygninger, med unntak av gjenoppføring av bygninger som går tapt ved brann eller naturskade. Det kan likevel være aktuelt å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48, for de formål som nevnes spesielt nedenfor, selv om søknader vil bli strengt vurdert.
18	Dovre, Rondane	§ 3 pkt. 1.1 tatt ut: <i>Ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner skal finne sted med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.</i>
19	Dovre, Rondane, Frydalen (1.3 k), Grimsdalen (1.3 k)	§ 3 pkt. 1.3 e endret til Forvaltningsmyndigheten vil stille seg positiv til søknader om oppsetting av skilt og merking

		av stier som vist i vedlegg «Turstier» til forvaltningsplanen. ...
20	Dovre, Rondane	§ 3 pkt. 2.2 a om beiting tatt ut av planen. Dekket av pkt. 2.4.
21	Dovre, Rondane	§ 3, pkt. 2.3 endret til: Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til uttak av trevirke for brensel. Bestemmelsen åpner også for at forvaltningsmyndigheten kan gi slik tillatelse til setrer som ligger inntil nasjonalparkgrensen.
22	Dovre, Rondane, Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	§ 3, pkt 3.1, tatt ut: Villreinjakta bør organiseres på en slik måte at det skaper minst mulig stress for villreinen. Det bør rettes spesielt fokus på de områdene der villreintrekk foregår og der ferdselen per i dag fungerer som en barriere for villreinen.
23	Dovre, Rondane	§ 3, pkt. 4.1, tatt ut henvisning til landskapsvernområde.
24	Dovre, Rondane	§ 3, pkt. 5.1, erstatte første setning med: <i>All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.</i> Tatt ut referanse til året 2003.
25	Dovre, Rondane	§ 3. pkt. 5.2 endret setning til: Turer som gjøres med familie og venner regnes ikke som organisert ferdsel som trenger tillatelse.
26	Dovre, Rondane	§ 3, pkt 6.3 f, tatt ut: Miljøverndepartementet har tydelig uttalt at i nasjonalparker er det kun bruk av lette beltegående kjøretøyer av typen elgtrekk som er akseptabelt, ikke ATV selv om den har belter. (Unødvendig setning)
27	Grimsdalen, Frydalen, Vesle Hjerkin	§ pkt 1.1 under bygninger, rettet til: Oppland har gitt ut rapporten/veilederen «Seterbygningene – verdier og utfordringer. Tilføyd: <u>Samtidig må forvaltningsmyndigheten i hvert enkelt tilfelle vurdere hvor detaljerte vilkår som kan settes ut fra verneformålet.</u>

28	Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt.1.1, turisthytter, setning rettet til: I en søknadsbehandling, vil det bli lagt vekt på om en søknad gjelder utbygging eller ombygging som er nødvendig som følge av annet regelverk.
29	Grimsdalen, Frydalen, Rondane, Dovre, Dørålen	§ 3, pkt. 1.1 utleievirksomhet: Gjort presiseringer.
30	Grimsdalen, Frydalen	§ 3. 1.2 b, endret bl.a om vegstandard og referanse til 2003.
31	Grimsdalen, Hemmeldalen, Frydalen, Dørålen, Vesle Hjerinn	§ 3 pkt. 1.2 c endret til: Merkede stier merkes i tråd med DNTs norm som beskrives i merkehåndboka og er utarbeidet av DNT i samråd med miljøvernmyndighetene. • Vinterløyper merkes med stikker og samles inn etter sesongen, i tråd med tillatelse fra forvaltningsmyndighetene, • Merking av stier som ikke er en del av DNT sitt stinett, kan merkes med rødt. Merkingen skal være diskret og ikke ha større omfang enn føringer gitt i DNTs norm. • Vedlikehold i form av eksisterende bruer og klopper langs godkjente merkete stier og løyper er tillatt. Nye bruer og klopper krever tillatelse.
32	Grimsdalen, Frydalen	§ 3 Pkt. 1.2 c flyttet til pkt 5.3 d.
33	Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt 1.3 a endret til: For å bevare landskapets art og karakter er det ikke avsatt spesielle plasser til uttak av løsmasser til vedlikehold av veger eller for andre formål. Eventuelle søknader vil bli behandlet for å ivareta landskapsverdiene.
34	Grimsdalen	§ 3 pkt 1.3 b tilføyd: Avgrensing av områdene er vist i eget kartvedlegg. Lage et kart.
35	Grimsdalen, Vesle Hjerinn, Frydalen,	§ 3 pkt. 1.3 c: <u>tatt inn</u> : Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til nye bygninger for jordbruks- og seterformål. <u>Tatt ut</u> : Ved vurderinger av byggetiltak for landbruksmessige behov blir definisjonen av landbruk på

		vernetidspunktet (2003) lagt til grunn. Her vil både plan- og bygningsloven og fjelloven (i statsallmenningene) være førende. <u>Tatt inn</u>: - behovet for nye bygninger til dette formålet. <u>Tatt inn</u>: Flytting av en gammel bygning er etter plan- og bygningsloven å betrakte som et nybygg. Det samme gjelder for verneforskriftene, og dette er derfor søknadspliktig og krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.
36	Grimsdalen, Vesle Hjerkin, Frydalen, Dørålen	§ 3 pkt 1.3 d endret til: Viktige hensyn som vil bli vektlagt ved behandling av søknader og som kan gi grunnlag for dispensasjon for tilbygg/ombygninger er blant annet at... Endret fra «skal ikke» til «bør ikke» Tatt ut: For områder definert som hytteområder er retningslinjene konkrete. Tatt ut: De generelle retningslinjene skal følges. (motstrid) Tatt inn: vil kunne erstattes med ny bygning med tilsvarende form etter søknad. Endret til: Forvaltningsmyndigheten vil ha en svært restriktiv praksis ved behandling av søknader om ombygging/endring av slike bygninger når det gjelder endringer i bygningens eksteriør/karakter. Det vil bli lagt vekt på at eksteriøret skal bevares eller tilbakeføres til en opprinnelig utseende. Endret til: vil ikke vurderes like strengt som de nevnte retningslinjene for maksimalt tillatt bruksareal.

37	Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	§ 3, pkt. 1.3. f: endret til Med «nedlagte setervoller» menes setervoller som ikke lenger er i drift. Det er imidlertid ikke nødvendig å søke om tillatelse til selve beitingen, ettersom beite er tillatt etter andre bestemmelser i forskriften. Ved søknader om gjenopptakelse av drift som nevnt, vil det legges vekt på at det er viktig å opprettholde kulturlandskapet for å ivareta verneverdiene i landskapsvernområdene.
38	Grimsdalen, Vesle Hjerkin, Frydalen	§ 3 pkt 1.3 g: Tatt ut: Opprettholdelse av jordbruksdriften er ønskelig i forhold til formålet med vernet. (for generelt) Tatt ut: Dersom nydyrking ikke kommer i konflikt med verneverdier, kan en påregne tillatelse. Tatt ut: Nydyrking på tidligere dyrka mark vil bli prioritert foran nydyrking i utmark.
39	Grimsdalen, Vesle Hjerkin, Frydalen	§ 3, pkt 1.3 k: Endret til Nye stier eller løyper <u>skal</u> ikke komme i konflikt med villreinens arealbruk.
40	Grimsdalen, Vesle Hjerkin, Frydalen, Dørålen	§ 3, pkt 2.2: tatt inn: Hogst (avvirkning) skal skje etter vernskogbestemmelsene i skogbruksloven. Tatt ut: Unntak fra meldeplikten kan være hogst til husbruk, men dette bør avklares med den enkelte kommune. Kommunen skal vurdere meldingen også i forhold til at hogsten skjer innenfor et landskapsvernområde og om nødvendig pålegge endringer i opplegget for driften. • Ved rydding og tynning skal den naturlige sammensetningen av treslag søkes opprettholdt. • Dersom en gjennom vernskogbestemmelsene ser at det ikke kan avvirkes uten markberedning, må det søkes om tillatelse for dette.

		Tatt inn: Dersom det er nødvendig med markberedning, er dette søknadspliktig. Endretvtil: I Grimsdalen kan hogst og uttransport av ved på vinterhalvåret være negativt for villrein selv om det er tillatt etter vernereglene. Endret til: Dersom det oppstår terrengskader etter kjøring i samband med hogst og transport bør dette følges opp i forvaltningen for å vurdere om det kan/bør gjøres tiltak.
41	Grimsdalen, Vesle Hjerkin, Frydalen, Dørålen, står fremdeles for Rondane og Dovre. Ta ut?	§ 3 pkt. 3.2 tatt ut: Forvaltning av introduserte eller gjeninnførte arter som for eksempel moskus, mårhund og kanadagjess skal følge generelle gjeldende retningslinjer/lovverk.
42	Grimsdalen, Dørålen, Rondane, Dovre, Hemmeldalen	§ 3 pkt. 4.2: Tatt ut: Etter Hundelovens sikringsbestemmelser (§6) er det ikke lov å slippe hund løs i perioden 1. april -20. august, som også gjelder for alle verneområdene. I tillegg kan hver kommune ha egne forskrifter om båndtvang som gjelder etter den 20. august av hensyn til bufe på utmarksbeite. Per høsten 2009 gjelder dette for Dovre og Folldal kommuner. Av hensynet til villrein er sikringsbestemmelsen innskjerpet i verneforskriftene for Rondane og Dovre nasjonalparker og for Grimsdalen og Dørålen landskapsvernområder. Tatt inn: Det er strengere regler for hund i

		landskapsvernområdet enn etter hundeloven. Tatt ut: Unntak fra denne bestemmelsen er de samme som for Hundelovens bestemmelser § 9 b (bufehund til vokting av sau, geit og kyr), c (aktiv politi- og redningstjeneste) og d (hund i ettersøk etter skadet/sykt vilt).
43	Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	§ 3 pkt. 5.1 endret til: Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt. Det framgår av § 3 punkt 5.2 til hvilke formål motorferdsel er tillatt. I § 3 punkt 5.3 framgår også til hvilke formål forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon. Selv om motorferdsel er tillatt etter motorferdselloven, kan det være søknadspliktig etter forskriften for landskapsvernområdet. Tatt ut: • En del kjøring i landbruksnæring og for formål som forskning, kan være tillatt i henhold til motorferdselloven eller nasjonal forskrift, men likevel kreve dispensasjon i verneområdene. Rondane? Tatt inn: Det samme legger vi til grunn i verneområdet, slik at bruk av vanlige elektriske rullestoler på stier og veger, ikke regnes som motorisert ferdsel. Bruk av mer terrenggående rullestoler i terrenget er derimot å regne som motorisert ferdsel. Endret til: Ved særskilte behov kan det imidlertid søkes om dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 (dispensasjoner) for transport av bevegelseshemmede f.eks. med snøskuter eller langs kjørespor. Det kan være

		aktuelt å gi dispensasjon til persontransport til egen hytte, for varig bevegelseshemmede. Legeattest som bekrefter at søkeren er varig bevegelseshemmet, må vedlegges søknaden.
44	Grimsdalen, Hemmeldalen, Frydalen, Dørålen	§ 3, pkt 5.2 a: endret til: Statens naturoppsyn har adgang til å utøve motorferdsel for oppgavene som er angitt i naturoppsynsloven. Fjellstyrene har adgang til å bruke motorferdsel for oppsyn etter fjelloven. . Dersom motorferdselen har andre formål enn oppsyn etter fjelloven, må fjellstyrene søke om dispensasjon for dette. Det kan f.eks. gjelde motorferdsel for transport av brensel til og vedlikehold av fjellstyrehytter. Oppsynstjeneste i privat regi omfattes ikke av denne bestemmelsen og det er således ikke adgang til motorferdsel for dette formålet. Det forutsettes at tillatt motorferdsel begrenses til det som er nødvendig og under aktsomhet til naturmiljøet, bl.a. ved at en følger gamle spor når dette er mulig.
45	Grimsdalen, Hemmeldalen, Frydalen, Dørålen	§ 3 pkt 5.2 a endret til: Øvelses- og utdanningsvirksomhet i forbindelse med redningstjeneste må ha særskilt tillatelse. Dette bør primært legges til andre områder. Kjentmannskjøring kan få dispensasjon etter en øvingsplan som omfatter berørte redningsorganisasjoner over et større område Tatt inn: Klima- og miljødepartementet har gitt føringer for hvordan søknader om kjentmannskjøring skal vurderes, som skal følges i behandlingen av søknader, jf. brev fra Klima- og miljødepartementet av 03.04.19.

46	Grimsdalen, Frydalen	§ 3, pkt. 5.2 b, endret til: Forvaltningsmyndigheten er av den grunn innstilt på å gi dispensasjon for nødvendig brøyting ved behov etter naturmangfoldloven § 48. Eventuell dispensasjon til setereierne for kjøring til Grimsdalen fra og med 1. juni (vegen åpner 5. juni) skal ikke innvirke på tidspunktet for når slik vedlikeholdsbrøyting starter.
47	Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	§ 3, pkt. 5.2 d Endret til: Det er kun motorferdsel i forbindelse med hogst etter vernskogbestemmelsene som er tillatt uten søknad. Unødige terrengskader, vegetasjonsslitasje og forstyrrelse av dyrelivet må unngås. Eventuelle terrengskader bør følges opp for å vurdere om det kan/bør gjøres tiltak. . Bestemmelsen gjelder motorferdsel som er nødvendig for selve hogsten og utkjøring av tømmer til veg. Bestemmelsen omfatter også brøyting av veg som er nødvendig for uttransport av tømmer.
48	Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	§ 3 pkt 5.2 g: endret til: Uttransport av felt elg og hjort under skoggrensen tillatt etter verneforskriften og krever ingen spesiell tillatelse. Endret til: Dersom det oppstår terrengskader skal dette meldes forvaltningsmyndigheten. Forvaltningsmyndigheten bør vurdere om det kan/bør gjøres tiltak. Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å tillate slik nødvendig transport over skoggrensen ved særskilt behov etter naturmangfoldloven § 48.
49	Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt 5.3 a, endret til: I verneforskriften er det ikke en egen bestemmelse om adgang til

		motorisert transport i forbindelse med uttransport av syke eller skadde bufe. Dersom det haster, kan forvaltningsmyndigheten gi en muntlig tillatelse. Denne vil bli skriftliggjort i ettertid. Dyreeier må ta kontakt med forvaltningsmyndigheten om dette på forhånd. I tilfeller der det haster og ikke lar seg gjøre å få en tillatelse, kan nødvendig kjøring være lovlig ut fra nødrett jf. straffeloven § 17.
50	Grimsdalen, Frydalen	§ 3 pkt 5.3 b: endret til: Dersom vilkår for tillatelsen ikke overholdes kan det gi grunnlag for at tillatelsen trekkes tilbake av forvaltningsmyndigheten, eller føre til at tillatelsen ikke blir fornyet i neste runde. Å trekke en tillatelse tilbake, innebærer en omgjøring av vedtaket som krever hjemmel i forvaltningsloven eller naturmangfoldloven § 67. I naturmangfoldloven § 67 e) står det at forvaltningsmyndigheten kan oppheve eller endre vilkårene i en tillatelse, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, hvis tiltakshaveren overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av loven, og overtredelsen er betydelig, gjentar seg eller vedvarer- Videre kan brudd på vilkår følges opp med sanksjoner, f.eks. overtredelsesgebyr.
51	Grimsdalen	§ 3 pkt. 5.3 e, tatt inn: Barmarkstransport vurderes å gi mindre ulemper for villrein enn vintertransport i dette området.
52	Dørålen	§ 3 pkt 1.1 Legge ved kart dagparkering. Endret til: Følgende setter av følgende steder korttidsparkering: • Noen hundre meter lenger vest for der T-merket sti til/fra Fallet krysser Dørålsetervegen.

		• ca 50 m øst for Olahaugen, dette for å få en mer skjermet lokalisering av parkeringsplassen enn den som brukes som jegerparkering i dag. • Parkeringsplassen ved Ellankollen blir etablert ved der bommen er plassert.
53	Dørålen	§ 3 pkt. 1.3 a endret til: I Dørålen ligger det i dag lagret grusmasse i et uttaksområde på Døråltjørnmoen. Dette gruslageret kan brukes som vedlikeholdsgrus. Etter at grusen er tatt ut er det aktuelt å vurdere om området bør restaureres/tilbakeføres som naturområde.. Ellers er det ikke avsatt spesielle plasser til uttak av løsmasser til vedlikehold av veger i Dørålen landskapsvernområde.
54	Dørålen	§ 3 pkt 5.2 e, tatt inn: Vinterføre er definert som snødekt mark.
55	Dørålen	§ 3 pkt. 5.2 b og c rettet til: Motorferdsel er tillatt på følgende bilveier: - bilvegen til Dørålsæter (15. juni – 1. desember) - bilvegen til Dørålsæter (15. mai – 15. juni for setereierne/turistbedriftene på Dørålsæter). I forskriften har setereierne og turistbedriftene en egen hjemmel til bilkjøring på vegen i næringsøyemed en måned før vegen åpner for bilkjøring, dvs. i perioden 15. mai til 15. juni. Dette av hensyn til deres næringsvirksomhet.
56	Dørålen	§ 3 pkt. 5.2 d, rettet til: Setereierene på Dørålseter skal kunne føre føre tilsyn med og utføre vedlikehold av sine bygninger og anlegg i tiden da bilvegen er stengt for motorferdsel. Kjøring skal skje med snøskuter på snødekt mark langs etablert snøskutertrase for setereierne på Dørålseter. Kjøring i forbindelse med større utbedringer og bygggearbeider krever en egen dispensasjon (etter § 3 punkt 5.3 b)

		dersom det skal kjøres i tiden når bilvegen er stengt for motorferdsel.
57	Dørålen	§ 3 pkt 5.2 f, rettet til: Før en tar i bruk motorisert framkomstmiddel bør en ha vurdert om utfrakt kan skje uten slik motorisert ferdsel. Det er spesielt hensynet til fare for slitasje på vegetasjonen og sårbart dyreliv i området som kan være avgjørende for valg av trase og kjøretøy.
58	Dørålen	§ 3 5.2 g, tatt ut: Nødvendig motorferdsel langs traktorveg Haverdalsvegen -Ryddølstjønne-lvarslåe i forbindelse med landbruksdrift omfatter ikke uttransport av felt elg. Det må derfor søkes om å bruke traktorvegen i denne forbindelse. En kan påregne flerårig dispensasjon for formålet.
59	Dørålen	§ pkt. 5.3 a, tatt ut: Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til annen nødvendig kjøring i utmark i samband med jordbruk og beitebruk.
60	Dørålen	§ 3 pkt 5.3 b, tatt ut: • Tiltakshaver må søke om løyve for nødvendig transport i nasjonalparkene
61	Dørålen	§ 3 pkt 5.3 d, Tatt ut: Det er kun hogst etter vernskogbestemmelsene som er tillatt uten søknad. selve hogsten og utkjøring av tømmer til veg. Bestemmelsen omfatter også brøyting av veg som er nødvendig for uttransport av tømmer. Tatt inn: Motorferdsel i forbindelse med tillatt hogst på sommerstid (barmark) krever søknad og tillatelse. Endret til: - grunnforholdene og faren for terrengskader i området for den planlagte hogsten.
62	Dørålen	§ 3 pkt 5.3 e. Tatt ut: Nødvendig transport nevnt i dette punktet tilsvarer det som gjelder for luft- og

		snøskutertransport av brensel, materialer, utstyr og proviant til buer, hytter og setrer.
63	Myldingi, Mesætermyre, Flakkstjønna, Veslehjerkinnjønna, Kattuglehøi, Grimsdalsmyrene, Hovdsjømyrene	§ 4 pkt 1, endret til: Oppsyn Statens naturoppsyn har adgang til å utøve motorferdsel for oppgavene som er angitt i naturoppsynsloven. Fjellstyrene har adgang til å bruke motorferdsel for oppsyn etter fjelloven. . Dersom motorferdselen har andre formål enn oppsyn etter fjelloven, må fjellstyrene søke om dispensasjon for dette. Det kan f.eks. gjelde motorferdsel for transport av brensel til og vedlikehold av fjellstyrehytter. Oppsynstjeneste i privat regi omfattes ikke av denne bestemmelsen og det er således ikke adgang til motorferdsel for dette formålet. Det forutsettes at tillatt motorferdsel begrenses til det som er nødvendig og under aktsomhet til naturmiljøet, bl.a. ved at en følger gamle spor når dette er mulig.
64	Myldinge	§ 4 pkt 2, tatt ut: Hogst (avvirkning) meldes skogoppsynet (kommunen) og skal skje etter vernskogbestemmelsene i skogbruksloven. Unntak fra meldeplikten kan være hogst til husbruk, men dette bør avklares med den enkelte kommune. Skogskjøtsel kan utføres i tråd med bestemmelsene i skogbruksloven.
65	Myldingi, Hemmeldalen	§ 4 pkt 3, endret til: Verneforskriftene tillater vedlikehold i samsvar med tradisjonell byggeskikk. Det er bare direkte vedlikehold av selve bygningen som er omfattet av unntaket, som for eksempel reparasjoner av tak, vinduer og vegger, eller bytte av tak til tak med likt takmateriale. Reparasjoner er å foretrekke fremfor hele utskiftninger der det er mulig. Endring av bygningens eksteriør som for eksempel tak av annet materialtype, annen

		vindusutforming, ny pipe av annen utforming er eksempler på hva som ikke er vedlikehold og som må omsøkes. Restaurering, dvs. tilbakeføring til opprinnelig, dokumentert utførelse av eksisterendebygg og anlegg, bør tillates om ikke hensyn til verneverdier eller kulturfaglige hensyn sier noe annet. Vedlikehold som krever tiltak utenfor bygningen, for eksempel drenering, graving, utbedring av avløpsrør eller kabler inn til bygningen, faller utenfor. Dette gjelder selv om slike tiltak kan være høyst nødvendige for å holde bygningen ved like. Vedlikeholdet skal ikke føre til at bygningene endrer fasade/eksteriør eller karakter, og skal heller ikke føre til en vesentlig standardheving av bygningen. Oppføring av tilbygg, påbygg, utvendig ombygging, utvidelse eller endring av størrelse, utseende eller funksjon anses ikke som vedlikehold. Restaureringen omfatter kun tiltak knyttet til eksisterende bygninger, ikke gjenreising på gamle tufter. En bygning kan ha forfalt slik at en er i tvil om vedlikeholdsarbeidet i praksis vil tilsvare og reise et nytt bygg fra grunnen av. Om det vurderes som en restaurering eller vedlikehold vil bero på en helhetsvurdering, der takets tilstand tillegges betydelig vekt. Er bygningens tak noenlunde i intakt stand vil tiltaket kunne vurderes som vedlikehold. Dersom taket har falt ned som følge av dårlig vedlikhold er reparasjonen å anse som en vesentlig endring og restaurering av bygningen på som sted vil betraktes som nybygg. I slike tilfeller må saken behandles som en ordinær byggesak og må forelegges forvaltningsmyndigheten (og kommunen etter PBL). Restaurering, dvs. tilbakeføring til
--	--	--

		opprinnelig, dokumentert utførelse av eksisterende bygg og anlegg, bør tillates om ikke hensyn til verneverdier eller kulturfaglige hensyn sier noe annet. Forvaltningsmyndighetene bør være positive til slik restaurering som tar sikte på å tilbakeføre seteranlegg til opprinnelig tilstand.
66	Myldingi, Mesætermyre, Flakkstjønna, Veslehjerkinntjønning, Kattuglehøi, Grimsdalsmyrene, Hovdsjømyrene, Hemmeldalen	Lagt til § 5: Skjøtsel reguleres av naturmangfoldloven § 47.
67	Myldingi, Mesætermyre, Flakkstjønna, Veslehjerkinntjønning, Kattuglehøi, Grimsdalsmyrene, Hovdsjømyrene, Hemmeldalen.	Lagt til § 6: Naturmangfoldloven § 48 gjelder i stedet for § 6, jf. overgangsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 77 som sier at § 48 også gjelder for verneområder opprettet før naturmangfoldloven.
68	Mesætermyre	§ 4 pkt 4, tatt ut: Miljødirektoratet har anledning til å innføre restriksjoner på beiting som kan skade eller ødelegge naturmiljøet.
69	Flakkstjønna	§ 3 pkt. 5 – 7: tatt ut: Ferdsel i naturreservatet er underlagt strenge restriksjoner. All ferdsel er forbudt i tiden 20. april – 15. juli er all ferdsel. Se likevel verneforskriften § 4, pkt. 7. Ellers er det forbud mot: - idrettsarrangementer, jaktprøver, guidede turer og annen form for organisert virksomhet - bruk av sykkel, hest og kjerre - ridning er forbudt. - merking av stier og løyper. (Ikke ferdselsregulering i Flakkstjønna, ellers oppramsing av forskriften)
70	Grimsdalen, Frydalen, Dørålen	§ 2, tatt ut: Begrepet randsoner betyr det samme forvaltningsplanen som i verneforskriften: i ytterkant av nasjonalparken. Generelt om kulturminner I Grimsdalen, Dørålen og Frydalen utgjør kulturminner en del av landskapets egenart. Det er imidlertid ikke bestemmelser i verneforskriftene for landskapsvernområdene som omhandler kulturminner spesielt.

		§ 2, flyttet til § 3 pkt. 4.1 Generelt om friluftsliv Verneområder skal bidra til større intakte økosystemer, også slik at de kan være tilgjengelige for enkelt friluftsliv. Områdene skal forvaltes på en slik måte at friluftslivet gis rimelige rammer for bruk og tilrettelegging som ikke går på bekostning av verneverdiene, og bestemmelsen i formålsparagrafen leses som en instruks til forvaltningen om å ivareta friluftslivets interesser innenfor disse rammene. Friluftsliv som går på bekostning av verneverdiene vil ikke være i samsvar med verneformålet. Teknisk tilrettelegging som bruk av merking, kloppegging, bruer, gjerder, brygger eller lignende skal benyttes ved behov. For å kunne forene målet om å ivareta verneverdiene og samtidig sikre allmenn ferdsel er kanaliseringstiltak et viktig verktøy for mest mulig å unngå konflikt mellom ferdsel og villrein. Rondane-Dovre skal forvaltes etter følgende prinsipper for ferdsel: • én hovedferdselsåre i Dovre-Rondane som følger nord-sør retning • redusere antallet merka stier/skiløyper, blant annet ved bare å tillate én merka sti/trase mellom to turmål/turisthytter • sommersti og vinterløype skal som hovedregel følge samme korridor • stimulere de besøkende til å følge merkete stier og løyper • ferdsel skal fortrinnsvis kanaliseres til randsonene, eller til utenfor verneområdet.
71	Grimsdalen, Dørålen, Hemmeldalen,	§ 3 pkt. 4.4 tatt inn: En eventuell regulering av ferdsel krever en forskriftsendring som må vedtas av Kongen i Statsråd.
	Hemmeldalen	Tatt inn:

		Hvis eksisterende stier eller løyper kommer i konflikt med villreinens arealbruk, eller på andre måter kommer i konflikt med verneformålet, kan forvaltningsmyndigheten med hjemmel i naturmangfoldloven § 47 fjerne merkinga eller legge om traséen.
72	Hemmeldalen	§ 4 pkt. 5 endret til: Det er tillatt å tenne bål og ta nedfalt trevirke og tørre kvister til bålbrenning i naturreservatet. Uttaket av trevirke skal være skånsomt og det skal ikke medføre skade på trærne. Unngå bålplass på bart fjell, og bruk gjerne gamle bålplasser. I Norge er det et generelt bålforbud fra 15. april til 15. september.]
73	Hemmeldalen	§ 4 pkt. 6, endre til: Uttak av trevirke til brensel for bygninger i naturreservatet krever ikke dispensasjon fra verneforskriften. Det er <u>ønskelig</u> at slikt uttak skjer på følgende måte:
74	Hemmeldalen	§ 5 pkt. 3 endret til: Alt vedlikeholdsarbeid på denne krever tillatelse Vedlikehold av traktorslepet til Søkkundsetra skal ikke gi en bedre standard enn på vernetidspunktet.
75	Hemmeldalen	§ 5 pkt. 5 tatt ut: Norsk engelsksetterklubb har i en del år brukt arealer innenfor Hemmeldalen naturreservat til trening og prøver.
76	Hemmeldalen	§ 5 pkt 7, flyttet til forskning og undervisning: I regi av Høgskolen i Hedmark og i samarbeid med blant annet NJFF-Hedmark er det i en årrekke gjennomført rypetakseringer i mange fjellområder i Hedmark. Dette rypetakseringsprosjektet har som formål å overvåke bestandsutviklingen av rype og skogsfugl. Feltarbeidet foregår over en relativt kort periode i august

		med godt dresserte fuglehunder og etter på forhånd fastsatte takseringslinjer. Deler av Hemmeldalen naturreservat er berørt av disse langsiktige undersøkelsene. Tillatelse til bruk av løs hund for å videreføre dette overvåkingsopplegget kan påregnes gitt. Søknader må behandles etter naturmangfoldloven § 48.
77	Hemmeldalen	§ 5, pkt 7 endret til: Retningslinjen gjelder for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark. Mest mulig av nødvendig nyttetransport skal foregå med snøskuter på vinterføre, jf. drøfting av dette i punktet foran. Forskriftspunktet gir adgang for forvaltningsmyndigheten å gi tillatelse til motorferdsel på barmark til setrer for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes inn på snødekt mark. Det er viktig å merke seg at denne adgangen gjelder transport til setrer, ikke til hytter og buer. Tre seterområder synes å være aktuelle: • Øvre Hemmeldalen seter ved bruk av beltegående kjøretøy på slepveien fra Hovdedalen. • Nedre Hemmeldalen seter ved bruk av traktor langs Hemla en kort strekning helt øst i naturreservatet. • Søkkundsetra ved bruk av traktor eller 4-hjulsdrevet bil på traktorslepet sørover fra Sjøveien over Graslifjellet. Det vil bli vurdert å gi flerårige tillatelser, avhengig av formål og grad av regelmessighet av transportbehovet. Selv om Staupholen opprinnelig er en seter og har en relativt stor bygningsmasse som er mye brukt, er det ønskelig å unngå motorferdsel på barmark inn til denne plassen. Dette begrunnes med at plassen ligger svært sentralt

		i naturreservatet og at de naturlige adkomsttraseene fra Strandsetra eller Opphussetra for en stor del går gjennom store myrområder og korte strekninger med bærekraftig fastmark. Terrenget vurderes å være svært sårbart overfor barmarkskjøring. I behandlingen av en søknad vil bli lagt stor vekt på om det finnes en bærekraftig kjøretrase fram til setra, der kjøring i et begrenset omfang ikke lager skjemmende spor eller medfører unødig terrengslitasje.
78	Hemmeldalen	§ 5 pkt. 11, tilføyd: Bruk av ATV må behandles etter naturmangfoldloven § 48 ettersom forskriftsbestemmelsen bare åpner for bruk av elgtrekk.
79	Hemmeldalen	§ 5 pkt. 12 endret til: I forskriftspunktet heter det at i tillegg til Birkebeinerløypa er det kun enkelte skiløyper i "randsonen" som forvaltningsmyndigheten kan tillate oppkjøring av. Dette vil være å tolke som i ytterkanten/periferien av naturreservatet. Forkriftspunktet hjemler dermed ikke adgang til å gi tillatelse til oppkjøring av skiløyper inn i og dypt inn mot de sentrale delene av området. Av hensyn til et overordnet mål generelt om å begrense motorferdselen til det absolutt nødvendigste og for å unngå unødig forstyrrelse av villreinen, er dette heller ikke ønskelig. På denne bakgrunnen vil det kunne gis tillatelse til å kjøre opp følgende skiløypetraseer, jf. også kart i figur: 1. Rundt Myklebyskarven ned til nordenden av Søkkundsjøene fra Myklebysetra. 2. Fra Strandsetra vestover til Staupholen med en sløyfe over Ruskåsen tilbake til utgangspunktet.

		3. Fra Skvaldra en runde i Godlidalen via Godlidalshytta. 4. Fra Øyungen sørøstover over Raudfjellet til møte med Birkebeinerløypa. 5. Fra Bjønnåsen nordøstover til store Stensjøen, derfra sørøstover til møte med Birkebeinerløypa ved Dambua (Stensjørunden). 6. Birkebeinerløypa, inkludert "uværstraseen". 7. Fra Finntottvolla sørøst for Øyungen til Godlidalen med trase nord for sjøen. 8. Fra Bringbu til Mortenshøgda. Tillatelse til oppkjøring av skiløype videre vestover fra Staupholen til Himmelsjøen, fra store Stensjøen nordover til toppen av Himmelkampen og løype fra Øyungen nordover til Svartkampen kan ikke påregnes gitt. Med unntak av Birkebeinerløypa, vil tillatelser til oppkjøring primært knyttes opp mot påskeperioden, men vinterferieperioden kan også være aktuell. Med unntak av Birkebeinerløypa, skal det brukes snøskuter med sporlegger for preparering av skiløypene. Sluttdato for oppkjøring av skiløyper skal i utgangspunktet være sammenfallende med sluttdato for annen kjøring med snøskuter i områdene, dvs. 15. april. I år der påsken kommer sent, kan det vurderes å avvike noe fra dette prinsippet. Flerårige dispensasjoner for løypeoppkjøring kan påregnes gitt.
80	Hemmeldalen	§ 4 pkt 1, endret til: Øvelses- og utdanningsvirksomhet i forbindelse med redningstjeneste skal ikke tillates i verneområdene, men legges til andre områder. Kjentmannskjøring kan få dispensasjon etter en plan som omfatter berørte redningsorganisasjoner over et

		større område. Planen skal være godkjent av politimestrene og søknad sendes gjennom den politimester som har koordineringsansvar for naturoppsyn i verneområdene. Forvaltningsmyndigheten skal legge hensynet til verneverdiene til grunn for behandling av søknad. Det er viktig at det legges en realistisk behovsvurdering til grunn. Kjentmannskjøring bør arrangeres i samarbeid med fjelloppsyn/naturoppsynet og disse skal trekkes inn i planleggingen og gjennomføringen. Se også: Brev fra Klima- og miljødepartementet av 03.04.19 - Spørsmål om definisjon av Forsvarets operative virksomhet. Brev fra Klima- og miljødepartementet av 15.05.20 - Retningslinjer om redningstjenestens bruk av snøskuter i utmark og i verneområder. Statens naturoppsyn har adgang til å utøve motorferdsel for oppgavene som er angitt i naturoppsynsloven. Fjellstyrene har adgang til å bruke motorferdsel for oppsyn etter fjelloven. . Dersom motorferdselen har andre formål enn oppsyn etter fjelloven, må fjellstyrene søke om dispensasjon for dette. Det kan f.eks. gjelde motorferdsel for transport av brensel til og vedlikehold av fjellstyrehytter. Oppsynstjeneste i privat regi omfattes ikke av denne bestemmelsen og det er således ikke adgang til motorferdsel for dette formålet. Det forutsettes at tillatt motorferdsel begrenses til det som er nødvendig og under aktsomhet til naturmiljøet, bl.a. ved at en følger gamle spor når dette er mulig.
--	--	--

Logg forvaltningsplan 28.01.2026

Rondane, Dovre	§ 3 pkt 1.1	Endret til: Det skal også tas hensyn til andre brukerinteresser. Plassering nær bekker og elver skal unngås, spesielt der disse tjener som vannkilde.
Rondane, Dovre	§ 3 pkt 1.1	Satt inn mellomrom mellom kulepunkt
Rondane	§ 3 pkt 1.1	Turisthytter: Her står det samme flere ganger – endret til det som står for Dovre.
Rondane, Dovre	§ 3 pkt. 1.2 b)	Satt inn mellomrom
Rondane, Dovre	§ 3 pkt. 1.3 b)	Satt inn mellomrom
Rondane, Dovre	§ 3 pkt. 4.1	Satt inn mellomrom
Rondane, Dovre	§ 3, pkt. 5.1	Satt inn mellomrom
Rondane	§ 3, pkt. 5.3	Tatt ut «derfor»: «Organisert bruk av hundespenn: Det blir derfor ikke lagt ut traseer for organisert kjøring med hundespenn.»
Rondane, Dovre	§ 3, pkt. 5.5.	Endret til: Det er strengere regler for hund i nasjonalparken enn etter hundeloven. Tatt ut: «I tillegg kan hver kommune ha egne forskrifter om båndtvang som gjelder etter den 20. august av hensyn til bufe på utmarksbeite. Per høsten 2009 gjelder dette for Dovre, Sør-Fron, Nord-Fron, Ringeby, Folldal og Sel kommuner.»
Rondane, Dovre	§ 3, pkt. 6.1	Satt inn mellomrom
Rondane, Dovre	§ 3, pkt. 6.2 a)	Satt inn mellomrom
Rondane, Dovre	§ 3, pkt. 6.2 b)	Tatt ut: «For Dørålen landskapsvernområde er det ikke gitt vilkår om at transporten må meldes til forvaltningsmyndigheten»
Rondane	§ 3, pkt. 6.3 b)	Satt inn mellomrom

Rondane, Dovre	§ 3, pkt. 6.3 c)	Satt inn mellomrom
Rondane, Dovre	§ 3, pkt. 6.3 c)	Satt inn mellomrom
Rondane, Dovre	§ 3, pkt. 6.3 e)	Satt inn mellomrom
Rondane, Dovre	§ 3, pkt. 6.3 f)	Satt inn mellomrom
Rondane	§ 3, pkt. 6.3 h)	Satt inn mellomrom
Dovre	§ 3, pkt. 5.3	Satt inn mellomrom
Dovre	§ 3 pkt. 5.2	Punktet står 2 ganger. slettet
Rondane, Dovre	§ 3, pkt. 6.2 b)	Tatt ut setning om Dørålen LVO.
Grimsdalen	§ 3 pkt. 1.1	Tatt ut :Grimsdalshytta I søknaden om ombygging av Grimsdalshytta, som ble tillatt i 2001 av Dovre kommune, forklarte DNT Oslo og Omegn at den økte kapasiteten med 11 sengeplasser ikke vil føre til behov for utvidelser på de øvrige turistforeningshyttene i Rondaneområdet. Fylkesmannen i Opplands presiserte da i sin uttalelse til tiltaket at dette legges til grunn for fremtidig forvaltning knyttet til verneforskrifter og PBL.
Dørålen, Frydalen	§ 3 pkt. 1.3 b) c)	Tatt ut: Grimsdalen LVO For hyttene på Vegaskillet i Grimsdalen gjelder følgende retningslinjer for ombygging/tilbygg: • Maksimalt bruksareal etter bygging av tilbygg er 70 m ² (TBRA). • Arealet på nytt tilbygg skal ikke utgjøre mer enn 30 % av areal på hytta/fritidsboligen på vernetidspunktet. • I tillegg til BRA, skal BYA (byggets ytre mål/fotavtrykk) oppgis i m ² - for før og etter det planlagte tiltaket. Området rundt Vegaskillet er mye brukt av villrein. Hyttene

		her ligger mer eksponert og er generelt mindre enn de en finner i Frydalen, men for å samordne praksisen er maksimalt bruksareal satt til 70 m ² for begge landskapsvernområdene.
Dørålen, Frydalen	§ 3 pkt. 2.2	Tatt ut: • I Grimsdalen kan hogst og uttransport av ved på vinterhalvåret være negativt for villrein selv om det er tillatt etter vernereglene. Dette gjelder ikke for området ved og øst for Stakkstosætra, da transport av virke kan skje østover mot Folldal uten konflikt med villreininteressene
Dørålen	§ 3, pkt. 5.2 g)	Tatt ut: Nødvendig motorferdsel langs traktorveg Haverdalsvegen - Ryddølstjønne-lvarslåe i forbindelse med landbruksdrift omfatter ikke uttransport av felt elg. Det må derfor søkes om å bruke traktorvegen i denne forbindelse.
Frydalen	§ 3, pkt. 5.3 b)	Endret til: Frydalen 4 turer

Navn og adresse

Dato

UTKAST til høringsbrev

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, har i møte 06.02.26, styresak .../26 gjort slikt vedtak:

A.

Med henvisning til vedtektene for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre (2024) pkt. 6.5, og brev fra Miljødirektoratet datert 09.01.26 blir forslag til forvaltningsplaner for

Verneområdeid.	Verneområde
VV00001873	Rondane nasjonalpark
VV00002230	Dovre nasjonalpark
VV00002233	Grimsdalen landskapsvernområde
VV00002229	Frydalen landskapsvernområde
VV00002234	Dørålen landskapsvernområde
VV00002232	Vesle Hjerkinn landskapsvernområde
VV00002231	Mesæternyre naturreservat
VV00001880	Myldingi naturreservat
VV00000794	Flakkstjønna naturreservat
VV00000493	Veslehjerkinntjønnin naturreservat
VV00000378	Kattuglehøi naturreservat
VV00000879	Grimsdalsmyrene naturreservat
VV00002583	Hovdsjømyrene naturreservat
VV00002440	Hemmeldalen naturreservat

uten unødvendig opphold lagt ut til offentlig høring. Frist for å uttale seg blir satt til 1. juli 2026.

B.

- Sekretariatet skal gjennomføre høringen ved å kunngjøre planen på nasjonalparkstyrets hjemmeside, og med varsel i et høringsbrev til kommuner og berørte parter.
- Sekretariatet skal sørge for å opprette og ha møte referansegrupper i de berørte kommunene, så langt kommunene ønsker det.
- Likeledes skal det holdes åpn møter om saken i hver kommune, eventuelt felles for flere kommuner der kommunene ønsker.
- Gjennomføre partsmøter for dialog og i nødvendig grad belyse saken.
- Ta saken opp på møte i rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg.

C.

Saken legges på nytt fram for nasjonalparkstyret, ved første høve, etter at høringsfristen er ute.

Plandokumentene er lagt ut på «Forvaltningsplan på nett»:

Plandokumenter:

Høringsutkast - forvaltningsplaner	Lenke
Rondane nasjonalpark	
Dovre nasjonalpark	
Grimsdalen landskapsvernområde	
Frydalen landskapsvernområde	
Dørålen landskapsvernområde	
Vesle Hjerkin landskapsvernområde	
Veslehjerkinnjønnin naturreservat	
Kattuglehøi naturreservat	
Grimsdalsmyrene naturreservat	
Mesætemyre naturreservat	
Myldingi naturreservat	
Flakkstjønn naturreservat	
Hovdsjømyrene naturreservat	
Hemmaldalen naturreservat	

Forslaget inneholder følgende **vesentlige endringer** i forvaltningsplanene:

Verneområde	Endring
Alle	Utarbeidet tiltaksplan, herunder beskrivelse av oppfølging tiltaksplan for villrein, tiltakene 24, 34, 36, 39, 44, 46 og 52.
Flere	I tillegg til BRA, skal BYA (byggets ytre mål/fotavtrykk) oppgis i m2 - for før og etter det planlagte tiltaket.
	Tatt ut retningslunjer som gjelder terrasse, uteplass.
Rondane	Tatt ut soner for organisert ferdsel ved Mysusæter og Høvringen. Ikke lenger tillate å sykle på merka stier her. Organisert ferdsel uten om merka stier og løyper blir søknadspliktig.
	Innført soner med retningslinjer for organisert ferdsel – sommer og vintersesong. Veslesmeden, Rondeslottet, Høgronden – Digerronden.
	Senket terskelen for søknadsplikt for organisert ferdsel utenfor merka stier og løyper. Ikke lenger knyttet til grupperstørrelse eller gjentatte turer.
	Ikke lenger tillatt å sykle på vegen til Rondvassbu.

	Ta ut merka stier: 14 Kvannslådalen - Dørålsvatnet 27 Rondvassbu - Peer Gynt hytta 43 Mot Storberget 11 Haverdalen-Sletthøe - Høvringen
	Ta ut skiløypene: 15 Klopptjønnet - Klopptjønnhøgda - Indre Uksan 24 Koltjønnhaugen - Fryvolla 25 Fryvolla - Trolløypa (ved Glugga) 48 Skogseter - Langtjønn - Knartbua - Skogseter (Knartbuløypa) (beholde den kortere Vabuløypa)
	Lagt om skiløype nr 41, tidligere vedtak.
	Oppdatert besøksstrategien for Rondane nasjonalpark
Dovre NR	Tatt ut soner for organisert ferdsel i området Dombås - Hardbakken. Ikke lenger tillate å sykle på merka stier her. Organisert ferdsel uten om merka stier og løyper blir søknadspliktig.
Grimsdalen NR	Kartfesta fjellcamplassene ved Bjørnsgardssætre, Løken og Grønbakken.
Frydalen	Lagt om skiløype 26 , tidligere vedtak
Flakkstjønnna	Lagt om skiløype 26 , tidligere vedtak
Dørålen NR	Kartfesta tre plasser for korttidsparkering, i tråd med gjeldende forvaltningsplan
Hemmaldalen NR	Ny skiløypetrase i Søkkunddalen.
	Ny trase for bruk av hest til Søkkundsetra.

Vi vil gjennomføre følgende serie med møter i forbindelse med høringen:

Dato	Kommune	Referansegruppe	Åpent møte

Parter som ønsker det kan ellers ta kontakt for egne møte om saken.

Uttalelser sendes på e-post til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, e-postadresse sfinpost@statsforvalteren.no , og merkes med arkivsak 2020/12316.

Frist for å uttale seg blir satt 1. juli 2026.

Vennlig hilsen

....

Arkivsaksnummer: 2025/13643-4

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 29.01.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	6/2026	06.02.2026

Sak - Hemmeldalen NR - dispensasjon - motorferdsel - 2026 - 2029 - barmark - snødekt mark - Øvre Hemmeldalen - Andreas Hartz

Innstilling fra forvalter

1. Med hjemmel i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat § 5 punkt 6 får Andreas Hartz tillatelse til motorferdsel på snødekt mark for vintersesongene 2026 - 2029 i forbindelse med nødvendig transport av materialer og utstyr til egen seter, Øvre Hemmeldalen seter, i Hemmeldalen naturreservat, jf. kart figur 1 i saken.
2. Med hjemmel i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat § 5 pkt. 7 får Andreas Hartz tillatelse til motorferdsel med lett beltegående kjøretøy fra Hovddalen langs kjørespor til Øvre Hemmeldalen seter for nødvendig transport av materialer og utstyr som ikke kan transporteres på snødekt mark, for barmarksesongene 2026 – 2029, jf. kart figur 1 i saken.
3. Med hjemmel i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat § 5 pkt. 14 får Andreas Hartz tillatelse til bruk av snøskuter i forbindelse med vedhogst rundt setra i årene 2026 - 2029, jf. kart i figur 2 i saken.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen på snødekt mark:

- Tillatelsen gjelder for inntil 10 turer pr. år på snødekt mark i perioden 2026 - 2029 til egen seter.
- Transporten skal følge etablert skutertrase fra Hovddalen, alternativt over Springarmyrene. Dersom føreforholdene gjør det uframkommelig, kan det kjøres fra Skramstadsetra via Nedre Hemmeldalen, jf. kart figur 1 i saken.
- Vedhogst skal gjennomføres i forbindelse med andre transportoppdrag til Øvre Hemmeldalen seter, og i henhold til forvaltningsplanens retningslinjer, jf saksvurdering. Tillatelsen til transport av ved fra uttak i naturreservatet gjelder innenfor en sone på 300 meter fra hovedbygningen. Det bør kun tas ut ynge gran og bjørk i forbindelse med veduttaket i naturreservatet. (se kart figur 2 i saken).
- Spesielt store, dekorative eller særmerkte trær, levende eller døde, skal ikke hogges. Område for godkjent hogst er satt til 300 meter radius fra hovedbygningen (se kart figur 2 i saken).

- Motorferdselen skal holdes på et så lavt nivå som mulig og skal være avsluttet innen 15. april.
- Kjøringen skal skje på godt snødekt mark.
- Personer kan sitte på ved transport av materialer og utstyr til egen seter dersom det er plass. Men persontransporten skal ikke utløse et behov for flere turer. Ren persontransport er ikke tillatt.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen til motorferdsel barmark på slepe fra Hovdedalen:

- Tillatelsen gjelder for inntil 7 turer pr. år med combitrack i barmarksperioden 2022-2025.
- Tillatelsen gjelder for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark
- Det skal ikke kjøres utenfor det etablerte slepet som ligger der i dag. Dette for å unngå at kjøresporet utvides.

For all motorferdsel, både på barmark og snødekt mark gjelder følgende:

- All kjøring skal foregå hensynsfullt slik at skader på vegetasjon og unødig forstyrrelse av dyrelivet unngås.
- Transportene bør samordnes slik at antall turer begrenses til det mest nødvendige.
- Erik Hartz, Ole Anton Hartz og Anne Christine Kalbach Hartz kan om nødvendig disponere løyve dersom det er nødvendig for vedlikeholdsarbeidet på Øvre Hemmeldalen seter.
- Det skal føres kjørebok for all kjøring etter denne tillatelsen. Tillatelse og kjørebok skal medbringes **under** kjøring og kunne forevises ved eventuell kontroll. Kjørebok er vedlagt. Kjøreboken skal synliggjøre at transportene på barmark kun nyttes til materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark.
- Kopi av kjørebok sendes Rondane-Dovre nasjonalparkstyre etter endt sesong, senest innen 1. desember hvert år til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre på e-post: sfinpost@statsforvalteren.no. Merk oversendelsen med saksnr 25/13463.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Dokumentasjon - klagesak 2022/3585 - Hemmeldalen NR - barmark - snødekt mark - Øvre Hemmeldalen - Andreas Hartz
- 2 Vedlegg 1 Kommentarer etter nasjonalparkstyrets befaring av veitrase og seter før styremøte på Rena den 24. juni 2022.pdf
- 3 Vedlegg 2 Klage på dispensasjon - motorferdsel.pdf
- 4 Vedlegg 3 Svarbrev fra Styreformann Ole Tvette Muriteigen - datert 3. mars 2023.pdf
- 5 Vedlegg 4 Diverse bilder.pdf
- 6 230411Miljødirektoratet.pdf
- 7 Vedtak i klagesak - Hemmeldalen NR - barmark - snødekt mark - vedlikehold av Himmeldalsetra - Andreas Hartz

Andre dokumenter:

- Søknad fra Andreas Hartz, e-post med brev datert 01.12.25.
- Merknad fra Erik Hartz, e-post datert 03.01.26.

Saksopplysninger

Vi har mottatt **søknad fra Andreas Hartz**, datert 01.12.25:

«Dispensasjonen for motorisert transport i forbindelse med vedlikehold og bruk av Himmeldal-setra opphører 31.12.2025. Det søkes om nytt løyve. I prinsippet er det ingen endringer i omfanget av seterkompleksets vedlikeholdsbehov bortsett fra at det nå ser ut som vi er kommet inn i en periode med større bygningsmessig vedlikehold etter den omfattende vedlikeholdsperioden vi hadde rundt sekelskiftet (25-30 år siden). Det er konstatert lekkasjer i tak på flere bygninger, setninger i verandafundamenter mm. Jeg har til hensikt å fortsette vedlikeholdet og oppfølging av setra/setermiljøet etter samme mønster som min far. Det understrekes at Øvre Himmeldalen seter i dag er det største og eneste godt bevarte bygningskompleks i Hemmeldalen naturreservat.

Etter tidligere avtaler med Åmot kommune og nasjonalparkforvalter er søknadene som skal behandles henholdsvis etter Motorferdselloven og Verneforskriften for Hemmeldalen naturreservatet rasjonalisert til en likelydende søknad som er sendt til begge forvaltninger. Gjennom de årlige kjørebøkene som forskriftmessig er tilsendt begge forvaltninger er det gitt god oversikt over vedlikeholdsarbeider, typer av vedlikehold mm. som er gjennomført etter hver barmark- og vinterperiode. Vedlagte oversikt viser bl.a. at vi sendte kjørebok allerede fra år 2000 først til Åmot kommune og fra år 2006 også til statsforvalter/nasjonalparkforvalter. Jeg forutsetter derfor at nasjonalparkforvalter og Åmot kommune gjennom tidligere korrespondanser og direkte kontakt med min far er godt kjent med typen av oppgaver som stort sett gjentar seg år etter år slik at det anses unødvendig å være mere detaljert på dette i denne søknaden. Rimelige muligheter for fortsatt motorisert adkomst til setra er avgjørende for vårt engasjement og mulighet som forvaltere for fortsatt å holde Himmeldalssetra og miljøet rundt den i god hevd.

For dispensasjonsperioden 2019 -2021 reduserte nasjonalparkforvalter antall barmarksturer fra 10 til 5 per sesong. En vesentlig reduksjon. Det ble den gang gitt skriftlig tilbakemelding på at dette ikke ville være tilstrekkelig for seterkompleksets behov, men at vi ville forsøke å etterkomme dispensasjonen. Vi rapporterte både for barmarkskjøringen 2020 og 2021 en tur mer enn gitt i dispensasjonen. For disse turene fikk Erik Hartz skriftlig advarsel fra nasjonalparkforvalter. For ikke å komme i samme situasjon i neste periode 2022 - 2025 søkte vi om 7 barmarks turer med dokumentert begrunnelse. Også for denne perioden opprettholdt nasjonalparkforvalter 5 turer selv om det ikke var enstemmighet om dette i nasjonalparkstyret. Saken ble påklaget fra vår side. Nasjonalparkstyret videresendte saken til MD som opprettholdt gitte dispensasjonsbetingelser vedtatt av styret. I den siste dispensasjonsperioden har vi vært nødt til å søke nasjonalparkforvalter om flere ekstra barmark sturer. Åmot kommune opprettholdt i sin dispensasjon 10 barmarksturer i denne perioden og var dermed ikke involvert i disse søknadene. På grunn av nyoppdagede bygningsmessige utfordringer som nevnt innledningsvis (mest sommerjobber) som det må ryddes opp i de kommende årene, anmodes det på nytt om at antall barmarksturer i ny dispensasjon kan økes til inntil 7 før det eventuelt må søkes om tilleggsturer. Vinterkjøring 10 turer er ok, vanligvis med start fra Digeråsen som også inkluderer den årvisse vedhoggingsaktiviteten. Det er nødvendig også å kunne starte fra Skramstadseter ved vanskelige snøforhold slik det har vært de siste årene, som nasjonalparkforvalter er kjent med. Mulig start fra Skramstadseter-start var en tillatelse som ble uteglemt i siste dispensasjon fra nasjonalparkforvalter. Den var inkludert i kommunens dispensasjon som vanlig.

Det bes om at vedlagte oversikt over gitte dispensasjoner og rapporterte transporter som finnes i vårt arkiv studeres. Oversikten gir god informasjon om motorisert transportaktivitet til setra. Fra oppsummeringen går det fram at det er gjort 456 transporter på snødekt mark og 258 på barmark over en periode på 28 år (1997- 2025). Snøscooter transportene startet ca. midt på 1970-tallet fra Skramstadseter. Barmarktransportene som startet midt på 1980-tallet har alltid startet fra Hovdedalen seter og følger hovedslepet over til Himmeldalsetra. Perioden mellom midt på 1970-tallet til 1997 har vi ingen registreringer fra. Oversikten viser også at barmark-kjøringen etter 1997 er redusert med årene i takt med avsluttede større vedlikeholdsoppgaver, fra ca. 10 turer/sesong til 5,5. Vi har prøvd å holde barmark-kjøringen så lav som mulig, men erfaringene fra de siste 2 dispensasjons-periodene har vist oss at kun 5 tillatte kjøringer/sesong ikke er tilstrekkelig for å dekke omtalte forventet økt vedlikehold- og oppfølgingsbehov i årene som kommer.

Noen hovedsaker som sto på programmet for siste konsesjonsperiode med kommentarer i parentes:

- Skifte ut et 25-30 år gammelt elektrisk internt felles el-opplegg på 2 seterbygninger for 230V og 12V. Dagens opplegg for telekommunikasjon som er meget ustabilt skal også forbedres med ny teknologi. (Er gjennomført og i hovedsak avsluttet)
- Holde grasjordene fri for uønsket vegetasjon. Fjerne småbjørk mm. Påbegynt for 2 år siden. (Har fjernet nesten all bjørk. Stadig behov for å holde uønsket vegetasjon nede)
- Selve bæresystemet for golvene i seterbygningen må kontrolleres/etterses, 125 år gammelt. Startende forråtnelse av bjelkelaget/understøttelse, kanskje med konsekvens for vegg. (Ikke utført. Nå fokus på utette tak og setninger i fundament for verandapåbyggene)
- Vedlikeholde/opprettholde dreneringsgrøft øverst på grasjorde. (Gjennomført, fortsetter, gjelder grøftene generelt)
- Skifte ut gamle innvendige brannskringer mellom ovner og tømmervegger. (Alle ovner i seterhuset inklusive alle piper/pipegjennomføringer i vegger er skiftet/omgjort)
- Tjærebehov for vegger på låve og fjøs. Tilsvarende for øvrige bygninger. (Delvis utført, fortsetter)
- Innvendige snekkerarbeider for ferdigstilling av Kombiboden. (Gjennomført)
- Ikke ferdigstilt trapp foran et av husene. (Ikke utført)
- Taklekkasjer i bølgeblikktak fjøs. Utskifting/bedre tilpassing av plater. (Utført)
- Utbedre vanntilførsel mm. fra brønn til Kombibod/Dusj. (Nytt prosjekt, påbegynt)
- Med mye mer. Aldri stopp med vedlikeholdsoppgaver på et slikt sted.

Dispensasjonen må som tidligere også gi Erik Hartz og Ole Anton Hartz og min datter Anne Christine Kalbach Hartz som delaktige i vedlikeholdet av setra tillatelse til å benytte våre beltegående maskiner.

Kjøretraséer for vinterkjøring er som nevnt normalt med start fra Digeråsen på kjøreveiene fram til Hovdedalen, videre følges slepveien mellom Hovdedalen og Himmeldalsetra. I perioder det ikke lar seg gjøre å komme opp bratta ved Hovddalen med snøscooter, forutsettes kjøretrasé fra Hovdliveien ca 1km syd for Hovddalen over Springarmyrene, alternativt fra Skramstadsetra via Dambua og Nedre Hemmeldalen. På barmark benyttes kun slepveien mellom ovennevnte setre.

Vårt ønske er at dispensasjonsperioden utvides fra 4 til 5 år.

Ved spørsmål eller uklarheter vennligst kontakt meg eller min far. Jeg har forståelse for at saken neppe kan være klarert før 01.01.2026 da ny løyveperiode begynner. Vi vil ta kontakt med nasjonalparkforvalter og Åmot kommune om ev. kjøring til setra før ny dispensasjon er gitt.»

Vi har mottatt **merknad fra Erik Hartz**, e-post datert 03.01.26:

«Viser til vår telefonsamtale like før jul med diskusjon om behovet for barmarkskjøring til Himmeldalen seter i neste dispensasjonsperiode. Jeg har som lovet diskutert saken med min sønn Andreas. Ole Gustav Narud som er nasjonalparkstyremedlem og som du kjenner har jeg også snakket med for å høre hans syn på om det hadde noen hensikt å få behandlet saken med utvidelse av barmarkskjøringen med 2 turer/sesong.

Vår konklusjon : Vi mener det ikke er noen grunn til ikke å informere styret om de bygningsmessige utfordringer vi står over for i neste dispensasjonsperiode og som må gjennomføres. Med vår erfaring fra tidligere vedlikeholdsperioder med tilsvarende arbeider er vi sikre på at det ikke vil være nok med 5 barmarksturer/sesong. Vi ønsker at kjøretillatelse-saken legges fram for behandling i førstkommende styremøte i februar med behov for 7 barmarksturer/sesong som begrunnet i forliggende søknad.

Vi bemerker også at vi synes klagebehandlingen av barmarktillatelsen for forrige dispensasjonsperiode ble mangelfullt behandlet av saksbehandlende nasjonalparkforvalter (npf). Forvaltningslovens bestemmelser om at saken skal være så godt opplyst som mulig før endelig vedtak fattes mener vi ble ikke fulgt. Det var også årsaken til vår saksorientering til Miljødirektoratet datert 11.april 2023. Denne orienteringen sendes deg i separat mail og kan ev. være til nytte som ren saksinfo og kanskje også ifbm saksforberedelsen til styret. Miljødepartementet svarte at saken var ferdigbehandlet fra deres side og henviste oss til nasjonalparkstyret/npf dersom det var omstendigheter styret ikke tidligere hadde hensyntatt under sin vurdering av saken. Det orket vi ikke. Barmark kjøringen ble overskredet med et par turer i dispensasjonsperioden.

Hvis spørsmål eller uklarheter, ta kontakt.»

I tillatelsen som gjaldt for perioden 2022 – 2025 var det satt en begrensning på 5 turer på barmark. **Hartz klaget** på dette vilkåret, men **Miljødirektoratet opprettholdt** nasjonalparkstyrets vedtak i brev datert 04.09.22:

«Miljødirektoratet opprettholder nasjonalparkstyrets vedtak.

Vedtaket er truffet med hjemmel i verneforskriften for Himmeldalen naturreservat § 5 punkt 7 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd. Vi kan ikke se at det i klagen er fremkommet nye opplysninger som tilsier en endring av nasjonalparkstyrets vedtak, og støtter nasjonalparkstyrets skjønnsmessige vurdering i saken.»

Miljødirektoratet vektla følgende i sin vurdering:

«Nasjonalparkstyret har i sin vurdering av tillatelsen blant annet vektlagt at det ifølge innsendte kjørerapporter går frem at barmarkstransport er benyttet i forbindelse med innkjøring av vedsekker og diverse utstyr som håndverksutstyr. Styret mener dette er et transportbehov som det i større grad bør være mulig å få dekket gjennom kjøring på snødekt mark, og viser til retningslinjene i forvaltningsplanen hvor det er pekt på at kjøreformål må planlegges og samordnes.

Det går frem av saken at det gis tillatelse til 10 turer på snødekt mark pr. vinter til setra. Det gis normalt to turer til enkeltthytter/buer pr. vinter. Som følge av at Øvre Himmeldalen er ei seter med mange bygninger og høy bruksfrekvens, får setra som følge av dette innvilget flere turer pr. vinter enn øvrige hytter/buer. Direktoratet vurderer at styret har foretatt en konkret og rimelig vurdering av behovet for barmarkstransport. Direktoratet mener i likhet med styret, og i tråd med retningslinjene i forvaltningsplanen, at det vil være avgjørende at nødvendig nyttetransport planlegges og samordnes for at man skal kunne oppnå det overordnede målet om å holde motorferdselen i naturreservatet på et minimum.

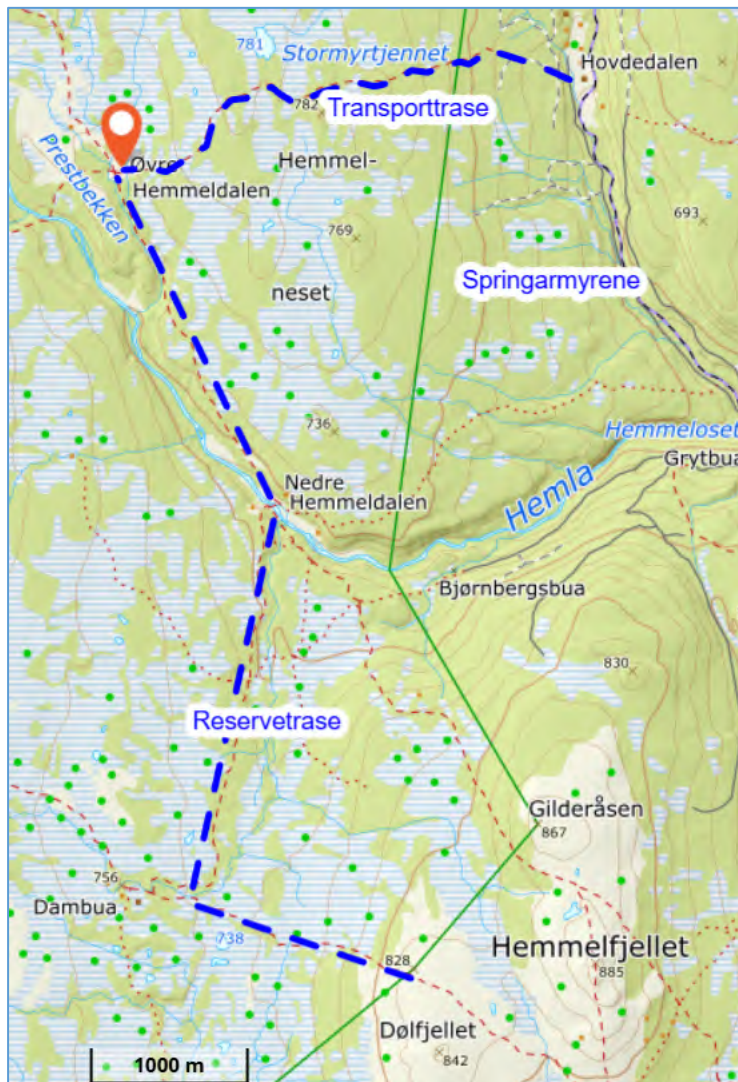
Det er i klagen vist til at Åmot kommune har gitt tillatelser til 10 turer til setra på barmark i medhold av motorferdselloven. Som pekt på foran er restriksjonsnivået i verneområder normalt strengere enn det som gjelder utenfor. De aller fleste verneforskriftene har en meget

begrenset adgang til å dispensere fra forbudet mot motorferdsel på barmark som følge av blant annet faren for terrengslitasje og forstyrrelser av dyrelivet.»

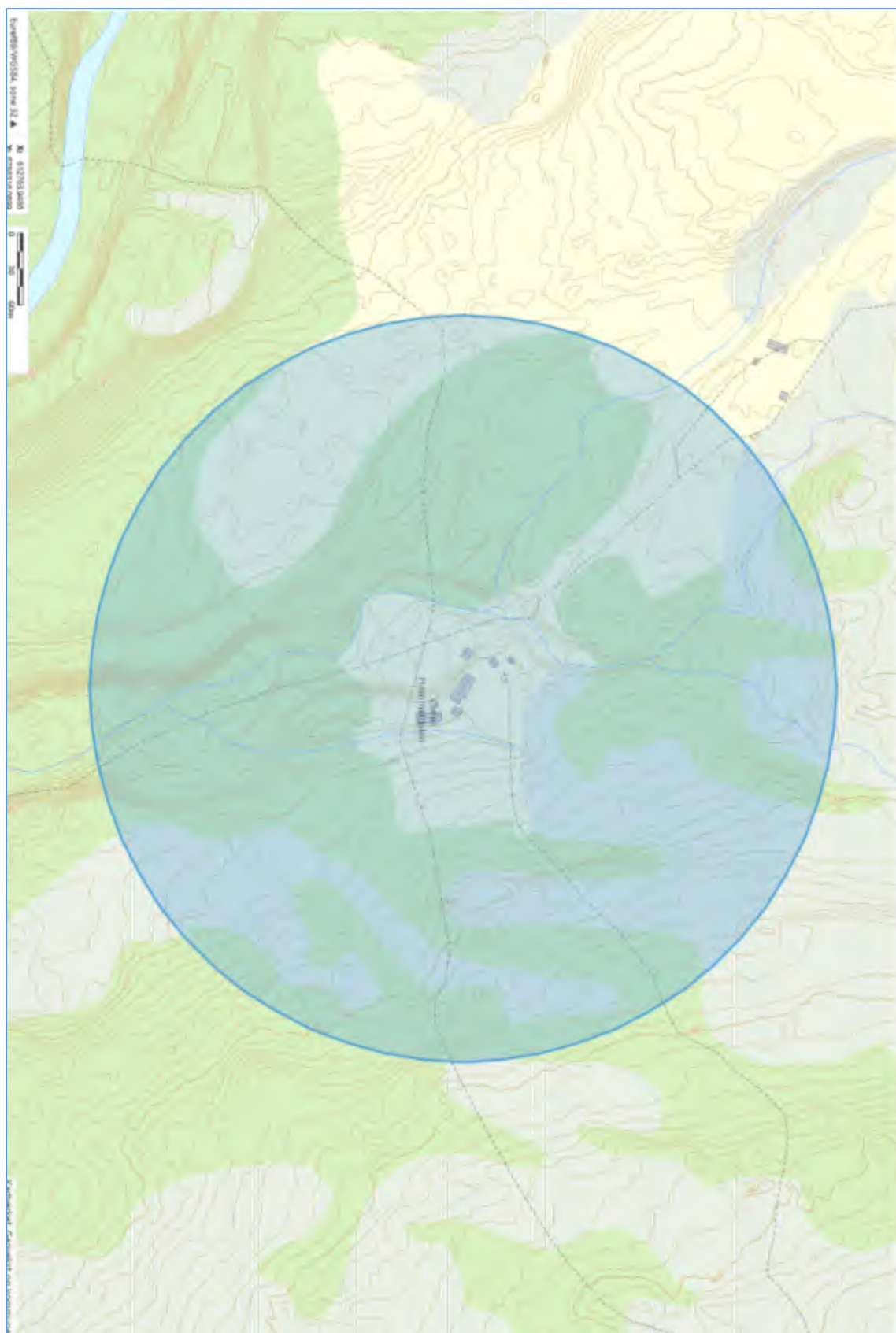
Kart over Øvre Hemmeldalen og omsøkte transporttraseer er vist i figur 1.

Kart over planlagt sone for hogst er vist i figur 2.

Flybilde som viser bygingsmassen på Øvre Hemmeldalen er vist i figur 3.

Figur 1. Kart over Øvre Hemmedalen og omsøkte transportraseer.

Figur 2. Kart som viser planlagt hogstområde.

Figur 3. Flybilde som viser bygningsmassen på Øvre Hemmeldalen.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Verneformål – forskrift

§ 2 Formål

Formålet med fredningen er å ta vare på:

- et stort og tilnærmet urørt naturområde og dets landskapsformer
- biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser
- sentrale leveområder for villrein
- våtmarksområder med et rikt fugleliv
- et myrlandskap med stor variasjon i myrtyper.

§ 3 Vernebetsemmelser

4. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt. Lavtflyging under 300 meter er forbudt.

§ 4 Generelle unntak

6. Uttak av trevirke til brensel for setrer, hytter og buer beliggende i reservatet, i henhold til forvaltningsplan etter § 7.

§ 5 Eventuelle unntak etter søknad

6. Nødvendig motorisert ferdsel på snødekt mark til setre, hytter og buer for transport av materialer, ved, utstyr m.m.

7. Nødvendig motorisert ferdsel på barmark til setre for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark.

14. Nødvendig motorisert ferdsel i tilknytning til aktiviteter nevnt i [§ 4](#) punkt 6, 10 og 11 samt [§ 5](#) punkt 2 og 4.

Forvaltningsplan for Hemmeldalen naturreservat

s. 35 Til § 3, pkt. 4

Naturreservat er den strengeste verneformen med hjemmel i naturmangfoldloven. Denne verneformen brukes for å sikre urørt eller tilnærmet urørt natur eller en spesiell naturtype som det er knyttet internasjonale, nasjonale eller regionale verneverdier til. Utviklingen i naturreservater skal være mest mulig naturstyrt. Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøyer og luftfartøyer er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i slike biologiske naturreservater som Hemmeldalen representerer så lite som mulig, og begrense dette til det strengt nødvendige. Utgangspunktet er derfor at all motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt i naturreservatet. Denne hovedbestemmelsen, unntaksbestemmelsene som er nedfelt i verneforskriftens § 4 og § 5 og praktiseringen av disse må sees i lys av denne overordnede retningslinjen.

Med motorisert ferdsel menes også bruk av kjøretøyer og fartøyer som er drevet av elektriske motorer, i tråd med motorferdsellovens definisjoner.

s. 36 – 38 Til § 5 pkt. 6

Til sammen er det et betydelig antall bygninger i naturreservatet som holdes godt i hevd, har en relativt høy bruksfrekvens og som ikke er tilgjengelige fra bilvei. Bruken av bygningene genererer behov for regelmessig transport av ved, utstyr, vedlikeholdsmaterialer m.m. Det er ønskelig at mest mulig av slik nødvendig nyttetransport skjer med snøskuter på frossen og godt snødekt mark av hensyn til faren for terrengslitasje ved motorferdsel på barmark.

Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å være imøtekommande overfor søknader om slik transport i et rimelig omfang. Som en del av vurderingen av søknader om kjøring for dette formålet vil følgende problemstillinger være sentrale:

1. Antall turer det kan gis tillatelse til.
2. Bruk av flerårige tillatelser.
3. Sluttdato for kjøringen.
4. Bruk av leiekjører.

1. I forvaltningsplanen for de store verneområdene i Rondaneregionen heter det at det i utgangspunktet vil bli gitt tillatelse til 2 turer til enkelthytter/buer pr. vinter for å forsyne disse med ved, materialer og utstyr. Det synes naturlig at dette kjøreomfanget også legges til grunn for transport til enkeltbygninger innenfor Hemmeldalen naturreservat som har en "normal" bruksfrekvens. I de fleste tilfeller vil trolig dette være tilstrekkelig for å dekke behovet.

I en del tilfeller vil to turer pr. sesong sannsynligvis bli for lite. Behovet for flere turer vil trolig oppstå:

- Ved nyttetransport til seterområder og andre plasser med mange bygninger med høy bruksfrekvens, eksempelvis Øvre Himmeldalen seter.
- Når sameier, grunneiersammenslutninger og andre skal gjennomføre en samlet forsyning av et større antall bygninger som de har ansvar for.
- Ved mer omfattende vedlikeholds- og utbedringsarbeider.
- I andre spesielle tilfeller, for eksempel ved utskifting av inventar eller for husvære med høy bruksfrekvens der det er ønske om at alt vedbehov dekkes ved transport utenfra, jf. også kapittel 4.2 der problemstillinger omkring veduttak drøftes.

Antall turer det vil bli gitt dispensasjon for, vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle på bakgrunn av opplysninger om transportbehov m.m.

Dersom det gis dispensasjon for transport av ved, materialer og utstyr til hytte, bu eller seter regnes det ikke som brudd på vernebestemmelsene at en person sitter på dersom det er plass til det. Personer skal imidlertid ikke tas med dersom det utløser et behov for flere turer, og ren persontransport er ikke tillatt.

2. Ved gitte dispensasjoner vil det bli stilt som vilkår at det skal føres kjørebok som sendes forvaltningsmyndigheten etter endt vintersesong. Kjøreboka skal inneholde opplysninger om kjøredatoer, kjøretraseer og kjøreformål. Forutsatt at dette vilkåret oppfylles, kan det påregnes gitt flerårige dispensasjoner for den faste årlige transporten av ved, utstyr og materialer til vedlikehold.

3. Det er et overordnet mål i størst mulig grad å unngå motorferdsel i området på vårvinteren når villreinen er i ferd med å trekke inn i naturreservatet igjen. I denne tida fram mot kalving er reinen spesielt sårbar overfor forstyrrelser. Ved gitte dispensasjoner vurderes det derfor som viktig å sette en sluttdato for kjøring som ivaretar en tilfredsstillende tidsmargin i forhold til villreinens trekk inn i området. De siste vintrene har dette vært praktisert ved at 31. mars er

blitt brukt som sluttdato for de nordligste delene av reservatet og 15. april som tidsgrense i den sørligste delen, med bakgrunn i at reinen trekker inn i området nordfra.

Ifølge villreindefaglig kompetanse er det generelle bildet nå at det trekker inn færre dyr i området og at dette skjer senere enn før (ultimo april). De siste årene har ikke reinen trukket inn i området før 1. mai. Med bakgrunn i dette vil det bli brukt én sluttdato for hele området for motorferdsel på vårvinteren og at denne settes til 15. april.

I spesielle tilfeller vil det kunne vurderes å avvike fra denne datogrensen, eksempelvis når påsken kommer sent.

4. I forvaltningsplanen for de store verneområdene i Rondaneregionen er det stilt krav om bruk av leiekjører ved nyttetransport til setrer, hytter og buer. Dette kravet er også i samsvar med motorferdselloven med tilhørende nasjonal forskrifts bestemmelser og intensjon. Bruk av leiekjører vil normalt redusere kjøreomfanget, gi økte muligheter for samordning av transport og forenkle kontrollen.

Det er også ønskelig at mest mulig av nyttetransporten til setrer, hytter og buer i Hemmeldalen naturreservat kan skje ved bruk av leiekjører som har fått løyve fra kommunen. Imidlertid har ikke alle de berørte kommunene dekket opp sine arealer med en leiekjøringsordning fullt og helt. For grunneiere/rettighetshavere med flere bygninger i naturreservatet som helt eller delvis er knyttet til næringsmessig bruk kan det være upraktisk og vanskelig med et absolutt krav om bruk av leiekjører. Det vil derfor ikke bli stilt et absolutt krav om bruk av leiekjører, men alle med transportbehov til husvære vinterstid anmodes om fortrinnsvis å benytte leiekjører til oppdraget.

s. 38 til § 5 pkt. 7

Mest mulig av nødvendig nyttetransport skal foregå med snøskuter på vinterføre, jf. drøfting av dette i punktet foran. Forskriftspunktet gir imidlertid adgang for forvaltningsmyndigheten i spesielle tilfeller å gi tillatelse til motorferdsel på barmark til setrer for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes inn på snødekt mark. Det er viktig å merke seg at denne adgangen gjelder transport til setrer, ikke til hytter og buer. En forutsetning for å skulle innvilge dispensasjoner vil også være at det finnes en bærekraftig kjøretrase fram til setra, der kjøring i et begrenset omfang ikke lager skjemmende spor eller medfører unødige terrengslitasjer. Gitt disse forutsetningene, synes kun 3 seterområder å være aktuelle:

- Øvre Himmeldalen seter ved bruk av beltegående kjøretøy på slepveien fra Hovdedalen.
- (...)

Det vil bli vurdert å gi flerårige tillatelser, avhengig av formål og grad av regelmessighet av transportbehovet.

(...)

Naturmangfoldloven

§ 48

Saken må i tillegg til vurdering etter verneforskrift og forvaltningsplan også vurderes etter naturmangfoldlovens § 7 om miljørettslige prinsipper i

§ 8 kunnskapsgrunnlag,

§ 9 føre-var prinsippet,

§ 10 samlet belastning på økosystemet,

§ 11 kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Presedens

I brev fra Miljødirektorstat, datert 02.03.15 heter det bl.a.:

Presedensvurderingen bør være så konkret som mulig. Presedensfaren skal være reell og ikke hypotetisk. En konkret presedensvurdering vil bidra til likebehandling og ivareta hensynet til rimelighet. Dette vil øke forståelsen for verneforvaltningen.

Vurderingen av presedensvirkninger knytter seg for det første til sannsynligheten for at lignende tiltak vil fremmes i fremtiden.

Vurdering

Naturresevat er den strengeste verneformen etter naturmangfoldloven. Førende er bestemmelsen: «I et naturresevat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.» I tråd med dette er det i vernebestemmelsene gitt at motorferdsel er forbudt. Det er likevel gitt unntak for at det etter søknad kan gis tillatelse til:

- Nødvendig motorisert ferdse på snødekt mark til setre, hytter og buer for transport av materialer, ved, utstyr m.m.
- Nødvendig motorisert ferdse på barmark til setre for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark.

I forvaltningsplanen er det gitt at et av tre steder som er aktuelle for transport på barmark er Øvre Hemmeldalen.

Øvre Hemmeldalen er en gammel seter, som har blitt brukt som fritidseiendom i lang tid før området ble vernet. Eierene har lagt ned en stor innsats med sette husene i stand og holde de vedlike. Dette er godt dokumentert av søker, og gjort rede for bl.a. på befaring med nasjonalparkstyret 24. juni 2022, se figur 4.

Figur 4. Øvre Hemmeldalen, 24. juni 2022.

Ved behandling av klagesak i møte 25.02.22 opprettholdt nasjonalparkstyret vilkåret med maks 5 turer på barmark. Miljødirektorstatet opprettholdt «nasjonalparkstyrets skjønnsmessige vurdering i saken».

Skal det utvises et annet skjønn ved en ny søknad må saken derfor legges fram for nasjonalparkstyret til behandling.

Søker viser til at det har vært en omfattende transport til Øvre Hemmeldalen, både før og etter at området ble vernet som naturreservat, men at behovet for transport og antallet kjørte turer har blitt redusert i de senere år. Dette er i tråd med målet i forvaltningsplanen om at motorferdsel bør holdes på et minimum.

Verneforskriften åpner likevel for at det ved spesielle transportbehov som ikke kan dekkes med bruk av snøskuter, kan åpnes for motorisert transport på barmark.

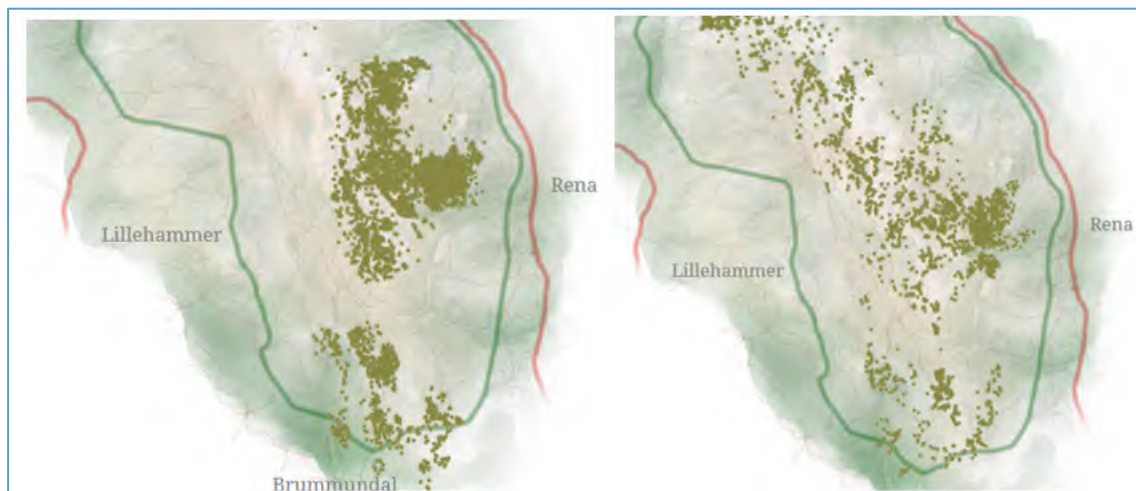
Nasjonalparkforvalteren synes det er krevende å vurdere om søker kan klare seg med 5 turer, eller om det er behov for 7 turer. Det er uansett i samme størrelsesorden, og mindre enn det som til tider har vært benyttet. Det vil heller ikke skape presedens for en ny forvaltningspraksis, da forvaltningsplanen har retningslinjer for hvilke steder det kan drives transport på barmark til. Og fordi slik transport har vært utøvd i lang tid.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger

- NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og
- NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sølknkletten.
- NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området
- NINA Rapport 2126 Klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein. Første klassifisering – 2022.

(jf. naturmangfoldloven § 8)

I forvaltningsplanen er det opplyst at villreinen vanligvis bruker området i barmarksesongen, først etter 15. april det enkelte år, se også figur 5.

Figur 5. GPS-merka simler i Rondane Sør og arealbruk. Sommer (juni-august) til venstre, og høst (september-november) til høyre. Alle data fra 2010-2018. (villrein.no)

Etter nasjonalparkforvalterens vurdering vil tillatelser som omsøkt ikke medføre en økt samlet belastning på økosystemet og verneverdiene. Det vil være i tråd med etablert bruk før området ble vernet. Jf. naturmangfoldloven § 10. Det blir satt begrensinger på bruk i tid, traseer og antall turer, som reduserer belastningen på verneområdet jamført med en uregulert bruk. Jf. naturmangfoldloven § 12.

Nasjonalparkforvalteren vil ellers vise til praksis i Frydalen landskapsvernområde der det blir gitt tillatelse til tilsvarende transporter til hytteeiendommer i Frylia, men her med traktor og henger. Til Øvre Hemmeldalen skal det brukes et lett beltegående kjøretøy, med vesentlig mindre lasskapasitet, og følgelig behov for flere turer for tilsvarende transporter.

Etter en samlet vurdering vil nasjonalparkforvalteren innstille på at det blir gitt tillatelse som omsøkt, for en periode på fire år som er vanlig praksis.

Fra: e-hart@online.no[e-hart@online.no]
Sendt: 03.01.2026 19:05:35
Til: Stensby, Trond[trond.stensby@statsforvalteren.no]
Tittel: VS: Klagesak 2022/3585 - Motorferdsel på barmark 2022-2025 til Øvre Himmeldalen seter i Hemmeldalen naturreservat - Ny vurdering?

Hei Trond !

Her er papirene vi sendte til Miljødirektoratet som jeg refererte til i maillet tidligere i dag ! Mye stoff, ikke sikkert du orker å lese alt. En del av det har du sett før .

Mvh Erik Hartz

Fra: Andreas Hartz <andreas@noka.com>
Sendt: tirsdag 11. april 2023 09:24
Til: Erik Hartz <e-hart@online.no>
Emne: VS: Klagesak 2022/3585 - Motorferdsel på barmark 2022-2025 til Øvre Himmeldalen seter i Hemmeldalen naturreservat - Ny vurdering?

Til info.

Mvh Andreas Hartz

Fra: Andreas Hartz
Sendt: tirsdag 11. april 2023 09.18
Til: terje.qvam@miljodir.no
Emne: Klagesak 2022/3585 - Motorferdsel på barmark 2022-2025 til Øvre Himmeldalen seter i Hemmeldalen naturreservat - Ny vurdering?

Hei,

Viser til samtale mellom deg og min far den 3. mars vedr. saken og oversender dokumentasjon for Deres vurdering.

Ber om en bekreftelse på at epost er mottatt.

Om det skulle være behov for ytterligere avklaringer hører vi gjerne fra deg.

Mvh Andreas Hartz
Tlf. 932 46 905

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
v/ styreformann Ole Tvette Muriteigen, nasjonalparkforvalter Eirin Berge

Andreas Hartz
Øvre Sundbakken 15
3300 Hokksund

Hokksund, 7. november 2022

Øvre Himmeldalen seter i Åmot – Barmarkskjøring. Kommentarer etter nasjonalparkstyrets befaring av veitrasè og seter før styremøte på Rena den 24. juni i år.

Orientering

I nasjonalparkstyrets vedtak datert 25.november 2021 ble det gitt dispensasjon for inntil 5 barmarksturer for perioden 2022 tom 2025 til Øvre Himmeldalen seter. Det var fra vår side søkt om inntil 7 turer. For foregående periode 2019 - 2021 ble det gitt tilsvarende dispensasjon som den gang innebar en betydelig reduksjon i forhold til tidligere løyver:

2012 – 2014	-	15 turer
2015 – 2018	-	10 turer
2019 – 2021	-	5 turer

Vi gav skriftlig tilbakemelding om at dispensasjonen gitt for perioden 2019 – 2021 ikke ville være tilstrekkelig for seterkompleksets behov, men vi ville forsøke. Både for sommeren 2020 og 2021 rapporterte vi 1 tur mer enn i gitte dispensasjon. Som følge disse 2 ekstrakjorte turene utenfor dispensasjonen mottok Erik Hartz en advarsel for hver av turene.

I vår søknad om ny barmarkdispensasjon for 2022 – 2025 ønsket og håpet vi med bakgrunn i vår erfaring med sommerkjøringsbehovet til seterkomplekset som endte i nevnte advarsler at ny dispensasjon burde økes til 7 turer/sesong. I den nye dispensasjonen datert 25.november 2021 fastholdt nasjonalparkstyret 5 barmarksturer/år.

Vi klaget på vedtaket den 21.desember 2021 bla. med detaljert oppgave av barmarkskjøringen til setra helt siden slik registrering var gjort, fra 1997 tom. 2021. Oversikten mente vi var en viktig info til sekretariatet som forklaring for vårt ønske om å øke antall barmarksturer fra 5 til 7. Nasjonalparkforvalters argumentasjon for og innstillig til styret om ikke å endre allerede gitte dispensasjon på 5 turer ble etter diskusjon i styremøte 25.februar 2022 (2 stemte for justering av dispensasjonen) videresendt den 7. mars 2022 til MD for endelig avgjørelse.

I det samme styremøtet ble det forslått og enstemmig vedtatt at Himmeldalsetra som er det største bygningskompleks i Hemmeldalen naturreservat burde besøkes sommeren 2022. Styret mente det ville være viktig for medlemmene og forvaltningen etter diskusjonen om barmarkskjøringen ved selvsyn å få innblikk i setras nåværende status etter lang rehabiliteringsperiode. I nasjonalparkforvalters innstilling til styret inngikk også info om at SNO var rekvirert for å vurdere status på slepveien til Himmeldalsetra etter 35 år med elgtrekk-transporter.

Befaringen ble gjennomført 24.juni 2022 med flere kommunalt og fylkes-oppnevnte styre- og varamedlemmer, en representant fra SNO og nasjonalparkforvalterne. I alt 11-12 personer deltok i befaringen. På grunn av stramt dagsprogram var ifølge nasjonalparkforvalter hovedhensikten med befaringen å gi styret innblikk i om slepveien fra Hovddalen seter fortsatt er en bærekraftig kjøretrase til setra.

Program under lunsjen på setra var orientering om:

- Utvikling av setringene i området og rehabiliteringen av Himmeldalsetra v/ Erik Hartz
- Retningslinjer for barmarkskjøring i utmark v/ SNO

Erik orienterte om etableringsperioden for setrene fra 1640 – ca.1700 på Hemmelnesset. Innenfor en radius av 3 km ble det bygget 6 setre i den perioden. De var i drift inntil slutten av 60-tallet. Pga. lite vedlikehold står i hovedsak kun hovedhuset igjen på disse setrene. Fjøs, låver vedskjul ligger nede, har råtne på rot. Øvre Himmeldalen seter er i dag den eneste komplette setervoll i området med intakte tilhørende bygninger fra 1890-tallet. Målbevisst arbeide og interesse og utnyttelse av ferier/fritid i over 50 år for å vedlikeholde og sikre bygninger, setervoll og miljøet for framtiden har vært drivkraften for at Øvre Himmeldalen seter i dag framstår i relativ god stand. Dette har vi fått gode og hyggelige tilbakemeldinger fra lokalbefolkningen og Åmot kommune som mener setra er et meget representativt kulturminne fra setringsperioden i Åmot. Tidligere nasjonalparkstyre har også gitt positiv tilbakemelding på vår innsats for å holde setra i god hevd.

Erik understreket at oppgraderingen/vedlikeholdet av setra ikke hadde vært gjennomførbart innfor vanlige økonomiske rammer uten kjøretillatelse for snøscooter og elgtrekk. Med tall fra vår egen oversikt over alle rapporterte kjøringer til setra fra 1997 til 2021 (før 97 finnes ikke rapporter) fremkommer følgende bilde av barmarktransportene til setra:

Kjørte barmarkturer	ca. 230 t/r, dvs. veitraseen er kjørt 460 ganger
Utkjørt lengde	1700 km, 7,5 km t/r
Utvikling kjøreintensitet	1997/2009 – 11,3 turer/år
	2010/2014 – 9,6
	2015/2018 – 8,5
	2019/2021 – 5,7

Oversikten viser klart at barmark-kjøringen er redusert med årene i takt med avsluttede større vedlikeholdsoppgaver. Vi har prøvd å holde barmarkskjøringen på et minimum og gjør bare de transporter som vi som forvaltere av Øvre Himmeldalen seter mener er nødvendig. Det erfares nå etter siste dispensasjonsperiode at 5 barmarkskjøringer/sesong ikke dekker

setras vedlikeholds- og oppfølgingsbehov. I sommer 2022 er det kjørt 5 turer, vi hadde hatt behov 1-2 turer til.

Diskusjon/kommentar etter orientering og omvisning tydet på at styret hadde fått et godt inntrykk av restaureringsarbeidet som var utført og som rimeligvis måtte ha krevd stor arbeidsinnsats og stort transportbehov. Vi fikk ellers inntrykk av at deltagerne var overrasket over beskjedne terrengslitasje/godt bevart slepe etter mer enn 35 års bruk av beltegående elgtrekk.

Det ble også uttrykt forundring fra styremedlemmer over at det i Forskrift og Forvaltningsplan ikke er nevnt noe om vern av kulturminner innenfor naturreservatet. Kulturminnevern burde vektlegges som et viktig nytt element å ta hensyn til under pågående forslag til revidering av forvaltningsplan. Det ville forenkle behandlingen av dispensasjonssakene for setra ble det uttalt.

Etter befaringen og møtet satt vi igjen med en følelse av dagen hadde vært positiv for oss med tanke på å få utvidet dispensasjonen til 7 turer/sesong. Vi regnet med at MD fikk innspill/referat fra sekretariatet om styrets inntrykk fra befaringen

SNO's orientering om retningslinjer for barmarkskjøring i utmark ble ikke gjennomført.

Begrunnelse for spørsmål til styret

Siden vi ikke hadde fått noen avgjørelse fra MD på vår klagesak før barmarkskjøringen startet i år trodde vi som sagt at endelig beslutning først ville bli tatt etter styrets befaring av veitraseen og setra på barmark slik det var vedtatt tidligere av styret. I endelig vedtak fra MD datert 4.september 2022 opprettholdes innstillingen fra nasjonalparkforvalter, 5 turer/sesong. Det skuffet oss.

Etter mottatt vedtak fra MD ble nasjonalparkforvalter kontaktet per telefon med spørsmål om referat og inntrykk etter befaringen var meddelt MD før MD's endelige vedtak. Det ble opplyst at sekretariatet ikke hadde hatt noen kontakt med MD om saken etter at klagesaken var videresendt MD 7.mars 2022. Det var heller ikke vanlig praksis å gi tilleggsinfo til saker allerede oversendt MD.

Slike rutiner i saksbehandlingen forskrekker oss. Her har nasjonalparkstyret fattet enstemmig vedtak om at setra skal befares av styret for å gi styremedlemmene med selvsyn bedre innsikt i Hemmeldalen NR's største byggkompleks og dermed ha bedre forutsetninger for å ta riktige vedtak i saker tilknyttet seterkomplekset. Nasjonalparkforvalter hadde også i forbindelse med bearbeiding av klagesaken rekvirert oppsyn fra SNO av slepveien til setra for å kunne opplyse klagesaken ytterligere om veistatus etter 35 års med omfattende transportvirksomhet. SNO's vurdering av kjøretraseens bærekraftevne/terrengslitasje hadde vi regnet med ville bli presentert under befaringen. Den er ikke kommet så langt, så vidt vi vet.

Det som også forundrer er at befaringen ikke har vært på dagsorden i påfølgende styremøtet samme ettermiddag på Rena. Ikke ett ord fra befaringen i styremøtereferatet. Vi er heller

ikke kjent med om det finnes et oppsummeringsnotat etter dagens 4 timers befarings og svar på rekvirert statusrapport fra SNO. Disse burde i det minste vært en del av MD's vurderingsgrunnlag før vedtak.

I befaringsen deltok totalt 11-12 personer, kommunalt og fylkesoppnevnte styre- og varamedlemmer, en representant fra SNO og nasjonalparkforvalterne og oss. Det var neppe meningen at dette skulle være en kosetur på fellesskapets bekostning. For vår familie var dette en alvorlig dag med tanke på nasjonalparkstyrets oppfatning av setras fremtidige status i naturreservatet.

Med basis i det som er skrevet ovenfor kan det være grunnlag for å hevde at saken ikke var så godt opplyst som mulig på det tidspunkt MD fattet endelige avgjørelse. Det kan ifølge Forvaltningsloven få konsekvenser for klagesaken, dersom antagelsen er riktig.

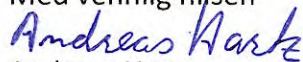
Vi synes det er beklagelig at en liten sak som dette skal sette så mange mennesker i arbeid med bruk av fellesskapets midler. Saken burde nasjonalparkstyret ha kunnet avklart ved å rette seg etter forslag fra styremedlemmer som har kunnskap fra området.

Det er ganske frustrerende å oppleve at en side av offentligheten heier på oss og gir oss ros for vårt engasjement for å ta vare på kulturarven som ligger i Øvre Himmeldalen seter på en respektfull måte og legger til rette for det, mens den andre delen av offentligheten vi må forholde oss til lager vanskeligheter/problemer ved byråkratisk håndtering av bagateller. Vi synes heller det skulle heies på oss fra denne side også. Det er ikke 1,2 eller 3 turer mer eller mindre i året til setra som er avgjørende for om verneverdiene i Himmeldalen naturreservat blir ivaretatt eller ikke.

Som vi har sagt tidligere: «Det er viktig at forvaltningen er nøye med og har god kunnskap/oversikt om lovverk og retningslinjer og enda viktigere, bruker kunnskapen til å finne fram til rimelige avgjørelser som aksepteres som fornuftige. Det skal til for å skape tillit mellom forvaltning og de som skal betjenes. Det blir et demokratisk problem dersom vi har en forvaltning som ikke tolker/anvender lover og regelverk riktig og med smidighet. Det er viktig at tillitssamfunnet ikke smuldrer.»

Det bes om at ovennevnte diskuteres i neste styremøte og at det gis tilbakemelding på synspunktene.

Med vennlig hilsen

Andreas Hartz

Miljødirektoratet
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
Postboks 987
2604 Lillehammer

Andreas Hartz
Øvre Sundbakken 15
3300 Hokksund

Hokksund, 21. desember 2021

Klage på dispensasjon – motorferdsel – Deres ref. 2021/11443-2 432.4

Orientering

Nevnte Dispensasjon er datert 25.11.2021 og ble mottatt som brev på min adresse 06.12.2021. Dette som opplysning ifht. klagefristens tidsramme.

Med dette skriv inngis klage på:

Dispensasjonens antall innvilgede turer med barmarktransport som ønskes utvidet fra 5 til minst 7 turer pr år som var undertegnedes ønske/behov i søknad datert 02.11.2021, samt kommentarer til mottatte 2 advarselsbrev fra nasjonalparkforvalter (npf) pga. avvik, 1 tur mer enn gitt tillatelse (5 turer) til for hver av sesongene 2020 og 2021.

Det er spesielt de 2 advarslene datert hhv. 25.11.2021 og 13.12.2021 til min far Erik Hartz som viser oss at det er viktig at antall innvilgede turer er avstemt med behovet for å holde setra i god hevd for å unngå at slike «episoder» skal skje igjen. Kanskje skulle det vært gjort en henvendelse til npf om behovet ved disse to tilfellene, men min oppfatning er at det blir en form for nedverdiggende overformynderi å søke hver gang det er behov for turer vi av erfaring vet det blir behov for. I Dispensasjon for perioden 2019-2021 ble innvilgede turer både for vinter og sommerkjøring redusert kraftig. Årsaken slik vi forsto det, fordi det var gitt så rikelig med tillatelser tidligere at det måtte være mulig å kunne redusere antall turer etter at seterkomplekset gjennom flere års vedlikeholdsaktivitet hadde fått en bedre standard. Antall turer på barmark ble uten seriøs begrunnelse eller diskusjon med oss redusert fra 10 til 5 turer. For vinterkjøringen medførte dette en reduksjon fra 15 til 10 turer. Min fars skriftlige reaksjon på dette i epost av 11.02.2019 var at det ville være tilfredsstillende med 10 turer (reduksjon på 33%) på vinterkjøringen, men at en reduksjon på (50%) på barmarktillatelsen neppe ville dekke behovet, men vi ville prøve. Det gikk ikke. Vi har som vanlig samvittighetsfullt rapportert alle kjøringer. I den nye Dispensasjons-søknaden

for perioden 2022-2025 ble det klart gitt uttrykk for at det var gjennomført en tur mer enn innvilget i høst og at vi egentlig også hadde behov for ytterligere en tur senere. Den turen ble ikke kjørt. Pga. erfart behov de siste par årene ble npf anmodet om å tillate 7 barmarkturer i den nye Dispensasjonen. Den ble ikke innvilget.

Kommentarer

Øvre Himmeldalen seter er det desidert største bygningskompleks innenfor Himmeldalen NR. Det er også nevnt i Forvaltningsplanen. Setra består av 6 tømmerlaftede bygninger med en setervoll på ca. 25 da. Seterbygningen, fjøset og låven ble bygget i årene 1890-94. Dette er store bygninger som krever stadig ettersyn og vedlikehold. De øvrige bygningene «sauetjøset», kombibod (verksted/vaskerom/badstue) og koia er erstattede tidligere bygninger på setervollen bygget over en periode på ca. 30 år. Standarden er nå forholdsvis bra på de fleste av disse bygningene bortsett fra selv seterbygningen som begynner å bli råteskadet. Det har vært vårt mål å bevare setras opprinnelige struktur. Det er det målbevisst jobbet for i snart 50 år nå. Hovedinnsatsen er gjort i løpet av de siste 30 år. Eksempelvis: Nye piper og ildsteder, alle tak skiftet, torvtak tilbake som det var, råtnet bunn- og veggstokker skiftet i fjøs, låve og koie, ny låvebru, tjærebehandling av tømmerveggene på fjøs og låve, grasjordet oppgrøftet og forsøkt holdt fri for tilvekst, gjenoppføring av felleferdig bygning og tilsvarende med en tidligere bygning på gammel grunnmur etc.

Det understrekes at tiden vi har til å gjøre den fysiske innsats på setra er i sommerhalvåret. De vanlige/årlige ettersyn og vedlikeholdsarbeidene om sommeren er basert på at man gjør det når det passer og i weekender og ferier. Transporthjelp for utstyr for å få gjort «sommerjobbene» er derfor helt nødvendig. For eksempel: generator, maskinhøvel, båndsag, motor- og ryddesag, kompressor, vannpumpe, div. håndverktøy mm. i tillegg til utstyr og materialer som dukker opp som nødvendige for å få gjennomført arbeidene. Elgtrac'n er også viktig i arbeidet for å fjerne og brenne bjørk ol. fra grasjordene og holde grøftesystem og vannledningsnett intakt.

Med utgangspunkt i vårt eget arkiv med gamle rapporteringer og som ytterligere dokumentasjon for vårt barmarks behov er det sammenstilt en oversikt som i all hovedsak viser kjøringsaktiviteten til setra de siste 23 årene. Oversikten Sommer-/Vintertransporter for Øvre Himmeldalen seter er vedlagt. Den viser at det i de siste 8 årene etter at den største aktivitetsperioden 1997-2014 på setra ble avsluttet, har vært en sommeraktivitet på vedlikehold og naturlandskapspleie tilsvarende 8 til 9 barmarksturer/år. Aktiviteten etter 2014 er representativ for setras normale transportbehov for at den fortsatt skal framstå som et vitnesbyrd på hvordan et gammelt setermiljø så ut. Derfor synes mitt forslag og ønske om å få innvilget minst 7 turer å være et berettiget behovsnivå for setra sommertid. Det er ingen som må tro at vi synes det er lystbetont eller morsomt å «leie» en elgtrac over Himmeldalen, 8 km på en t/r. Vi gjør det kun for å forsøke å holde setra og seterlandskapet i god hevd. Vi ønsker også som npf å holde antall turer så lavt som mulig. Sikkert vil behovet av og til komme ned mot 5 turer. Det viktigste er at det er gitt antall

tillatelser i overensstemmelse med behovet slik at vi ikke kommer i en situasjon som i de siste 2 årene.

Barmark-transportene til setra er normalt de eneste over Hemmelnesset bortsett fra i 1995/96 da Prestsetra 300 m nord for vår seter ble fullrestaurert. Npf'ene Grevrusten og Sørensen befarte setra sommeren 2016 ifbm. med grøfteplanlegging av grasjordet på setra. De gav begge uttrykk for at de var positivt overrasket over liten slitasje på slepet fra Hovddalen til Himmeldalsetra etter 30 års bruk av elgtrekk. Vi syntes det var flott at slik uttalelse ble gitt og vil hevde at det ikke vil øke slitasjen på slepet i nevneverdig grad om tillatelsen økes med 2-3 turer i året.

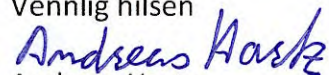
I den vedlagte transportoversikten finnes flere tilfeller av foretatte transporter enn det er gitt tillatelse til. Dette er ikke kommentert av noen av tilsynsmyndighetene fordi vi antar at overskridelsen har blitt vurdert å ha en lav alvorlighetsgrad og at det har vært tillit til at de overrapporterte 1-2 turene basert på eiers vurdering har vært nødvendig. Vi er derfor som sagt overrasket over de to nevnte advarslene som er mottatt av min far med referanse til diverse lovverk om at slike tilfeller kan bøtelegges og til og med resultere i tilbaketrekking av gitte Dispensasjon. Det er etter vår oppfatning en overreaksjon på en overtredelse med lav alvorlighet. Vi har i alle år samvittighetsfullt rapportert all kjøring til setra og skriftlig redegjort for behovet for motorisert transport til setra for å oppfylle det ansvar vi har for å holde setra og setermiljøet i god hevd. Dette har vi kjempet for helt siden det ble vedtatt å etablere NR i områdene rundt setra. Vår protest til Miljødirektoratet i 2006 mot at arbeidsgruppen etablert og ledet av Fylkesmannen av DN fikk strøket det omforente forslag i forskrift der Øvre Himmeldalen seter ble gitt tillatelse til nødvendig barmark- og vintertransport for vedlikehold av seter og setermiljø. I svaret fra MD som npf kjenner godt heter det bla. «at MD er enig i at fylkesmann og DN mener at bruken og adkomsten til setra skal forsøkes løst ved å finne rimelige ordninger gjennom praktisering av verneforskrift og forvaltningsplan».

Jeg håper på forståelse for synspunktet om at det er eieren av setra som har ansvaret for vedlikehold av seter og setermiljøet. Npf/nasjonalparkstyre bør oppmuntre til at slike miljøer som Himmeldalsetra bevares for fremtiden og ikke legge egne tolkninger av regelverk i en retning som vanskeliggjør eller fratar oss lysten og interessen for setra og miljøet rundt. Det finnes dessverre altfor mange eksempler på setermiljøer som faller i hop/forsviner. Positive tilbakemeldinger vi får fra Åmot kommune og folk som bruker området synes vi er hyggelig og viser at vår innsats settes pris på. Tilsvarende positiv melding har vi også fått fra nasjonalparkstyret i 2017 etter behandling av saken om grøfting av grasjorde. Åmot kommune har tatt konsekvensen av vårt ønske og gitt kjøretillatelse barmark på inntil 10 turer. Vi kommer neppe til å benytte den tillatelsen fullt ut. Det er ikke 1, 2 eller 3 turer mer eller mindre i året for Himmeldalsetra som er avgjørende for om verneverdiene for Hemmeldalen NR ivaretas eller ikke. Rimelig praktisering av forskrift og forvaltningsplan er

viktig for tilliten. Det å ta beslutninger ene og alene basert på egen tolkning av forskrifter og forvaltningsplan fører som vi har erfart ikke alltid til gode løsninger og godt tillitsforhold. Brukermedvirkning er tillitsskapende og viktig for gode løsninger.

Vi imøteser Deres svar.

Vennlig hilsen

Andreas Hartz

Klagen er også sendt som info til Åmot kommune

År	TURER INNVIKGET		TURER gjennomført	
	Fylketreff V - S	Årsmøt Komm V - S	V - S	
1997/98		Godkjent vinterkjøring	Tot ca 60-70	
1999		— " —	— " — 40-50	
2000		— " —	? ?	
2001		— " —	20 - 12	
2002		— " —	? 14	
2003		— " —	20 ?	
2004		— " —	? ?	
2005		— " —	13 ?	
2006		— " —	14 - 9	
2007	Fylkesmannen Hedmark Søknad hvert år	15 - 10	10	26 - 8
2008		15 - 10	15 - 10	12 - 10
2009		15 - 10	15 - 10	? - 9
2010		15 - 10	15 - 10	15 - 10
2011		35 - 10	15 - 15	34 - 12
2012	2.12.11 3 sider	15 - 15	15 - 15	16 - 9
2013		15 - 15	15 - 15	11 - 9
2014		15 - 15	15 - 15	16 - 8
2015	Nasjonalt parkforvalter 22.01.15 4 sider	15 - 10	Førstaket behandlet ikke motlagt løyve	11 - 9
2016		15 - 10	15 - 15	14 - 9
2017		15 - 10	15 - 15 + Grønt maleri behold	14 - 8
2018		15 - 10	15 - 15	13 - 8
2019		10 - 5	15 - 15	9 - 5
2020	28.11 11 sider	10 - 5	15 - 15	10 - 6
2021		10 - 5	15 - 15	9 - 6
2022	25.11.21 14 sider	10 - 5	10 - 10	
2023		10 - 5	10 - 10	
2024		10 - 5	10 - 10	
2025		10 - 5	10 - 10	

Andreas Hartz

Fra: Andreas Hartz
Sendt: mandag 10. april 2023 11:51
Til: Andreas Hartz
Emne: VS: Fra protokollen - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 02.12.22

Fra: Muriteigen, Ole Tvette <Ole.Tvette.Muriteigen@sor-fron.kommune.no>
Sendt: fredag 3. mars 2023 13.49
Til: e-hart@online.no
Kopi: Stensby, Trond <trond.stensby@statsforvalteren.no>
Emne: Fwd: Fra protokollen - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 02.12.22

Viser til telefonsamtale tidligere i dag.

Brevet om befaringen 24. juni 2022 ble behandlet i styremøte 2. desember 2022.

Styrevedtaket er kopiert inn nedenfor (e-post fra nasjonalparkforvalter Trond Stensby).

Jeg ser at det skulle vært gitt tilbakemelding på brevet tidligere.

Dersom klare og dokumenterbare transportbehov utover det antall turer det er gitt lov til skulle oppstå, vil det være mulig å søke om det.

Med vennlig hilsen

Ole Tvette Muriteigen
Styreleder, Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
91108725

Fra: Stensby, Trond <trond.stensby@statsforvalteren.no>
Sendt: fredag, mars 3, 2023 12:22
Til: Muriteigen, Ole Tvette <Ole.Tvette.Muriteigen@sor-fron.kommune.no>
Emne: Fra protokollen - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 02.12.22

Ole

Jeg viser til telefonsamtale i dag. Det aktuelle vedtaket er satt inn i ramma:

ST 60/2022 Eventuelt Saksprotokoll i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - 02.12.2022 Behandling

Eventuelt sak 1 Brev fra Andreas / Hartz Erik Hartz om bl.a. befaringen til Øvre Hemmeldalen 24.06.22

Forslag fra Halvor Dahle Meland:

Sekretariatet gjør det til en praksis å utarbeide kortfatta notat etter befaringer som nasjonalparkstyret gjennomfører.

Nasjonalparkstyret sluttet seg til forslaget fra Halvor Dahle Meland.

Vedtak

Eventuelt sak 1

Sekretariatet gjør det til en praksis å utarbeide kortfatta notat etter befaringer som nasjonalparkstyret gjennomfører.

Med vennlig hilsen

Trond Stensby

nasjonalparkforvalter

Rondane og Dovre
nasjonalparker

Telefon: 61 26 62 06

Mobil: 911 61 458

E-post: trste@statsforvalteren.no

Web: <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/>

Miljødirektoratet
Postboks 5672, Torgarden
7485 Trondheim.
Attn. Seksjonssjef Terje Qvam

Andreas Hartz
Øvre Sundbakken 15
3300 Hokksund

Hokksund, 11.april 2023

Klagesak 2022/3585 motorferdsel på barmark 2022- 2025 til Øvre Himmeldalen seter i Hemmeldalen naturreservat – Ny vurdering?

Det vises til telefonsamtale med seksjonsleder Terje Qvam fredag 3.mars hvor hensikten i første omgang var å luften muligheten for om Miljødirektoratet på nytt kunne vurdere ovennevnte klage basert på informasjon gitt under telefonsamtalen som er beskrevet i vedlegg 1 - datert 7.nov. 2022 og punktvis konkretisert nedenfor. Vi ble oppfordret til å sende dokumentasjon til Miljødirektoratet for vurdering.

Vi føler at klagesaken er mangelfullt behandlet av nasjonalparkforvalter (npf) og dermed nasjonalparkstyret og at Miljødirektoratet (MD) ikke har vært så godt opplyst som mulig før beslutning ble fattet. Det siktes her til nasjonalparksekretariatets unnlattelse i å opplyse MD om styrets syn på saken etter befaringen 24.juni 2022 og i særdeleshet SNO's rapport om terrengslitasjen på eksisterende kjøre trasé som ifølge nasjonalparkforvalteren var hovedhensikten med befaringen og som var bestilt av nasjonalparkforvalter tidligere for å inngå i informasjonsmateriale som MD hadde til vurdering. Situasjonen er ikke i tråd med Forvaltningslovens bestemmelser. For ytterligere info om dette henvises til ovennevnte vedlagte henvendelse datert 7.nov.2022 til styreformann og nasjonalparkforvalter. Denne henvendelsen som ble behandlet i styremøte 2.des. 2022 (uten tilstedeværelse av saksbehandlende npf) ble besvart 4 mnd senere, den 3.mars 2022 etter purring fra vår side, se vedlegg 3. Et minimalistisk svar hvor det refereres til at det som ny praksis skal refereres fra styrebefaringer. Svaret var også uten vedlegg av SNO's bebudede statusrapport for veitraséen og uten ordentlig eller svar i det hele tatt på de kommentarer/spørsmål som var stilt. Svarbrevet som er vedlagt, er foranledningen til at vi bestemte oss for å sende denne henvendelsen om ny vurdering av MD basert på forvaltningslovens bestemmelser som bla. krever at klageinstansen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før endelig vedtak fattes. Klageinstansen har også myndighet til å pålegge underinstansen å forta nærmere undersøkelser eller gi ytterligere informasjon, i dette tilfelle for eksempel etterspørre SNO's veitrasé-rapport som så vidt vi forstår ikke ble gjort.

Saksmomenter:

- Nasjonalparkforvalter har etter vår mening ikke opplyst saken overfor MD med resultat/inntrykk etter nasjonalparkstyrets og SNO's befaring av kjøretrase og seter i slutten av juni 2022. Saken er ikke godt nok opplyst før vedtak ble fattet.
- Saksbehandlende npf deltok ikke i styremøte som behandlet klagen i første omgang 25.febr 2022. Styret fikk seg den gang følgende til behandling/vurdering: «Forberedende klagebehandling» med vurderinger/kommentarer hvor det var konkludert med at styret ikke burde imøtekomme klagen og fastholde gitte dispensasjon med inntil 5 barmark-kjøringer/år til setra. Saksmaterialet var så omfattende at det ikke kan forventes at styremedlemmene hadde fått studert det hele før styremøtet. Vi mener saksbehandlers fravær fra styremøtet kan ha vært avgjørende for at styret ikke gikk inn for å akseptere 7 kjøringer/år fordi saksframlegget ikke kunne kommenteres i styremøtet fra den som hadde utarbeidet det. Styret valgte til slutt å se bort fra det skriftlige forslaget fra den av styremedlemmene som hadde best lokal kunnskap og som mente at det delegerte vedtaket med hjemmel i forvaltningslovens §33 enkelt kunne endres fra 5 til 7 turer pr. år. Forslaget fikk tilslutning fra 2 av styremedlemmene (Åmot og Stor-Elvdal). Flere av styremedlemmene var under diskusjonene i tvil om nødvendigheten av å sende saken videre til behandling i MD, men flertallet besluttet videresending.

Som følge av diskusjonene i styremøtet er det viktig å merke seg at styremøtet også besluttet å gjennomføre en befaring av området på barmark for å skaffe seg bedre situasjonsforståelse/opplysning om Øvre Himmeldalen seter og de vedlikehold/restaureringsarbeider som er gjort der gjennom mange år. Saksbehandlende npf opplyste også i «Forberedende klagebehandling» at SNO for 2022 er bedt om å gi en statusvurdering av kjøre traséen til setra som skulle gjennomføres i forbindelse med styrets befaring. Det var viktig å få avklart om mange års bruk av elgtrekk hadde gitt kjøre traséen markslitasje av en slik karakter at trafikken burde reduseres. MD har antagelig ikke merket seg ved eller etterspurt SNO/npf om den annonserte statusvurdering siden en slik vurdering ikke er nevnt i klagesakens vedtaksvurderinger. Så vidt vites foreligger det heller ikke en slik rapport. Vår egen oppfatning er at det er en bærekraftig kjøretrase til setra som beskrevet i forvaltningsplanen. Styremedlemmene ga gav også under sin befaring uttrykk for overraskelse over beskjedne terrengslitasje/godt bevart slepe etter mer enn 35 års bruk av beltegående elgtrekk. Markslitasje er ikke argument for å avslå vårt ønske/behov for økning av barmarkstransportene til setra med 2 turer/sesong.

- Informasjon om belastningen av barmarkskjøringen på Hemmelneset (30.000 da) som er det området innen Hemmeldalen NR som sogner til Øvre Himmeldalen seter: Vi er kjent med følgende gitte transportløyver: Øvre Himmeldalen seter - 5 turer, Elgtransporter - 4 turer, Øvrige - 0 turer. På de ca. 5 månedene (juni – oktober, størst intensitet fra medio juli) det foretas barmarkskjøring i området er gjennomsnittlig 1,8

turer/mnd. De lengste turene er til Himmeldalsetra med 4 km som tar 1 time hver vei. Elgtransportene er vesentlig kortere fordi elgene normalt skytes i nærheten av Hovddalsetra som er kjøre traséens utgangspunkt. I løpet av 5 mnd er det støygivende motorisert transport i området i maksimalt 14 timer. I snitt 50% av disse berører NR-område. Etter vår oppfatning finnes det ikke grunnlag for å hevde at disse få barmarktransportene forstyrrer dyrelivet eller gir et støybilde som er uakseptabelt. Bildet ville ikke forandres om det ble innvilget 7 istedenfor 5 barmarkskjøring til Himmeldalsetra. I vedlegg 1, notat datert 7.nov 2022 side 2, er det lagt frem konkret dokumentasjon på at barmarkskjøringen til Himmeldalsetra er betydelig redusert de siste dispensasjonsperiodene. Grunndokumentasjonen var vedlagt og godt tilgjengelig i vår opprinnelige klage datert 21.des 2021, men ble lite vektlagt/analysert av npf i klagebehandlingen etter vår oppfatning.

- I barmarktillatelsen (delegert vedtak) nasjonalparkstyret gav i dispensasjonen for 2022-2025 ble vårt begrunnede ønske om å få økt tillatelsen fra 5 til 7 turer/år avslått. Hovedbegrunnelsen lå slik vi oppfatter det i npf's vurdering av barmarkskjørrapportene i sammenheng med tolkning av Verneforskriftens §5 pkt. 7 hvor det heter «tillatelse til barmarkstransport kan gis til setre for materialer og utstyr som ikke kan transporteres inn på snødekt mark». Nesten alt kan transporteres inn på vinteren. Mye av det utstyr vi bruker under vedlikehold av forskjellig karakter i sommersesongen når de konkrete vedlikeholdsoppgaver og oppgraderinger kan utføres, er tyngre utstyr som vi også bruker tilsvarende i våre boliger, småbruk og koier. Utstyr/verktøy transporteres opp og ned igjen etter utført jobb. Det kan ikke forventes at vi skal ha dobbelt opp av slikt utstyr som nevnt i vår klage, vedlegg 2 datert 21.des. 2021 side 2. Hvis nasjonalparkstyret kan utstyre setra med de maskiner og utstyr som kjørrapportene våre beskriver ville vi nok greidd oss med færre barmarktransporter.

Vi er enig i at det i noen av sommertransport-rapportene nevnes elementer som kunne vært transportert inn på vinterføre, men det er alltid med gods på disse turene som ligger innenfor gruppen tillatt sommerkjøring – så hvorfor lage problemer av det. Det blir feil tolkning av npf å bruke transportene av tungt utstyr som vi har benyttet i vedlikehold av seter og setermiljø og spesielt fokusering på en transport av 3 vedsekker ved en eneste anledning i en ellers lovlig transport som argument for at vi ikke trenger flere enn 5 barmarkstransporter/sesong. Forskriften nevner f.eks. ikke noe om at det ikke er tillatt å frakte inn proviant og brensel på barmark slik det hevdes i oversendt «Forberedende klagebehandling»-materiale til MD. Det er også ifølge forvaltningsplanen ikke et udiskutabelt krav til verneforskriftens §5 pkt.7. Forvaltningsplanen utdyper forståelsen av verneforskriftens §5.pkt.7 slik: «Mest mulig av nødvendig nyttetransport skal forsøkes utført på vinterføre. Aktiviteter som krever motorisert transport må derfor planlegges ut fra dette overordnede mål». Med forklaringene gitt ovenfor og ikke minst en mer smidig tolkning/praktisering av tekstene i regelverket, som er fullt mulig, burde npf/styret akseptert 7 barmarksturer/år til Himmeldalsetra.

At npf burde ha i minne en mer smidig praktisering av regelverket kommer sterkere fram ved følgende orientering som nok ikke er så godt kjent/bekjentgjort i nasjonalparkorganisasjonen:

Under forberedende arbeider for etableringen av et Naturvernområde i Rondane Sør i 2002 var vi svært opptatt av det ikke måtte komme for sterke begrensninger på bruk og muligheter for fortsatt bruk, oppgradering og vedlikehold av Øvre Himmeldalen seter. Oppgraderingen av setra som var påbegynt 25 år tidligere hadde vi erfart var svært avhengig av motorisert transport. Gjennom informasjon gitt fra Hedmark fylkes miljøavdeling og diskusjoner i den oppnevnte arbeidsgruppen med representanter fra alle berørte grunneiere og kommuner mfl. som bisto fylkesmannen i arbeidet med å utforme verneforslag ble det etter hvert klart at vårt seterområde ville kunne bli en del av et naturreservat. Vi ble derved enda mer opptatt av framtidig adkomstmulighet. I nevnte arbeidsgruppe ble det gehør for at det i rammebetingelsene ikke skulle være hinder for at eier av Øvre Himmeldalen som det største bygningskompleks i naturreservatet å benytte snøscooter og combitrac langs eksisterende slepvei fra Hovddalen ifm. bruk og vedlikehold. I det endelige forslaget som arbeidsgruppen og Fylkesmannen hadde brukt flere år på sto det i forslag til fredningsforskriftens §4 Generelle unntak - «Bestemmelsene i §3

Fredningsbestemmelser er ikke til hinder for: Nødvendig transport av materialer, utstyr, proviant m.m. til Øvre Himmeldalen seter ved bruk av beltegående kjøretøy langs etablert trasé fra Hovddalen, i henhold til forvaltningsplanen og innenfor motorferdselslovens bestemmelser.

Etter høring ble forskriftsforslaget sendt til Direktoratet for Naturforvaltning (DN) for gjennomgang. Etter lengre tids diskusjon og behandling ble punktet i sin helhet strøket av DN pga., ble det sagt, lovbestemmelsen om motorisert ferdse i utmark. Det ble protestert per brev datert 14.mai. 2006 til Fylkesmannen på at det vi etter demokratiske prinsipper og med fagpersoner hadde kommet frem til bare kunne slettes med et pennestrøk uten å forsøke å finne en løsning som også tilfredsstilte nevnte lovbestemmelse slik at punktet kunne bli stående i § 4. Min far gav opp DN og klaget videre til Miljødepartementet i brev av 29. august 2006. Miljødepartementet svarte i brev av 6.desember 2006 med: **«vi er enig med DN i at man innenfor rammen av verneformålet kan finne frem til rimelige ordninger for bruk og vedlikehold av setra gjennom praktisering av verneforskrift og forvaltningsplan»** mm. Dette var en respons som beroliget oss idet vi trodde det ville bli vist velvillighet i behandlingen av kjørebehovet til Himmeldalsetra av myndighetene. Saken er godt kjent av nåværende npf/saksbehandler og som også den gang var saksbehandler i Miljødepartementet og blant underskriverne i svarbrevet derfra. I en så liten sak som denne burde ovennevnte og tolkning av Naturmangfoldloven § 48 hvor det står: «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlig samfunnsinteresser gjør det nødvendig» med litt smidighet kunne komme til anvendelse.

Med redegjørelsen under dette punktet som bakteppe stilte vi oss undrende og kritisk til at saken ikke kunne bli behandlet og fremlagt slik at den kunne bli avklart av styret.

- Under samtalen med seksjonsleder Terje Qvam den 3.mars ble det bla. sagt at MD hadde fått pålegg fra «høyere hold» om i klagesaker ikke å omgjøre beslutninger tatt av nasjonalparkstyrene for å dermed på en måte opprettholde styrenes autoritet. Det er å håpe at uttalelsen er misforstått. Fra vårt ståsted blir det helt feil å basere endelige beslutninger på et grunnlag som i utgangspunktet kan være fremlagt med direkte feil eller feiltolkning av informasjon gitt av klager. For streng eller feil tolkning av forskrift og forvaltningsplan forekommer av og til, tror vi, uten at de som mottar feil beslutninger orker, har kapasitet/mulighet eller god nok kunnskap om tolkningsmulighetene i verneforskrift og forvaltningsplan til å framføre motforestillinger. Npf har for å skape gjensidig tillit derfor et særlig ansvar for å være sikker på at fakta er etterrettelige og kommer skikkelig fram til nasjonalparkstyret som skal godkjenne/ikke godkjenne saker. Tillitt skapes når npf finner frem til rimelige ordninger/avgjørelser som aksepteres som fornuftig tolkning av lovverk, forskrifter og forvaltningsplaner. Vi har god erfaring med at annen tolkning av regelverket enn ekspertenes kan vinne frem. Nasjonalparkstyrene som skiftes ut hvert 4. år er nok ikke lommekjent i eller forstår alle regler og presiseringer i verneforskrift og forvaltningsplan som i mange tilfelle kan fortolkes forskjellig. Vi føler at vår lille sak er et slikt tilfelle der det ikke er godt nok begrunnet hvorfor ikke dispensasjon kan utvides fra 5 til 7 barmarksturer/år. Fra npf/styret er 5 turer blitt et synse-tall. Vi har begrunnet klart hva behovet er uten utvidelse av skade eller forstyrrelser på omgivelser og miljø.

Vi vet ikke sikkert om det hver sesong ville blitt benyttet 7 barmarksturer/år hvis vi skulle få aksept for det. Vi kjører ikke mer enn nødvendig. Vi prøver forståelig nok å unngå så mye som mulig å slippe og «leie» en elgtrekk i 8 km frem og tilbake over Hemmelneset. Vi gjennomfører slike transporter fordi de er nødvendige for å ivareta status på seterbygninger og setervoll.

Vår erfaring og analyser basert på rapporterte kjørebøker gjennom 24 år og generell erfaring tyder på at ønskede 7 turer/år er et riktig antall for å holde setermiljøets status på nåværende nivå. Vi føler selv vi har drevet kulturminnevern nå gjennom over 50 år og hindret denne setra fra forfall. Vi har fått respekt og gode tilbakemeldinger fra kommunen, lokalsamfunnet og andre på tur innom om sommeren/vinteren for det arbeidet og de midler som er lagt ned i seterkomplekset. Øvre Himmeldalen seter er den eneste fullverdige på Hemmelneset med alle bygninger i god stand, de fleste fra 1890-årene. Øvrige 4-5 setre i området Hemmelneset er råtnet på rot, bare enkeltbygg og tufter er synlige.

Vi håper byråkratiske spissfindigheter og fortolkninger av regelverk ikke forårsaker for mye diskusjoner og problemer for dere og oss framover i tid. For oss er det snart nådd en grense for hva vi orker å engasjere oss i for å få utført det vi mener er nødvendig vedlikehold av bygninger og setervoll på lovlig vis. Det er vi som eier som har ansvaret for å holde en skikkelig status på denne verneverdige kulturarven for framtiden og det ønsker vi fortsatt å få muligheten til. Nasjonalparkstyret må ha samme tillit til npf som vi utenfor også må få. Men tilliten til npf må ikke bli så stor at det ikke går an å opponere fordi man mener at kunnskap og erfaring blir så viktig at tilliten blir snudd til et våpen for å beskytte makt, forhindre endring og stilne kritikk som kanskje var situasjonen under behandlingen av klagen i styremøtet 25.febr 2022.

Vi håper at saken med argumentene i denne henvendelse kan tas opp på nytt.

Kontaktperson ved spørsmål er Erik Hartz – e-hart@online eller 90991699 .

Med vennlig hilsen

Andreas Hartz

Vedlegg

1. Øvre Himmeldalen seter i Åmot – Barmarkskjøring. Kommentarer etter nasjonalparkstyrets befaring av veitrasè og seter før styremøte på Rena 24.juni 2022. - datert 7.nov 2022.
2. Klage på dispensasjon – motorferdsel – Deres ref. 2021/11443 – 2 432.4. - datert 21.des 2021.
3. Svarbrev fra styreformann Ole Tvete Muriteigen - datert 3.mars 2023
4. Diverse bilder

Andreas Hartz
Øvre Sundbakken 15
3300 Hokksund

Trondheim, 04.09.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/3585

Saksbehandler:
Marte Eliasson

Vedtak i klagesak om motorferdsel på barmark 2022-2025 - Hemmeldalen naturreservat.

Vi viser til klagen på Rondane-Dovre nasjonalparkstyre sitt vedtak 25. november 2021. Klagesaken ble oversendt fra Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 7. mars 2022.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder nasjonalparkstyrets vedtak.

Vedtaket er truffet med hjemmel i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat § 5 punkt 7 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd. Vi kan ikke se at det i klagen er fremkommet nye opplysninger som tilsier en endring av nasjonalparkstyrets vedtak, og støtter nasjonalparkstyrets skjønnsmessige vurdering i saken.

Bakgrunn for saken

I søknad av 2. november 2021 ble det søkt om 7 turer i sommerhalvåret til Himmeldalssetra innenfor Hemmeldalen naturreservat. Transportbehovet er oppgitt å være vedlikehold og bruk av setra. Setra har et stort bygningskompleks og det er gitt en oversikt over hvilken type vedlikehold som er aktuelt de neste årene.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre fattet 25. november 2021 vedtak om tillatelse til motorisert ferdsel i medhold av verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat § 5. Tillatelsen innebar blant annet nødvendig barmarkstransport på slepe fra Hovedalen av materialer og utstyr som ikke kan transporteres på snødekt mark. Det ble gitt tillatelse til inntil 5 turer pr. år i perioden 2022-2025. Det ble i tillatelsen presisert at det er svært viktig at det ikke kjøres utenfor det etablerte slepet som ligger der i dag for å unngå at dette utvides.

Klagers argumenter

Tillatelsen for transport på barmark ble påklaget 21. desember 2021. I klagen bes det om at antall turer utvides fra 5 til 7 pr. år slik behovet er skissert i søknaden. Det anføres i klagen at 5 turer er for lite for å holde setra og seterlandskapet i hevd. Det vises til at det i barmarksesongen for 2020 og 2021 ble gjennomført 6 turer på barmark, noe klager mener underbygger behovet for mer enn 5 turer på barmark.

Det pekes i klagen på at Øvre Himmeldalen seter er det største bygningskomplekset innenfor Hemmeldalen naturreservat, at bygningene har et stadig behov for ettersyn og vedlikehold, og at det er i sommerhalvåret det er anledning til å utføre dette arbeidet. Det er derfor behov for å transportere utstyr som generator, maskinhøvel, båndsag, motor- og ryddesag, kompressor, vannpumpe, diverse håndverktøy mm i tillegg til utstyr og materialer som oppstår som nødvendige for å få gjennomført arbeidet.

Det vises og i klagen til at Åmot kommune i medhold av motorferdselloven har gitt tillatelse til inntil 10 turer på barmark.

Det klages videre på tilbakemelding fra nasjonalparkforvalter på innleverte kjøreboker. Klager viser til at det tidligere ikke har blitt gitt tilbakemelding på kjørerapporter som viser transporter gjennomført i strid med gitte tillatelser og oppfatter tilbakemeldingene som advarsler. Manglende tilbakemelding på kjørerapporter som viser at det er kjørt 1-2 turer mer enn innvilget, har blitt oppfattet som tillit til at det ut fra eiers vurdering har vært nødvendig å gjennomføre disse turene. Å måtte søke om ytterligere turer hver gang det er behov for turer en av erfaring vet det blir behov for, oppleves som en form for nedverdiggende overformynderi. Det pekes i tillegg på at det i forbindelse med befaring i 2016 ble uttalt fra sekretariatet i nasjonalparkstyret at det var lite slitasje på slepet som nyttes til barmarkstransport til setra.

Det vises også til at det i dispensasjon gitt for perioden 2019-2021 ble foretatt en kraftig reduksjon i antall turer både for vinter- og sommerkjøring. Antall turer på barmark ble redusert fra 10 til 5, og på snødekt mark fra 15 til 10 turer. Slik klager har forstått det skyldes reduksjonen i antall turer at seterkomplekset etter flere år med rikelige tillatelser for vedlikeholdsaktivitet har fått en bedre standard, og at behovet for transport derfor er redusert. Det argumenteres i klagen at behovet for vedlikehold likevel er stort, og at tiden til å gjøre fysisk innsats på setra er i sommerhalvåret. Det anføres at transporthjelp for utstyr derfor er helt nødvendig. Klager har i eget arkiv og gamle rapporteringer som dokumentasjon på transportbehovet sett at det foreligger et behov for minst 7 turer for å holde setra i hevd. Klager ønsker på samme måte som forvaltningsmyndigheten å holde motorferdselen på et så lavt nivå som mulig og antar at det for enkelte år kan være behov for ned mot 5 turer. Det anføres at det viktigste er at antall tillatelser er i samsvar med behovet slik at en ikke kommer i en situasjon som for de siste to årene.

Rondane- Dovre nasjonalparkstyre sine merknader

Nasjonalparkstyret vurderte klagen i møte 25. februar 2022. Styret opprettholdt sitt tidligere vedtak, og pekte på at det ikke er lagt frem nye opplysninger i klagen av en slik art at det opprinnelige vedtaket bør endres. Styret pekte ellers på at det etter verneforskriften er slik at den aktuelle transporten på barmark må være nødvendig. Det må derfor foretas en vurdering av

om det som skal fraktes kan transporteres på et annet tidspunkt eller på en annen fornuftig og foretrukken måte av hensyn til naturmiljøet.

Styret pekte på at det delegerte vedtaket gir anledning til inntil 10 turer på snødekt mark til dette seterområdet. Dette er betydelig flere enn det som legges til grunn for transportbehov til enkeltbygninger ellers i reservatet, der transportbehovet antas å dekkes inn med to turer. Vilket om inntil 5 turer på barmark er vurdert ut fra følgende:

- *Søker sitt omsøkte behov og nødvendigheten av barmarkstransport*
- *kravet i verneforskriften om at transporter på barmark kun skal nyttes for materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark*
- *forvaltningsplanens retningslinjer om at motorferdsel skal holdes på et minimum og begrenses til det aller nødvendigste av nyttekjøring*
- *forvaltningsplanens retningslinjer om at mest mulig av nødvendig nyttekjøring skal skje med snøskuter og at det er gitt inntil 10 turer på snødekt mark for transport*
- *Barmarkskjøring og påvirkning på dyreliv og terreng (slitasje)*

Kjørerapporter fra 2019 og 2020 er tatt med i vurderingen når vilkår om inntil 5 turer på barmark ble gitt. Både transport av vedsekker og diverse utstyr som håndverksutstyr er transportert på barmark. Dette er utstyr/materialer/brensel styret vurderer at kunne transporteres på snødekt mark. Det er i vedtaket pekt på at kjøreformål må samordnes og planlegges (jf. også retningslinjene i forvaltningsplanen s. 44).

Styret viser ellers til at rapporterte overtredelser svares ut med opplysninger om hva konsekvensen av slike overtredelser kan være. Det anses å være forvaltningsmyndighetens ansvar å orientere om dette slik at vedkommende kan rette sin adferd til å være i tråd med regelverket. Sekretariatet i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har ved flere anledninger gitt slike tilbakemeldinger på kjørerapporter, både knyttet til gjennomført motorferdsel i Rondane nasjonalpark og i Hemmeldalen naturreservat. Typisk avstedkommer kjørerapporter som viser at vilkår om antall turer eller tidspunkt for motorferdselen ikke er overholdt, slike tilbakemeldinger. Styret bemerker videre at hva tidligere forvaltningsmyndighet har vurdert som tilfredsstillende tilbakemeldinger på kjørerapporter er vanskelig å vurdere for nåværende forvaltningsmyndighet.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Hva gjelder saken?

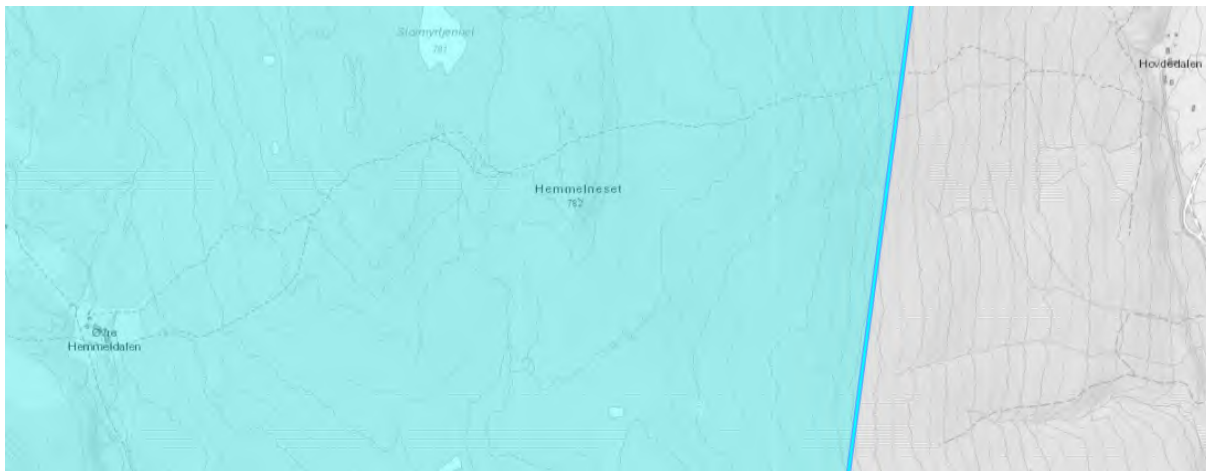
Spørsmålet i saken gjelder hvor mange turer det skal gis på barmark for å dekke transportbehov til Himmeldalen seter i forbindelse med vedlikehold mm.

Hvilke regler er aktuelle?

Området er vernet i Forskrift om verneplan for Rondane sør, vedlegg 1. Fredning av Hemmeldalen naturreservat, Stor-Elvdal, Åmot, Hamar og Ringsaker kommuner, Hedmark.

Hovedregelen er at motorisert ferdsel er forbudt i naturreservatet, jf. forskriften § 3 punkt 4.

Verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til "nødvendig motorisert ferdsel på barmark til setrer for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark, jf. § 5 punkt 7.

Kartutsnitt som viser trase inn til Himmeldalen seter.

Konkret vurdering

Naturreservat er den strengeste verneformen etter naturmangfoldloven. Verneformålet i naturreservater er som hovedregel ivaretagelse av helhetlige økosystemer, med alt naturlig plante- og dyreliv og alle naturlige økologiske prosesser.

Det skal knyttes strenge restriksjoner til bruk og aktiviteter som kan påvirke verneverdiene i naturreservater. Området skal vernes mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet. Vegetasjon og dyreliv i naturreservater skal vernes mot all skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelser.

Formålet med Himmeldalen naturreservat er å ta vare på et stort og tilnærmet urørt naturområde og dets landskapsformer, biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser, sentrale leveområder for villrein, våtmarksområder med et rikt fugleliv, et myrlandskap med stor variasjon i myrtyper.

Verneforskriften har bestemmelser som åpner for at det kan gis tillatelse til nødvendig motorisert ferdsel på barmark til setre for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark.

Restriksjonsnivået i verneområder er normalt strengere enn utenfor. I verneområdene skal naturmiljøet ha en særskilt beskyttelse, og barmarkskjøring gir erfaringsvis uheldig terrengslitasje. Slik bestemmelsen i verneforskriften er utformet vil barmarkskjøring derfor bare være aktuelt i de tilfeller det foreligger nødvendig behov for transport av materialer og utstyr som ikke kan fraktes på snødekt mark.

Selv om verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til transport på barmark, er det likevel ikke slik at man har krav på å få tillatelse. Forvaltningsmyndigheten må foreta en konkret og individuell vurdering av om tillatelse skal gis.

Ifølge retningslinjene i forvaltningsplanen skal motorisert ferdsel i Hemmeldalen naturreservat holdes på et minimum og begrenses til det aller nødvendigste av nyttekjøring. Videre skal mest mulig av nødvendig nyttetransport skje med snøskuter på frossen og godt snødekt mark. Tiltak og aktiviteter som krever motorisert transport må derfor planlegges ut fra dette overordnede målet.

Nasjonalparkstyret har i sin vurdering av tillatelsen blant annet vektlagt at det ifølge innsendte kjørerapporter går frem at barmarkstransport er benyttet i forbindelse med innkjøring av vedsekker og diverse utstyr som håndverksutstyr. Styret mener dette er et transportbehov som det i større grad bør være mulig å få dekket gjennom kjøring på snødekt mark, og viser til retningslinjene i forvaltningsplanen hvor det er pekt på at kjøreformål må planlegges og samordnes.

Det går frem av saken at det gis tillatelse til 10 turer på snødekt mark pr. vinter til setra. Det gis normalt to turer til enkeltthytter/buer pr. vinter. Som følge av at Øvre Himmeldalen er ei seter med mange bygninger og høy bruksfrekvens, får setra som følge av dette innvilget flere turer pr. vinter enn øvrige hytter/buer. Direktoratet vurderer at styret har foretatt en konkret og rimelig vurdering av behovet for barmarkstransport. Direktoratet mener i likhet med styret, og i tråd med retningslinjene i forvaltningsplanen, at det vil være avgjørende at nødvendig nyttetransport planlegges og samordnes for at man skal kunne oppnå det overordnede målet om å holde motorferdselen i naturreservatet på et minimum.

Det er i klagen vist til at Åmot kommune har gitt tillatelser til 10 turer til setra på barmark i medhold av motorferdselloven. Som pekt på foran er restriksjonsnivået i verneområder normalt strengere enn det som gjelder utenfor. De aller fleste verneforskriftene har en meget begrenset adgang til å dispensere fra forbudet mot motorferdsel på barmark som følge av blant annet faren for terrengslitasje og forstyrrelser av dyrelivet.

Direktoratet vil ellers vise til at en av nasjonalparkstyrets oppgaver er å følge opp overtredelser av enkeltvedtak med hjemmel i verneforskriften. Når det gjelder ulovlig motorferdsel, er dette overtredelser som normalt skal anmeldes. Styrets påpekning av at det er gjennomført motorferdsel i strid med gitte tillatelser er derfor slik direktoratet ser det i tråd med de oppgaver styret er satt til å gjennomføre som forvaltningsmyndighet for Hemmeldalen naturreservat.

Vi finner ikke at det er grunnlag for å endre vedtaket som er truffet av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, og tar ikke klagen til følge

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Marte Eliasson
seniorrådgiver

Kopi til:

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
ÅMOT KOMMUNE	Postboks 65	2451	RENA
STATSFORVALTEREN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Villreinnemnda for Rondane og Sølknletten	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM

ST 7/2026 Delegerte vedtak

DS 1/2026 Delegert vedtak - dispensasjon - Rondane NP - Myldingi NR - snødekt mark - drift og tilsyn - Bjørnholia turisthytte - DNT Oslo og Omegn 2025/12827 18.11.2025 00:00:00

DS 2/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Frydalen LVO - snødekt mark - drift og tilsyn - Rondvassbu turisthytte - DNT Oslo og Omegn 2025/12829 19.11.2025 00:00:00

DS 3/2026 Delegert sak - dispensasjon - ekstratur 2026 - Hemmeldalen NR - snødekt mark - Dambua - Prestsetra - Jakob Mo Sanderød 2024/4428 24.11.2025 00:00:00

DS 4/2026 Delegert sak - dispensasjon og avslag - Rondane NP - organisert ferdsel - Mathias Sletten Grindstuen 2025/12967 01.12.2025 00:00:00

DS 5/2026 Delegert sak - dispensasjon - Hemmeldalen NR - lisensjakt og kvotejakt på gaupe - løs hund - Bjørn Sønsteby 2025/13476 05.12.2025 00:00:00

DS 6/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Frydalen LVO - snødekt mark - drift av Eldåbu turisthytte - DNT Oslo og Omegn 2025/14070 12.12.2025 00:00:00

DS 7/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Frydalen LVO - Dørålen LVO - Grimsdalen LVO - Myldingi NR - snødekt mark - kvisting av skiløyper - Bjørnholia - Eldåbu - Rondvassbu - DNT Oslo og Omegn 2025/13371 12.12.2025 00:00:00

DS 8/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Frydalen LVO - snødekt mark - merking og preparering av skiløyper - Mysusæter og Raphamn løypelag 2025/14293 18.12.2025 00:00:00

DS 9/2026 Delegert sak - dispensasjon - Hemmeldalen NR - snødekt mark - transport av utstyr - drenering av løypetrase - Birken AS 2025/14308 19.12.2025 00:00:00

DS 10/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - snødekt mark - preparering av skiløyper - mindre løypejustering - Høvringen Sti og Løypelag 2025/9743 30.12.2025 00:00:00

DS 11/2026 Delegert sak - dispensasjon - Dovre NP - organisert ferdsel - rideturer - Kvistli Islandshester 2025/14460 06.01.2026 00:00:00

DS 12/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Marius Voll 2026/189 07.01.2026 00:00:00

DS 13/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Eivind Haugom 2026/249 07.01.2026 00:00:00

DS 14/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Rune Sletten 2026/251 07.01.2026 00:00:00

DS 15/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Nina Kristin Holum 2026/282 08.01.2026 00:00:00

DS 16/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Amund Storengen 2026/317 08.01.2026 00:00:00

DS 17/2026 Delegert sak - omgjøring etter klage - Rondane NP - snødekt mark - preparering av skiløyper - mindre løypejustering - Høvringen Sti og Løypelag 2025/9743 12.01.2026 00:00:00

DS 18/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Bård Snerlebakken 2026/606 13.01.2026 00:00:00

DS 19/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - snødekt mark - Korstadbu ved fremre Vulutjønn - Anders Anne 2026/611 14.01.2026 00:00:00

DS 20/2026 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dovre NP - Grimsdalen LVO - lisensfelling av jerv - Oline Vorkinnslien 2026/725 15.01.2026 00:00:00

DS 21/2026 Delegert sak - dispensasjon - Hemmeldalen NR - snødekt mark - Godlidalshytta - Pihl AS 2026/923 16.01.2026 00:00:00

DS 22/2026 Delegert sak - dispensasjon - Hemmeldalen NR - snødekt mark -